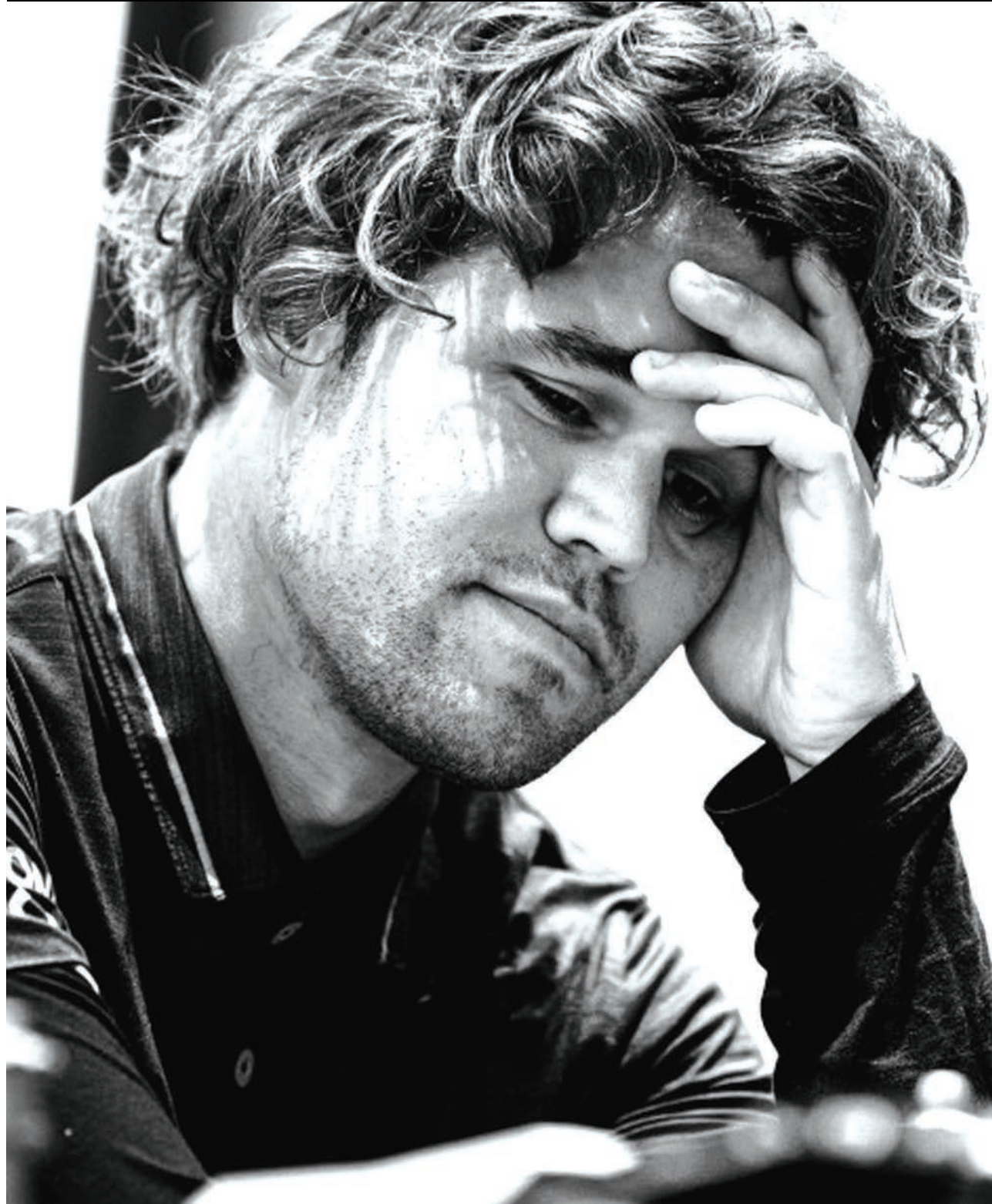

SKAKbladet

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

2023-3

- 4 Ringen er sluttet**
Lars Schandorff
- 14 Den videre færd**
Jan Rosenberg
- 21 Femdelt sejr i Skanderborg**
Jan Løfberg
- 22 Vind med Jonas**
Jonas Bjerre
- 26 Vor mand i Havana**
Jonas Bjerre
- 31 Coming WriteUp, senior-EM**
Niels-Peter Nielsen
- 39 Brættet Rundt**
- 40 Kronborg Chess Open 2023**
René Weichel
- 44 Haubro er tilbage**
Jan Løfberg
- 47 Find planen**
Silas Esben Lund
- 46 Mindeord**
- 51 Nyt fra DSU**
Poul Jacobsen
- 52 Dansk dobbeltsejr i Fredericia**
Claus Marcussen
- 56 Matmaskinen**
Marie Frank-Nielsen
- 61 Klassisk opvisning Nakamura**
Jan Løfberg
- 62 Løsninger find planen**
Silas Esben Lund
- 64 Brættet rundt**
- 66 Fra kunst til virkelighed**
Kaare Vissing Andersen
- 71 Næste nummer**

Forside: Magnus Carlsen fotograferet under World Cuppen i Baku, som han vandt for første gang i karrieren.

Foto: FIDE.

31-38

Niels-Peter Nielsen var i hopla ved senior-EM i den polske by Swidnica, hvor han vandt guldmedalje for bedste score på 3. bræt. Fra Danmark deltog to sammensatte hold: Ét i +50-gruppen og ét i +65-gruppen. Et senior-EM byder på meget andet end skak, og trods et hårdt spilleprogram var der rig lejlighed til at nyde de lokale attraktioner og delikatesser. Læs Niels-Peter Nielsens muntre beretning fra mesterskaberne.

Foto: Jan Nordenbæk.

40-43

Helsingør Skakklub er en driftig klub, der i flere år har gjort sig bemærket i lokalområdet. Kronborg-turneringen blev i år arrangeret for 50. gang med en stærk øverste klasse og en deltagerrekord på 122 spillere. Borgmester Benedikte Kiær åbnede turneringen sammen med klubbens formand René Weichel. Spillerne var begejstrede for Hotel Marienlysts bløde stole, og når de rejste sig, kunne de nyde udsigten over Øresund. Næste år fejrer klubben sit 100-års jubilæum på Konventum med en ny udgave af den traditionsrige Kronborg-turnering.

Foto: Helsingør Skakklub.

Fuldt hus

Cirklen er sluttet. Magnus Carlsen tog det sidste stik. Der er mange mulige talemåder og billeder at sætte på nordmandens sidste triumf: sejren i årets World Cup i Baku. Dermed blev der sat en tyk streg under, at Carlsen stadig er verdens bedste spiller, og med World Cup trofæet sikret har han vundet alt, hvad der er at vinde i skak i sin fantastiske karriere, der for længst har placeret ham som den måske største nogensinde. Det klassiske VM er dog historie. Hvis Carlsen skal spille igen, skal VM-matchen laves fundamentalt om, så der dels er flere partier og ikke mindst med kortere betænkningstid.

World Cup med sit fascinerende knockoutformat er den største og mest underholdende af alle turneringerne på de professionelle spilleres tour. Den formår at forene klassiske partier med fuld betænkningstid med både hurtigskak og lynskak i eventuelle tiebreaks. Det kunne være en perfekt model for et tidssvarende VM. Et farvel til de store matcher vil selvfølgelig være lidt vemodigt, men de hører en anden tid til, hvor computeranalyser ikke kunne dræbe kreativiteten.

World Cup og Carlsens triumf fylder godt i dette nummer af Skakbladet, men der er også blevet spillet en masse i Danmark, og danske spillere har markeret sig i udlandet, og så kommer anden del af Jan Rosenbergs interessante lille skaklige selvbiografi endelig.

God fornøjelse

JAN LØFBERG OG LARS SCHANDORFF

Ringen er sluttet

Magnus Carlsen vandt for første gang World Cup, og dermed har den 32-årige nordmand vundet alt, hvad der er at vinde indenfor skak i sin fantastiske karriere. Også danske Jonas Bjerre gjorde en god figur i Baku.

Af Lars Schandorff

En kæmpe turnering med tårnhøje præmier efter knockout-princippet, hvor de bedste er seedede, og der potentielt er lagt op til en drømmefinale mellem det sidste årtis klart bedste spiller, norske Magnus Carlsen, og hans evige rival, verdens nr. 2, det amerikanske streamingfænomen Hikaru Nakamura, what's not to like? Sådan er World Cup 2023 i Baku i Aserbajdsjan. Og med en dansker i feltet kan det næsten ikke blive mere interessant.

I alt er 206 med. De fleste af favoritterne er direkte seedet til anden runde, men for vores håb Jonas Bjerre og de dansk-tyske Svane-brødre er det direkte i ilden,

dvs. matcher af to partier og ved ligestilling yderligere dueller i hurtigskak og evt. lyn.

Første runde

Der var stor styrkeforskel i mange af opgørene. Jonas Bjerre skulle op imod en IM fra Yemen med 2370 i Elo, men man skal passe lidt på med at fokusere for meget på rating i sådanne internationale events. Folk kommer fra alle mulige steder i verden og spiller ofte mest regionalt, hvor mange turneringer ikke rates. Araberen fulgte godt med i en interessant variant i Spansk. Vi kommer ind i det afgørende moment, hvor tingene for alvor tilspidises.

Jonas Bjerre (2624)
Basheer Al Qudaimi (2374)

Sort har lige spillet ... h5. I stedet for at flytte springeren komplicerer hvid spillet, og det viser sig at være en god idé imod den urutinerede modstander.

28. exd5! Sxd4?!

Vinder en officer, men er meget farligt. Bedre simpelt 28... exd5! og stillingen er uklar.

29. Lxd4 hxg4 30. dxe6 De8?

Sort fejler nærmest med det samme. Dronningen skulle stå på e7 eller d8, hvor den dækker løberen.

31. Lxg7+! Kxg7 32. Txd6

Jonas Bjerre fik en udmærket debut i World Cup.

Foto: FIDE.

Sorts pivåbne kongestilling bliver hurtigt afgørende.

32... gxh3 33. Dd5 Tf6 34. Te1 Dg6 35. Td7+ Kh6

Eller 35... Kh8 36. e7.

36. Dd2+ Kh5 37. Te5+ Tf5 38. Txf5+ Dxf5 39. Td5 1-0.

En super start. I andet parti kunne Bjerre virkelig udnytte, at remis var nok, og det blev da også facit

uden, at der skete det store. Den danske helt sikkert videre. Også Rasmus og Frederik Svane klarede skærene.

Anden runde

Her kommer de store navne ind på scenen. Størst fokus selvfølgelig på Carlsen og Nakamura. Lidt mere under radaren sidder Jonas Bjerre overfor en af de lokale helte, GM

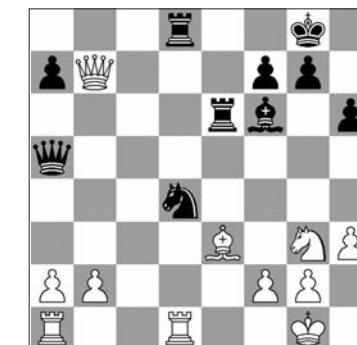
Guseinov med 2660 i Elo. Spillere fra Aserbajdsjan er typisk rigtig giftige dynamiske spillere. Her skal man lige huske, at Kasparov faktisk er fra Baku. Men også deres bedste nutidige spiller Mamedyarov har en hårdtslående stil. At det ikke bare er ord, bliver klart fra start af. Bjerre udsættes for en af de mange gambitter, der findes efter 1. e4 e5. Han får dog en robust stilling, og da Guseinov løber tør for ideer, tager vores helt over med sin merbonde uden, at han dog for alvor kan presse. Remis med sort i første parti er altid fint. I andet parti kommer man nærmest direkte i slutspil, og der sker ikke rigtig noget. Remis og dermed omkamp dagen efter.

Carlsen gik sikkert videre, men prominente navne som allerede nævnte Mamedyarov og den tidligere VM-finalist Gelfand fra Israel måtte forlade turneringen allerede efter de to ordinære partier. Naka skulle også i omkamp.

Tiebreak

Først spilles to hurtigpartier med 25 minutter til hver plus 10 sekunder ekstra pr. træk. Guseinov – Bjerre endte remis efter nervøst spil. Danskeren missede en gylden mulighed for at fange modstanderens dronning:

Gadir Guseinov (2661)
Jonas Bjerre (2624)

Dansk skak var også repræsenteret af Arild Rimestad på dommerpladserne.

Foto: FIDE.

25... Te7! Hvids dronning har ingen felter! Jonas spillede

25... Sc2

og partiet endte remis efter 33 træk.

1/2-1/2.

I andet parti overraskede Jonas med et hurtigt c4 i Siciliansk. Sort påtog sig en grim dobbeltbonde, og det blev et positionelt mareridt, men endnu engang slap han med skrækken. Ærgerligt. Der var virkelig matchbold.

Jonas Bjerre (2624)
Gadir Guseinov (2661)

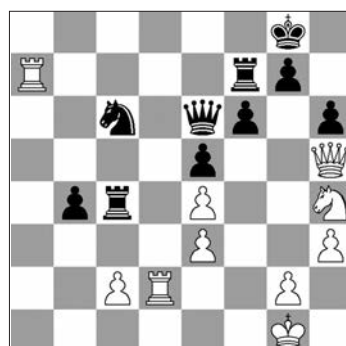

Fra åbningsfasen af partiet hvor Jonas senere kunnet have fanget Guseinovs dronning.
Foto: FIDE.

lov til at vise sin giftige taktiske formåen.

Tc5 39. De6+ Kg7 40. Kh2 Tc2 41. h4
1-0.

Gadir Guseinov (2661)
Jonas Bjerre (2624)

29. Td6!

Hold øje med hvids tårne!

29... De8 30. Tc7! Txc2 31. Sf5 b3 32. Txf6! gxf6 33. Sxh6+ Kg7 34. Txf7+ Dxf7 35. Dxf7+ Kxh6 36. Dxf6+ Kh7 37. Df7+ Kh6 38. Dxb3

I andet parti gentog Bjerre sin c4-ide mod Siciliansk og fik igen en god stilling – og denne gang kørte han den hjem. Udligning!

Det er et godt sted at fortælle om lynomkampen: Der kommer to 5-minutters partier med 3 ekstra sekunder pr. træk. Hvis de ender 1-1 går man over til at spille sudden death med 3 minutter pr spiller plus 2 sekunder pr træk. Altså ikke Armageddon længere.

Guseinov vandt første, men Jonas så ud til endnu engang at udligne:

Jonas Bjerre (2624)
Gadir Guseinov (2661)

41. Kf3??

41. Tb1 med officer mere.

41... Sh4+ 42. Ke3 Sf5+

Forcerer remis. Dg1+ vandt direkte.

43. Kf3 Sh4+ 44. Ke3 Sf5+ 45. Kf3 Sh4+

1/2-1/2.

Skak er nogle gange et ondt spil. Knockout er nogle gange endnu ondere. Rasmus Svane videre efter sejr mod den tidligere europamester Saric fra Kroatien. Farvel til brormand Frederik. Svenske Nils Grandelius gjorde også sin entré i anden runde, og han er der stadig. Det lykkedes også med nød og næppe for Nakamura at blive i racet, mens Grischuk røg ud i sudden death lyn. 64 mand tilbage.

Skak er nogle gange et ondt spil. Knockout er nogle gange endnu ondere

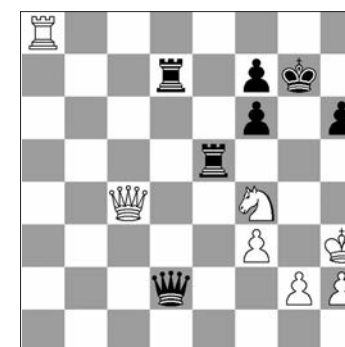
Tredje runde

Ingen dansker tilbage. Eller rettere ingen "rigtig" dansker, for Rasmus Svane har ikke travlt med at forlade Baku varme. Med en elegant afslutning kvalificerede den unge tysker sig til fjerde runde.

Tin Jingyao (2573)
Rasmus Svane (2625)

Rasmus Svane gjorde det godt i Aserbajdsjan.
Foto: FIDE.

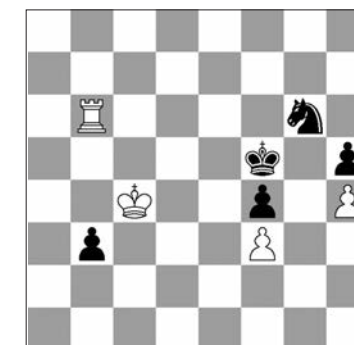
41... Tdd5!! 42. g4

42. Sxd5 Th5+; 42. Dc8 Th5+.

42... Tc5
0-1.

Også Magnus Carlsen afsluttede teknisk virtuost mod sin gode ven, landsmanden Aryan Tari.

Magnus Carlsen (2835)
Aryan Tari (2641)

48. Txc6! Kxc6 49. Kxb3

Hvid får oppositionen og vinder begge sorts bønder.

1-0.

Af skandinavisk interesse kan nævnes, at Grandelius avancerede på ny. Amerikaneren Nakamura gik også sikkert videre efter anden rundes forskrækkelse, men blandt andre Frankrigs topnavn Maxime Vachier Lagrave og den hollandske stjerne Anish Giri snublede. Det samme gjorde arrangørlandets andet store håb Radjabov. 32 mand tilbage.

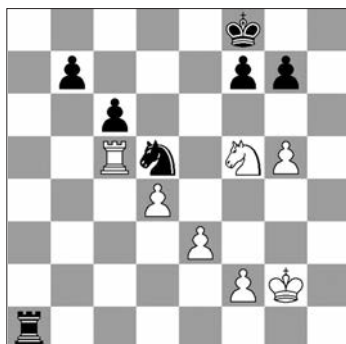
Fjerde runde

Der har været overraskelser indtil videre, selvklart, men nu kommer den første sensation. Topseedet og storfavorit Magnus Carlsen sætter en bonde i slag mod den unge tyske Vincent Keymer og taber første parti:

Magnus Carlsen ved, at det er ved at være forbi i første parti mod Vincent Keymer. Foto: FIDE.

Vincent Keymer (2690) Magnus Carlsen (2835)

36... Sc7?
36... g6! 37. Sd6 Tb1=
37. Sd6 g6
37... Tb1 38. Tf5.

38. Sxb7 Tb1 39. Sd8 Tb5 40. Txb5 cxb5 41. Sc6 Ke8 42. Sb4 Ke7 43. f4 Kd6 44. Kf3 Se6 45. Ke2 Sg7 46. e4 Sh5 47. Kf3 Sg7 48. Sd3 Sh5 49. Ke3 Sg3 50. d5 Kc7 51. Kd4 Kb6 52. Se5 b4 53. Sxf7 b3 54. Se5 Se2+ 55. Ke3 Kb5 56. Sd3 Sc3 57. d6 Kc6 58. e5 1-0.

I andet parti missede Keymer en

gylden mulighed og blev efterhånden udspillet i et ellers ret lige slutspil. Det er mange af Carlsens modstandere blevet igennem tiden! Tiebreak og der har nordmanden den vildeste rekord. Det har han stadig.

Den unge russer Alexey Sarana spillede et brillant parti, da han sendte en anden af favoritterne, amerikaneren Wesley So, ud i tovene:

Wesley So (2769) Alexey Sarana (2685)

31... Sf4! 32. Sc7 h3!! 33. Sg3 hxg2! 34. Sxa8 d3! 0-1.

Ligesom adskillige andre russiske spillere har Sarana valgt at skifte forbund som konsekvens af krigen mod Ukraine, og han repræsenterer nu Serbien.

Sveriges topnavn Nils Grandelius med bopæl i Valby, København, viste igen god teknik og gik videre. 16 mand tilbage. Vi har slet ikke omtalt de indiske talenter. De har stadig Vidit, Gukesh, Erigaisi og Pragg med. Især Praggnanandhaa imponerede, da han eliminerede hypede Nakamura 2-0 i tiebreaken. Altså ingen Carlsen – Nakamurafinale. Også et farvel til Rasmus Svane. Efter otte remiser tabte han det første lyn sudden death-parti mod kineseren Wang Hao. 16 mand tilbage.

Femte runde

Er der nogen, der kan huske Ivanchuk? Den ukrainske legende

Sveriges førende stormester Nils Grandelius kom blandt de sidste 16 spillere.

Foto: FIDE.

var tilbage i 90erne af mange set som førsteudfordrer til Kasparov. Så vidt kom det dog aldrig, og Chucky spiller ikke meget mere. Han havde dog fået et wildcard til årets World Cup og kvitterede med fremragende spil. Han var dog chanceløs mod en velspillende Carlsen. Nordmanden dermed klar til kvartfinale mod den unge inder Gukesh, der i løbet af turneringen overhalede en anden legende, nemlig den tidligere verdensmester Anand, og blev sit lands højst ratede spiller.

Efter en flot turnering måtte svenske Grandelius forlade Baku efter nederlag mod Erigaisi. Det betyder en ren indisk kvartfinale mod Praggnanandhaa. Der bliver også en ren amerikansk kvartfinale mellem Caruana og Dominguez. Den sidste står mellem den lokale sensation Abasov, der har slået Giri og Svidler ud, og Vidit, som eliminerede den dobbelte VM-finalist Nepomniachtchi. Så alle fire indere

overlevede femte runde. Otte mand tilbage.

Den ukrainske veteran Ivanchuk nåede langt i Baku. Foto: FIDE.

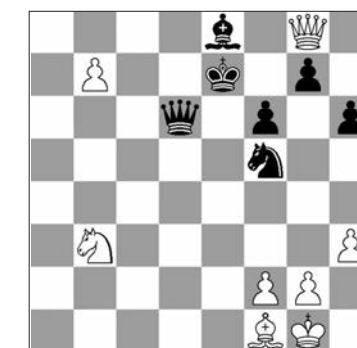
Kvartfinale

Betydningen af de sidste kampe er enorm. Som noget nyt har FIDE indført, at de tre første pladser i World Cup kvalificerer sig til kandidatturneringen.

Eftersom Carlsen nok ikke stiller op i næste VM-cyklus, betyder det i praksis, at de tre andre i semifinalerne er sikre på at gå videre, hvis altså nordmanden kommer i semi!

Først videre var den lokale helt.

Nijat Abasov (2632) S.G. Vidit (2719)

40. Lb5!

Sorts stilling overbelastes.
40... Dd1+ 41. Kh2 Dd6+ 42. g3 Lf7 43. b8D Lxg8 44. De8 mat. 1-0.

Også Carlsen og Caruana blev klar til semifinalerne efter de to ordnære partier.

Kun det rent indiske opgør endte i tiebreak, i øvrigt efter en gevinst med sort til hver, og her trak Pragg det længste strå efter en meget omskiftelig match. Den unge inder er der nok mange danskere, der kan huske fra hans imponerende sejr i den sidste Xtracon Open i Helsingør.

Arjun Erigaisi (2710) Praggnanandhaa (2690)

Abasov klarede sig overraskende godt i det stærke selskab, og hvis Carlsen ikke spiller kandidatturnering, hvad alt tyder på, kommer aserbajdsjaneren med i stedet for nordmanden. Foto: FIDE.

Mange danskere kan huske Praggnanandhaa fra Xtracon Open på Konventum. Foto: FIDE.

Hvid har lige spillet De2-h2, hvilket er en grov fejl, som sort kunne straffe med Df1! Bagefter kan tårnet aktiveres med Tg6.

34... Tg6 35. Lf4 Tf6 36. Le3 Lf5 37. Lxc5 Dg6 38. Kc3 Te6 39. Th4 Lg4 40. Lxa7 Df6+

40... Dg7+ holder remis.

41. Kb4 Te5 42. d4 De7+ 43. c5 1-0.

Hvordan Carlsen spiller, når remis er nok, fik vi svaret på: Solidt. Abasov kom aldrig i nærheden af noget reelt. Nordmanden i finalen med 1½-½.

Caruana mod Praggnanandhaa gik i tiebreak. Amerikaneren missede en stor chance i hurtigskakken, og så blev det den indiske teenager, som slog til og gik i finalen. Så ikke en gentagelse af VM-matchen fra 2017, men til gengæld en spændende duel mellem den gamle og det nye. Carlsen er kun 32 år, men absolut veteran. Pragg er fra den nye kometagtige generation og på vej mod sit helt store gennembrud.

Finale

Første parti remis uden det store drama. Pragg var hvid. Vi snupper lige afslutningen fra kampen om tredjepladsen. Abasov bliver ved med at imponere.

Nijat Abasov (2632)
Fabiano Caruana (2782)

30... Ld5! 31. Td1

Har hvid en feberredning?

31... Th1+!

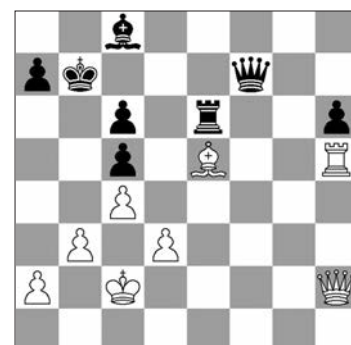
Nej, men faktisk var 31... Df2+!!

endnu bedre.
0-1.

Semifinale

Hvordan griber man et parti an, når man er storfavorit? Carlsens svar har ofte været hurtigt at få partiet væk fra kendt teori, så spillestyrke og ikke forberedelser kommer i fokus. Efter en original åbning mod Abasov lignede det dog alligevel en klar remis, men en dramatisk slutfase gav alligevel norsk sejr. Han kunne dog have tabt!

Magnus Carlsen (2835)
Nijat Abasov (2632)

Carlsen besejrede den lokale helt Abasov, selv om han var stærkt svækket af en maveforgiftning.

Foto: FIDE.

24. Lxh7! Kxh7 25. Se4

Truer Sg5+.

25... De7 26. f5!

Der truer alt muligt, og på 26... exf5 vinder 27. Sf6+! gxf6 28. Dxb6+!! 1-0

1-0.

Andet parti. Carlsen forcerer nærmest remis med hvid og insisterer på tiebreak. Ikke særlig publikumsvenligt, men nordmanden plejer at vide, hvad han gør. Caruana udligner og fremtvinger også omkamp.

Første tiebreak parti blev utrolig spændende. Praggs pressede favo-

riten i et interessant slutspil, men Carlsen forsvarede sig godt og pludselig i inderens tidnød, fik han chancen for at aktivere sine brikker, hvorefter Praggs stilling faldt fra hinanden forbløffende hurtigt.

Praggnanandhaa (2690)
Magnus Carlsen (2835)
Italiensk / C50

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Sf6 4. d3 Lc5 5. a4 d6 6. 0-0 a5 7. Le3 Lxe3 8. fxe3 0-0 9. Sbd2 Se7 10. Sh4 c6 11. De1 d5 12. Lb3 Dd6 13. Dg3 Sh5

14. Dg5 g6 15. Sf5 Lxf5 16. exf5 Kg7 17. Kh1 Df6 18. Dxf6+ Sxf6 19. fxc6 hxg6 20. e4 dxe4 21. dxe4 Tad8 22. Tf2 Td4 23. Taf1 Seg8 24. c3 Td7 25. Te2 Te7 26. Lc2 Sd7 27. Sc4 Ta8 28. g4?!

Svækker.

28... f6 29. Tg2 Sh6 30. g5 fxc5 31. Txg5 Sf7 32. Tg2 Te6! 33. Td2 Tf6

Aflaster.

34. Txf6 Sxf6 35. b4

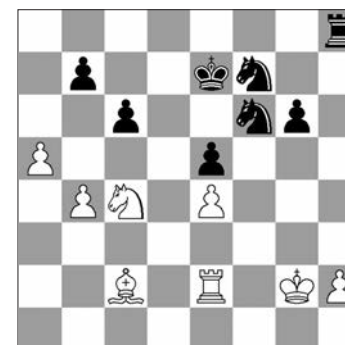
Aktivt spil. 35. Sb6 Te8 36. Sc4 kunne blive trækgentagelse.

35... axb4 36. cxb4 Kf8 37. Kg2 Ke7 38. a5 Th8 39. Te2?!

Magnus Carlsen gik målrettet efter at få finalen mod Praggs i tiebreak.

Foto: FIDE.

39... Sh5! 40. Kg1 Sf4 41. Td2 Th3

Sorts officerer kommer til live, og hvids stilling kolliderer chokerende hurtigt. Computeren siger, at 42. Ld1 stadig er lige spil.

42. a6? bxa6 43. La4 Tc3 44. Sa5 Sg5 45. Tc2 Sgh3+ 46. Kf1 Ta3 47. Sxc6+ Kf6 0-1.

I andet parti skete der ikke noget, så sejr i World Cup til Magnus Carlsen – den eneste store turnering, han aldrig havde vundet. Efterfølgende udtalte han, at han ikke stiller op i VM-sammenhæng igen med mindre, formatet ændres

markant og spilles med kortere betænkningstid.

Caruana vandt omkampen og blev treer. Kvindernes World Cup blev

vundet af russeren Alexandra Goryachkina efter noget heldig sejr over den store bulgarske overraskelse Nurgul Salimova i finalen.

Fabiano Caruana indløste en billet til kandidatturneringen.

Foto: FIDE.

Den videre færd

Skakken fører fortsat Jan Rosenberg vidt omkring her i anden del af den lille selvbiografi.

Af Jan Rosenberg

Togturen år 2000

Det var dengang, man stadig kunne booke en rygerplads hos DSB. Jeg havde netop afsluttet Vesterhavsturneringen og var efter et par dage hjemme i Ribe med tøjvask og pakning af rejsetaske på vej til Politiken Cup. I Esbjerg havde jeg ud over at spille spændt fulgt den stærkt besatte GM-gruppe. Blandt deltagerne var Mikhail Gurevich, Boris Gulko og en meget ung Alexander Grischuk. Efter en tur med regionaltoget fra Ribe til Bramming fandt jeg min forudbestilte plads i Intercitytoget mod København. Ved et tilfælde

havde Gurevich booket pladsen lige over for mig! En sådan chance lader en skakfreak som jeg sig ikke gå af hænde!

Jeg præsenterede mig for "Mesteren" og faldt hurtigt i snak med ham. Han var meget imødekommende og startede med at tage min værste nervøsitet ved at citere FIDE's motto: "Gens una sumus" (Vi er en familie). Gurevich var dengang et stort navn i skakken og havde været oppe som nr. 5 i verden. Yderligere havde han arbejdet med Kasparov og havde trænet Polgar-søstrene. Han fortalte beredvilligt om dette, og jeg lyttede interesseret til hans insider beretninger.

Særligt en historie bed sig fast: På et tidspunkt var han inviteret til Budapest for at træne Polgar-pigerne. Judit gjorde et stort indtryk på ham. Både pga. sit åbenlyse skakmæssige talent, men især hendes indædte vilje til at vinde. Og det gjaldt ikke kun i skak. I Polgar-familiens hjem var der i kælderens et bordtennisbord. Gurevich indvilligede i en match mod Judit. Han vandt, hvilket gjorde Judit så arrig, at hun smashede bordtennisbolden direkte i fjæset på ham!

På et tidspunkt i løbet af togturen fortalte han mig, at Gulko, Grischuk og dennes træner sad i ikkerygerkupeen i næste vogn. Jeg strøg selvfølgelig derind og fik

deres autografer! Da vi ankom til Hovedbanegården fik jeg linet hele selskabet op på perronen (inkl. mig selv). Jeg bad en tilfældigt forbigående om at tage et billede med mit gamle kodak-kamera!

Efter datidens standarder blev billedet faktisk ret godt. Jeg fik det forstørret og sat i gulddramme, og siden har det selvfølgelig prydet min væg i stuen! En fantastisk oplevelse for en skakamatør som jeg og opstået ved rent tilfælde og held!

Året efter deltog Gurevich i Politiken Cup, og jeg havde medbragt en kopi af billedet, som jeg gav ham inden 1. runde. Han blev glad og gav sig tid til at småsnakke. Mange af de andre deltagere gloede noget over, at jeg var i så fint selskab!

Ribe EMT og Syd Grand Prix

I 1999 fejrede Ribe Skakklub sit 75-års jubilæum. Det blev markeret med en stor fest og udgivelsen af et jubilæumsskrift. Det var nok i den forbindelse, at ideen om at arrangere en større turnering blev født. I hvert fald kunne vi i 2001 for første gang invitere til Ribe EMT.

Konceptet var en fem runders weekendturnering og blev fra starten en stor succes. Vi fik gode lokale sponsorer ind over og kunne tilbyde de bedste spillere ophold på det fornemme Hotel Dagmar. For de mange breddespillere var der mulighed for overnatning i gymnastiksalen på spillestedet, Bispegades Skole. Terminen var 14 dage efter påske, så vejret var i reglen ideelt til at nyde spadsereture i Danmarks ældste by mellem runderne.

Kendetegnende for turneringen var den afslappede og hyggelige stemning i dejlige rammer. Men der blev altså også spillet seriøs

skak. Ikke mindst i topgruppen, hvor adskillige GM og IM'ere deltog gennem årene. Syv gange blev turneringen afholdt og står for mig tilbage som et særligt dejligt minde fra mine år i klubben.

4. Hovedkreds fejrede også 75-års jubilæum omkring årtusindskiftet. Det var i 2002 og blev markeret med en såkaldt Skaktur Syd, der bestod af 12 hurtigskakturturneringer i forskellige klubber i landsdelen. Tiltaget blev en stor succes med rigtig mange deltagere, så man besluttede året efter at fortsætte under navnet Syd Grand Prix. Det bestod af syv stævner, hvor de fire bedste resultater var tællende i et samlet regnskab. Konceptet har vist sig at holde og kører nu på 22. sæson videre!

Jeg har vist deltaget alle år og kun misset få enkeltstævner. Der bliver altid spillet om lørdagen, og der skabes gode relationer, spillere/klubber imellem. Fra starten har der været tilknyttet en skole-skakgruppe. Det er en meget fin måde at introducere børn til mere seriøs turneringsskak – og de kan lide det!

DM

Skakårets helt store træf, DM i påsken, har selvfølgelig altid været noget særligt for mig. Tilbage i 80'erne og 90'erne deltog jeg adskillige gange. Det var dengang turneringen blev afholdt på skoler, og man kunne overnatte i klasseværelser. Her blev mange af mine livslange venskaber i skakmiljøet grundlagt. Nogle af de unge skakspirer fra de laveste basisgrupper, som man havde lært at kende i luftmadraslokalerne kunne få år efter være avanceret til Kandidatklassen eller sågar sidde og spille om DM-titlen i Landsholdsklassen. Men jeg tror, det var vigtigt, at de havde stiftet bekendtskab med os jævne spillere, der trods alt

bærer en stor del af fundamentet i selve unionen.

Det sidste DM jeg deltog i med skolekonceptet var på Teknisk Skole i Aalborg år 2000. Et meget fint arrangement, der desværre blev noget overskygget af Bent Larsens svære sygdom. Jeg havde glædet mig til at gense ham og gik forventningsfuld ind i Landsholdsklassen til 2. runde. De havde spillet et stykke tid, men Larsens stol var tom, og brikkerne stod i udgangsstillingen. Jeg undrede mig, men fandt senere ud af, hvad der var sket.

Selv spillede jeg med i en lav basisklasse. Jeg havde omkring årtusindskiftet spillet skidt i en periode og ratingtallet var raslet ret langt ned. I min gruppe var der en del store talenter med, der senere udviklede sig gevaldigt. Efter en fin gevinst i 1. runde skulle jeg møde en 14-årig dreng fra Brønshøj. Det var den senere IM'er, Jakob Aabling Thomsen, der kun havde spillet skak i kort tid. Det forhindrede ham ikke i at vinde over mig!

Året efter, til DM i Nyborg, fik jeg smæk af en ung Jakob Vang Glud, og partiet kom vist i Skakbladet. Dagen efter stod den daværende ungdomslandstræner Per Andreasen ved døren til spillelokalet med et smørret smil og bød mig velkommen: "God fornøjelse mod den næste af mine drenge"! Det var så Nikolaj Mikkelsen, der sad klar. Men jeg holdt minsandten remis efter en lang fight. Per Andreasen havde jeg lært at kende gennem Christian Kyndel til en Politiken Cup. Drengene holdt meget af Per, der virkelig havde et godt tag på dem. Selvfølgelig havde de respekt for "Træneren", men der var også plads til en masse sjov og ballade.

Det lykkedes mig også at spille et fint angrebsparti i turneringen. Så til stævnefesten fik jeg Henrik Mortensen, som jeg også kendte

Fra venstre Alexander Grischuk, Jan Rosenberg, Boris Gulko, Anatolij Bykhovskij og Mikhail Gurevich. Foto: En forbigående.

fra Politiken Cup, til at introducere mig for Sune Berg Hansen. Sune havde jo sin skakspalte i Politiken, og jeg gav ham mit parti i håb om, at han ville bringe det. Og min-sanden: Kort efter kom det i avisen!

Skiftet til Kolding

Som en del af kommunalreformen i 2007 blev Ribe lagt sammen med Esbjerg i en storkommune. Det betød store omvæltninger for Danmarks ældste by Ribe, hvilket ikke bekom ret mange af de stolte ripensere vel. Også skakklubben blev berørt, og det var ikke til det gode. Man besluttede at nedlægge det gamle og hæderkronede lærerseminarium, der også husede HF-uddannelsen, og flytte hele institutionen til Esbjerg. Det betød selvfølgelig, at en masse unge mennesker forsvandt fra byen, og dermed mistede vi i klubben også den jævne strøm af medlemmer, der var flydt til os fra uddannelsesmiljøet igennem en lang årrække. Yderligere mistede vi et par år efter vores elskede klublokaler på Bispegades Skole og måtte finde alternativer. Det var svært, og vi skiftede en del gange spillested i de følgende år. Nogle af disse var ret usle.

Noget af energien fra de organisatorisk mest aktive i klubben forsvandt også, og medlemstallet raslede ned. Jeg nåede dog i 2010 endelig at blive bymester i de gamle lokaler, hvilket betød meget for mig efter talrige 'lige ved og næsten' resultater.

Efter, at Ribe EMT endegyldigt stoppede i 2007, så jeg året efter i Skakbladet, at Springerens Kolding indbød til en weekendturnering på vores gamle termin (14 dage efter påske). Jeg ringede til formanden for Springerens, Richardt Ebbesen, og meldte mig til. Jeg kendte kun Richardt perifert dengang, men vi

faldt fint i snak, og han tilbød gratis overnatning på vandrerhjemmet i Kolding! Sådanne tilbud er vi jo som basisspillere ikke just vant til, så jeg sagde selvfølgelig ja tak. Turneringen blev holdt i en dejlig afslappet stemning, og jeg følte mig straks hjemme. Et par år efter sagde jeg til Richardt, at jeg ligeså godt kunne flytte til Kolding. Han grinte og troede vist ikke helt på mig.

Men i 2011 gjorde jeg alvor af det og rykkede endnu engang teltplælene op af den vestjyske (sandede) muldjord. Jeg fortsatte dog helt frem til 2015 som A-medlem i Ribe og altså B-medlem i Springerens. På trods af vores kvaler i Ribe bevarede vi nemlig vores 1. hold i divisionen, før en tæt omkamp mod Viby i 2015 sæsonen efter næsten 20 år med divisionsstatus endegyldigt sendte os ud. Det betød også, at holdet faldt fra hinanden. Nogle, som jeg, flyttede og andre stoppede helt med skakken.

Men jeg havde altså fundet den

helt rigtige klub i Kolding og byttede om på min medlemsstatus i de to klubber.

Richardt Ebbesen var en driftig og vellidt formand, der gjorde en dyd ud af, at rummeligheden og hyggen var i højsædet i klubben. Han besad en underfundig lune og tog som regel tingene dejligt afslappet.

Desværre blev Richardt ramt af sygdom i 2014. Han kæmpede indædt videre, men i 2021 var det slut. En af de største personligheder i klubbens historie gik bort. Richardt havde inden sin død bestemt, at der skulle stå: "Skakspiller" på sin gravsten (og det gør der) – det siger jo alt om den kærlighed og dedikation, han havde til vores gamle spil.

Det frivillige arbejde

Kort efter min flytning til Kolding begyndte jeg at komme på et værested kaldet Folkekøkkenet. Jeg blev hurtigt involveret i de sportslige aktiviteter på stedet, og via et kur-

Richardt Ebbesen (th) spiller skak i det fri.

Glade børn spiller skak på en af LVS's feriecamps.

sus hos Landsforeningen af Væresteder (LVS) blev jeg holdleder, når vi tog til stævner ud af huset.

Disciplinerne var mange, men enkelte gange blev der også budt på skakturneringer. I 2013 arrangerede LVS for første gang en feriecamp for udsatte. Det var blevet muligt igennem en donation fra Feriefonden. Ud over en masse sociale arrangementer, koncerter osv. blev der afholdt "Udsatte lege", hvor der blev konkurreret i alsens ting, fra ludo til fodbold. Jeg blev hurtigt ansvarlig for afviklingen af skakturneringen, men nåede også lige at vinde den fem gange selv! Jeg fik også indført en skakskole for børn i et telt, hvilket var en fed oplevelse med overraskende stor tilslutning.

I sommeren 2018 blev der afholdt et stort sportsstævne i EU-regi i Enschede i Holland kaldet Social Inclusion Games. Danmark stillede med ca. 140 deltagere i

mange forskellige discipliner. Jeg havde fået lov til at repræsentere os i skakturneringen.

Stævnet foregik over en hel uge og ramte ind i en sand hedebølge med op mod 40 grader. Vi sov i telte, hvilket var noget af en udfordring (de sidste nætter lagde jeg mig ud i det fri ...). Selve skakturneringen blev spillet over 10 runder med 10 min. pr. spiller uden tillæg. Turneringslederne var fra den lokale Max Euwe-Skakklub (der er vist en del af dem i Holland!), og vi fik en fin noteringsbog af dem i gave.

Det hele kom ned til et afgørende parti mod en tysker i sidste runde. Vi havde begge lavet 9/9, og der var nerver på! Med få sekunder på uret fik jeg mattet ham og kunne kalde mig en slags uofficiel europamester i væresteds skak. Præmieoverrækkelsen var iscenesat med pomp og pragt, og var en temmelig rørende oplevelse for mig. I det hele taget gjorde turen et

stort indtryk på mig. Især samværet med en masse sjove og spøjse mennesker fra hele Europa var det hele værd.

Seniorskakken

På sin faste plads på bænken udenfor Løgumkloster Højskole sad Jørgen Hvenekilde og nød et stop tobak på sin pibe. Vi var til SeniorDM i 2017. Jørgen havde dagen før klaget over tandsmerter, og jeg spurgte interesseret til, om besøget hos den lokale tandlæge havde hjulpet. "Jo såmænd", svarede Jørgen. "Det var ikke noget særligt, og nu går det fint. Men for en sikkerheds skyld overvejer jeg at aflægge klinikken et ekstra besøg".

Bekymret spurgte jeg: "Har du da stadig smerter?"

"Næh", replicerede Jørgen, "men regningen var ikke særlig stor, og den kvindelige tandlæge var sgu' så sød!"

Jeg fik mig et godt grin, og det

Den uofficielle europamester hyldes på podiet.

svinder den ubændige vilje til at vinde ikke sådan uden videre. Alt det praktiske omkring Løgumkloster-turneringerne blev varetaget af den meget omhyggelige ildsjæl Vagn Lauritzen. Han puslede virkelig om os og gjorde alt for, at vi skulle føle os veltilpassede.

Fem gange har jeg foreløbigt deltaget i Senior-DM. Og i 2020, lige inden corona-nedlukningen, lykkedes det mig at blive nr. 3 i +50 års-klassen. Ok, den var ikke så stærkt besat, men stolt over "podiepladsen" var jeg da ...!

Men min allerstørste oplevelse på Seniorskakfronten kom uden tvivl i 2019, hvor jeg deltog i Senior-VM i Bukarest. Poul Rewitz og jeg fik arrangeret en fælles rejse derned, hvor yderligere 12 danskere deltog.

Turneringen fandt sted på et kæmpe 4-stjernet hotel, hvor det vrimlede med skakkoryfæer, som jeg kun havde læst om i bøger og tidsskrifter. Det var et rent eldorado for en skaknørd som jeg, og jeg fik mange uforglemmelige oplevelser og samtaler med spillere, jeg aldrig troede at skulle

var hverken første eller sidste gang, jeg var blevet underholdt af Hvenekilde. Til hans 80 års reception på Islands Brygge i 2015, der blev markeret i forbindelse med hurtigskak-DM for seniorer, holdt han en uforglemmelig tale, der fik hele forsamlingen til at klukke i over 20 minutter.

Deltagelsen i seniorskakturneringer åbnede for mig et helt nyt og dejligt kapitel i min skakkarriere. Specielt de tre gange, hvor Senior-DM var henlagt til den smukke lille sønderjyske by Løgumkloster, står som noget helt særligt for mig. En uge med lejrskolestemning, udveksling af sjove anekdoter, fællesspisning, hygge og udflugter med en masse gode skakkammerater var simpelthen herligt! Og selvfølgelig blev der

også spillet seriøs skak. Bare fordi man er kommet lidt op i årene for-

Erik Jarlnæs, Jan Bauner, Per Holst og John Zachariassen.

Jan Rosenberg til VM i Rumænien.

møde i virkeligheden. Og vi danskere havde selvfølgelig et stort stambord i restauranten, hvor vi mødtes til måltiderne. Om aftenen kom spillerne dryssende i en lind strøm afhængigt af, hvor længe deres partier varede. Vores bord var bagerst i restauranten, og der gik sport i at gætte resultatet, når en dansker, der var færdig med sit parti, entrederet lokalet. Kropprosprog og ansigtsudtryk kan afsløre meget!

Juniorarbejdet

Igennem det meste af mine mange år i skakken har jeg fundet det spændende og interessant at bibringe børn og unge glæden ved vores gamle spil. Typisk går udviklingen jo trinvis frem blandt nybegyndere. Nogle enkelte skiller sig dog ud og skyder frem i rekordtempo uden at gå i stå undervejs. En sådan elev lærte jeg at kende for under to år siden.

Adrian dukkede op i Springeren til den nye sæson i august 2021 og startede stort set fra nul. Han havde fattet interesse for skak tidligere på året og været med på sommerlejren i Skanderup. Vi gik fint i spænd fra første færd og har siden været rigtig meget sammen

til alskens skaklige arrangementer.

Den første tid kunne jeg selvfølgelig agere træner for ham, men allerede efter et års tid havde han både indhentet og overhalet mig styrkemæssigt. Vores første møde i et seriøst parti kom i sommeren 2022 på Bornholm. Meget symbolsk bankede han mig, og fra da af har jeg mest været en slags mentor (og boksebold i lyn!) for ham.

Adrian har nu ca. 2050 i rating og ser ikke ud til at skulle stoppe foreløbigt. Han har netop haft debut i Kandidatklassen og gjorde det fint. Som en stor bonus er han netop blevet udtaget til Ungdoms-VM i Italien til november. Meget godt af en dreng der kun har spillet 20 turneringer i alt! Som jeg sagde til ham, da han blev konfirmeret for 1 år siden: "Eventyret er kun lige begyndt!"

Men som så ny i skakmiljøet har Adrian også kunnet nyde gavn af mine ret mange kontakter i dette. På et tidspunkt spurgte jeg FM Niels Jørgen Fries Nielsen, der bor tæt på Kolding, om han kunne tænke sig at træne Adrian. Han

skulle lige tænke over det, men kort efter meldte han tilbage, at han ville starte en hel skakskole i stedet i Fredericia! Den har nu kørt et års tid og med stor succes. Ca. 30 elever møder op hver fredag og får kompetent træning. De bedste bliver undervist af IM Jens Ove Fries Nielsen, IM John Rødgaard, Bjarne Light og Kim Henrik Skanning-Pedersen. Niels Jørgen tager sig af alt det praktiske og hjælper til med undervisningen. Selv træner jeg en flok glade nybegyndere.

Også i klubben træner vi juniorer en gang om ugen. Vores driftige formand, Jens Ingemann Madsen, styrer løjerne, og jeg bidrager i ny og næ.

Vi mærker pt en tydelig voksende interesse for skak blandt de unge.

Og det er, så vidt jeg kan se og hører rundt omkring, en tendens der er landsdækkende. Så fremtiden ser ikke så ringe ud endda for vores sport, der ellers i mange år har været temmelig trængt, hvad angår medlemmer og tilgang. Det gør mig glad!

Jan Rosenberg møder Adrian Stenstorp Thorsen.

Adrian Stenstrop Thorsen kommenterer

Adrian Stenstrop Thorsen (1934)
Christian Altenburg Eriksson (2160)

Esbjerg 100 år 22. oktober 2022
Siciliansk / B 20

1. e4 c5 2. b3

Min forberedelse, da jeg vidste, han spiller Siciliansk.

2. ... Sc6 3. Lb2 e5 4. Lc4 Sf6 5. Sc3 d6 6. d3 Le7 7. Sge2 0-0 8. 0-0

Hertil gik min forberedelse. Objektivt er stillingen lige, men hvid har klare angrebsideer startende med f4.

8. ... Sh5?!

Sort prøver at stoppe f4. a6 havde nok været lidt bedre.

9. f4!? Sxf4 10. Sxf4 exf4 11. Sd5!

Sort havde nok regnet med 11. Txf4? Lg5!, hvorefter han får sparket tårnet helt tilbage til f1, og hvids angreb fiser ud.

11. ... Se5

Sort prøver at blokere diagonalen a1-h8.

12. Sxf4 Lg5 13. Ld5

For at undgå afbytning af den stærke hvidfletede løber.

13. ... De7 14. d4!

Ideen med det foregående træk, da sort nu ikke kan afbytte på c4.

14. ... cxd4 15. Dxd4 Lf6?

Sort fornemmer ingen fare. Men han bliver klogere ...

16. Sh5!!

Kapow!

Enten må sort modtage gaven eller indrømme sin overseelse og spille Lg5, som besvares med c4, og hvid har stor fordel. Alle hvids officerer står optimalt.

16. ... Sf3+

Sort vælger at tage imod dronningofferet.

17. Txf3 Lxd4+

Under partiet så jeg ikke det mærkeligt udseende 17. ... Le5, som sort kan forsøge for at forvirre hvid. Det gendrives dog med det smukke stille træk 18. Tg3!, hvorefter der kunne følge: 18. ... Dh4 19. Tgx7+ Kh8 20. Dxe5!! dxe5 21.

Lxe5 Dxb5 22. Tg5+ f6 23. Lxf6+ Txf6 24. Tg8 mat.

18. Lxd4 Lg4

Sort havde andre muligheder f. eks. 18. ... Le6. Her ville følge 19. Sxg7! Lxd5 20. Sf5 Dg5 21. Se7+ Dxe7 22. Tg3+ Dg5. 23. Tgx5 mat.

Hvid har givet dronningen for 2 officerer, men har næsten alle brikkerne i angreb mod en hjælpeløs sort konge. Truslerne: Sxg7 og Tg3 kan ikke pareres.

19. Tg3 Dh4

Hvis 19. ... Lxh5 følger 20. Tgx7+ Kh8 21. Txf7+ De5 22. Lxe5+ dxe5 24. Txb7 og hvid har tre bønder i overskud og fuldstændig vundet stilling.

20. Sxg7 h5 21. Sf5 Dg5 22. h3

Sort er færdig.

22. ... Dd2 23. hxg4 Kh7 24. Th3 f6 25. Txb7 Kg6 26. Le3 Dc3 27. Th6 mat.

1-0.

Femdelt sejr i Skanderborg

Stor jævnbyrdighed i stormesterturneringen Smuk Skak, hvor det var "farligt" at føre turneringen.

Af Jan Løfberg

Skanderborg Skakklub fyldte 100 år i januar og har i den anledning haft en ekstra travl sæson med jubilæumsarrangementer, divisionsafslutning, pokalstævne og Smuk Skak med 10 deltagere i GM-gruppen og 112 spillere i Smuk Skak Weekend.

Arrangørerne havde samlet et spændende felt i GM-gruppen. I de første runder tydede intet på, at det skulle blive en tæt og jævnbyrdig affære. Dette blev dog forstærket af, at Nicolai V. Pedersen var ude af form og trak sig efter 5. runde.

Som turneringen skred frem, var det ingen fordel at føre feltet an. Efter 5. runde førte Øbros Kassa Korley med 4 point. Han lignede en mand, der var på vej mod GM-normen, men så tabte han to partier ... Jesper Thybo førte med 4½ efter 6. runde, men så tabte han to partier ... I 7. runde nåede Køges Eduardas Rozentalis op på en delt førsteplads, inden han tabte i 8.

De fem vindere. Fra venstre Marius Fromm, Gabor Nagy, Jesper Thybo, Kassa Korley og Eduardas Rozentalis.
Foto: Morten F. Rasmussen.

runde ... Inden sidste runde førte ungarske Gabor Nagy solo, selv om han kun havde scoret plus 2 (og den ene uden kamp). Belært af de foregående førende spilleres erfaringer skyndte Nagy at få en træktagelse efter 13 træk. Derefter kunne han blot vente på, hvor mange af forfølgerne, der ville vinde og nå op på siden af ham. Nagy vidste allerede, at Rozentalis havde vundet uden kamp, og san-

delig om ikke Thybo, Fromm og Korley alle vandt. En sjælden femdelt turneringssejr var en realitet.

Jens Albert Ramsdal fra SK 1968 var tæt på at score en IM-norm, selv om han indledte turneringen med to nederlag. I sidste runde havde han brug for en remis mod Fromm, som midt under turneringen var blevet udnævnt til IM. Uden nerver kunne den tidligere tyske FM dog gå efter en gevinst.

OK

Skanderborg Smuk Skak august 2023

1. GM Gabor Nagy	HUN	2452	*	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	+	5½
2. GM Eduarda Rozentalis	LIT	2490	1/2	*	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	0	+	5½
3. IM Marius Fromm	GER	2458	0	0	*	0	1	1	1/2	1	1	1	5½
4. IM Kassa Korley	DEN	2447	1/2	1/2	1	*	0	0	1	1	1/2	1	5½
5. GM Jesper Thybo	DEN	2542	1/2	1/2	0	1	*	0	1	1/2	1	1	5½
6. IM Raja Panjawi	CAN	2469	1/2	0	0	1	1	*	1/2	1/2	1/2	+	5
7. IM Jakob Pajeken	GER	2420	1/2	1/2	1/2	0	0	1/2	*	1/2	1	1	4½
8. IM Filip Boe Olsen	DEN	2421	1/2	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	*	1/2	+	4
9. FM Jens Albert Ramsdal	DEN	2383	1/2	1	0	1/2	0	1/2	0	1/2	*	1	4
10. IM Nicolai V. Pedersen	DEN	2360	-	-	0	0	0	-	0	-	0	*	0

Ratinggennemsnit 2444. GM-norm 6½. IM-norm 4½.

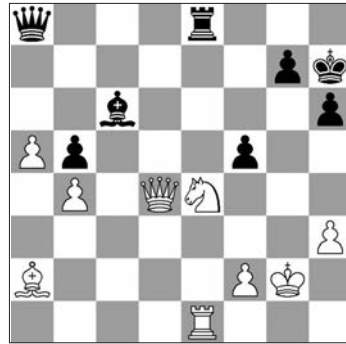

VIND MED JONAS

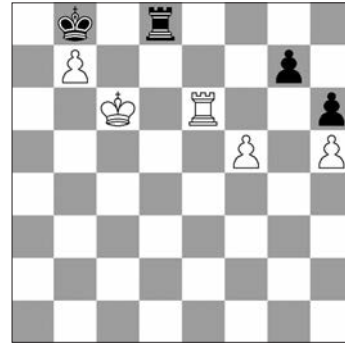
I denne klumme analyserer GM Jonas Bjerre spændende og interessante partier

Hvid trækker.

Hvid trækker.

Hvid trækker.

Jonas Bjerre (2624)
Andrey Esipenko (2682)
Spansk / C 78

Tech Mahindra Global Chess League, skakkens svar på NBA, er et nyskabende format inden for skakverdenen, og turneringen fandt sted i Dubai. 36 af verdens bedste spillere fordelt over kategorierne "Icon", "Superstars" (som både var kvinder og mænd) og "Prodigy".

Vi blev delt i seks omtrent lige stærke hold, som alle havde et stort firma i ryggen. Turneringen havde stort fokus på seerne og var derfor meget aktive på sociale medier og sørgede for, at livestreamen og formatet var så TV-venligt som muligt.

Triveni Continental Kings, som var det hold, jeg var en del af, bestod af Levon Aronian, som afløste Ding Liren, der meldte fra kort inden turneringen, Yu Yangui, Wei Yi, Kateryna Lagno, Nana Dzagnidze afløst af Sarasadat Khademalsharieh halvejs gennem turneringen, mig og så Loek van Wely som træner. Derud-

over havde vi også nogle hjælp-somme og søde mennesker fra Triveni omkring os, fx vores "get things done-mand" Aksah.

Holdejeren Mr. Dhruv M. Sawhney, som tidligere var præsident for det indiske skakforbund og nu ejer Triveni, var også til stede og gik meget op i holdet, men blandede sig ikke i forberedelserne til runderne. Jeg blev generelt anset for at være lidt af en outsider i turneringen. Ikke så meget på grund af mit niveau, men mere fordi jeg aldrig rigtig har været med i den slags topturneringer og derfor var en af turneringens mest ukendte spillere.

Det var da også mit eget indtryk inden turneringen, og derfor var jeg både nervøs og spændt på at se, hvordan det ville blive at spille med i en turnering med de bedste i verden. Tingene omkring skakken fyldte langt mere, end jeg tidligere har prøvet. Der skulle skrives masser af autografer, tages billeder og gives interviews, jeg fik sågar danset til en bollywoodsang med en af journalisterne. Men

udover at være et stort show skulle der også spilles en seriøs skakturnering. Jeg var heldig at være på et hold, som gjorde noget ud af holddelen.

Vi havde holdmøder og sørgede for at støtte hinanden, Levon var også altid klar til at dele gode råd ud. Vi fik endda spillet bulle flere aftener inde i spillesalen. Vores hold fik en hård start på turneringen, vi tabte nogle tætte matcher og var faktisk helt nede og indtage sidstepladsen undervejs. Halvvejs igennem turneringen måtte Nana udgå af helbredsmæssige årsager. Heldigvis var turneringen klar med en superreserve i Sarah Khadem som gav noget frisk energi.

Stemningen på holdet var noget i retning af "nu skal det fandme være løgn!", og comebacket begyndte. Vi følte nemlig, at vi spillede godt som hold, men at marginalerne var imod os. Personligt havde jeg samme indtryk af mit eget spil. Jeg fik gode stillinger og udspillede i perioder mine ellers meget stærke modstandere, men mod slutningen af kampene smed

jeg utroligt mange point væk.

I 2. halvdel af turneringen vendte marginalerne for holdet på en tallerken, og holdgejsten voksede:

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 b5 6. Lb3 Lc5 7. a4 Tb8 8. c3 d6 9. d4 Lb6 10. a5 La7 11. h3 0-0 12. Le3 Ta8 13. Sbd2 h6 14. Te1 Te8 15. Lc2 Lb7 16. Lb1 Sb8 17. d5 c6 18. dxc6 Sxc6 19. Lxa7 Txa7 20. b4 Lc8 21. La2 Td7 22. Db3 Lb7 23. Tad1 Da8 24. c4 Sa7 25. De3 Sc6 26. Db3 Sd8 27. cxb5 axb5 28. Dd3 Lc6

Vi hopper ind i turneringen på et meget kritisk tidspunkt. Mit hold har de hvide brikker mod Ganges Grandmasters med Anand i spidsen. De kom godt fra start i turneringen og så i lang tid ud til at cruise mod finalen. Da vi mødte holdet i 5. runde, fik vi en ordentlig gang øretæver, som heldigvis kunne bortforklares med den undskyldning, at vores træner Loek van Wely (for første gang i turneringen!) tabte lodtrækningen, hvilket gjorde, at vores forberedelser gik i vasken. Rematchen, i sidste runde inden finalen, var en direkte kamp om en finaleplads, da vores hold havde kæmpet sig til tops i turneringen med tre matchsejre i træk. Jeg spiller mod turneringens ældste og mest klassiske spiller på prodigybrættet, Esipenko.

Vi er godt inde i et kompliceret midtspil og er begge ved at nærme

os de sidste par minutter på uret. Machsituationen var svær at holde styr på i hurtigskak, derfor måtte man bare spille stillingen og forsøge at tælle pointene, efterhånden som de tikkede ind, hvis der var tid til det.

29. Sh4!

Strukturen er på længere sigt klart til min fordel i kraft af min garderede fribonde på a5. Sort leder efter dynamisk modspil med Se6-Sf4 og et veltimet ... d5.

29... Se6

29... d5 er for tidligt nu på grund af 30. Sf5 dxe4 31.Dg3.

30. Sf5 Kh7 31. De3

Går ud af d7-tårnets linje og stopper samtidig ... g6 indtil videre.

31... Sf4 32. Sg3

Springeren står godt på g3, fordi den overdækker e4 og på den måde gør klar til at møde sorts idé ... d5.

32... d5

Diagramstilling 1.

33. Sb3!

33. exd5? S6xd5 ville åbne op for alle de sorte brikker og give ham et stærkt initiativ.

33... d4?!

33... dxe4, hvis sort selv tager bonden, bliver hans brikker ikke aktive på samme måde. Jeg kan sandsynligvis vinde bonden tilbage på et tidspunkt. Samtidig vil der blive byttet en del brikker, og min fribonde vil stige i værdi: 34. Sc5 Txd1 35. Txd1.

34. Sxd4!

Den taktiske pointe bag Sb3. Nu bliver springeren på f4 undermineret.

34... Sxg2 35.Kxg2 exd4 36.Txd4 Sxe4 37.Sxe4 Txd4 38.Dxd4 f5

Diagramstilling 2. Umiddelbart ser min konge svækket ud, men jeg har en præcis sekvens, som lukker for det varme vand.

39. f3! fxe4 40. Lb1 Kh8 41. Lxe4

Efter at røgen har lagt sig, står det klart, at sort er i vanskeligheder, en masse brikker er blevet byttet, og min garderede fribonde er derfor blevet et monster. Derudover har jeg vundet en bonde!

41... Db8 42. Db6!

Slutspillet bør vinde let.

42... Dxb6

42... Dd6 43. Dxc6! Dxc6 44. Lxc6 Txe1 45. a6 Ta1 46. Lxb5, bønderne er ustoppelige: 46... Tb1 47. Lc6.

43. axb6 Lxe4 44. Txe4 Tb8 45. Te6 Kg8 46. f4 Kf7 47. f5

Vi var nu ved at være den sidste kamp, der sad tilbage i matchen og begge helt nede på tid nu. Jeg havde derfor ikke tid til at se op på storskærmen, tælle point og indse, at en remis ville være nok til at sikre matchsejr og finaleplads. Min største udfordring i løbet af hele turneringen var at køre pointene hjem i tidnød. Det var heller ikke med hverken snorlige teknik eller uden nerver, at jeg kørte det her totalt vundne tårnslutspil hjem.

47... Td8 48. b7 Tb8 49. Tb6 Ke7 50. Kf3 Kd8 51. Txb5?

Heldigvis er stillingen så vundet, at det er svært at smide gevinsten. 51. Kf4 Kc7 52. Tg6 havde været langt simplere.

51... Kc7 52. Te5 Kd7 53. b5

Mine brikker er aktive nok til, at det stadig er vundet uden de store vanskeligheder.

53... Txb7 54. Kg4 Tb6 55. Kh5 Tf6 56. h4 Kd8 57. Kg4 Tb6 58. h5 Kd7 59. Kf4 Tb7 60. Ke4 Tb8 61. Kd4 Tf8 62. b6 Kc8 63. Kc5 Tf7 64. Kc6 Tf8 65. b7+ Kb8 66. Kb6 Td8 67. Te6 Tf8 68. Td6 Te8 69. Kc6 Tf8 70. Te6 Td8

Diagramstilling 3.

71. f6! gxf6 72. Txf6

72. Te4! En sød måde at afslutte partiet, som Wei Yi spottede i venteværelset. Sort kan ikke stoppe Ta4, fordi ...Tf8 eller ...Tf6+ ikke længere er muligt.

72... Th8 73. Td6

Zugzwang!

73... Tf8 74. Txh6 Ka7 75. Td6 Tf1 76. Td5 Tf6+ 77. Kc7 Tf7+ 78. Td7 Tf8 79. h6

Vi gjorde det! Comebacket var fuldendt og finalepladsen sikret. Jeg blev mødt med kram og high-fives fra et lettet hold i fantastisk humør.

1-0.

Finalen blev en uhyre tæt affære, som virkelig satte nerverne på prøve. Først spillede vi to matcher med samme tidskontrol, som de tidligere kampe, altså 15+10. Da holdene vandt en match hver, var reglerne sådan, at brætpoint ikke afgjorde, men at vi i stedet skulle til to matcher til, denne gang i lynskak. Som om det ikke var spænding nok, tog vi endnu en gang en matchsejr hver og tvang matchen ud i en tie-break.

Nu blev det for alvor intenst. Reglerne foreskrev, at vi nu skulle spille sudden death-næsten om at sparke straffespark i fodbold. Alle spillerne holdt vejret, da der blev trukket lod om det bræt, der skulle spille en lynkamp om hele turneringssejren – som forresten ville indbringe holdets sponsor en præmie på 500.000 dollars og 50.000 dollars til deling mellem spillerne og træneren.

Hvis en af spillerne vandt, var det slut, ved remis skulle der trækkes lod om et nyt bræt, indtil et af partierne blev afgjort. Første spillekort der blev trukket, viste 5, hvilket betød, at Sarah skulle op imod Harika Dronnavali. Begge hold sad som limet til skærmen på hver sin side af den lille tilskuertribune inde i spillesalen. Det blev en nervøs kamp, hvor min holdkammerat Sarah var under pres, men holdt sammen på det og sikrede en remis. Næste spillekort viste 2, og Yu Yangui skulle spille mod Ale-

xander Grischuk. Nu var det vores holds tur til at presse, men endnu engang endte det remis. 3. spillekort viste 4, og Kateryna Lagno forlod tribunen for at spille mod Koneru Humpy. Storskærmen var under kampene i udu flere gange, hvilket gjorde spændingen helt uudholdelig. Katia var i store problemer, men sikrede også en remis.

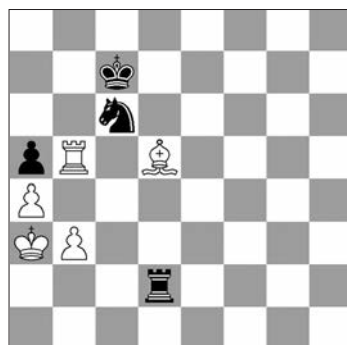
4. spillekort viste 6, hvilket var mit nummer. Jeg må indrømme at jeg efter en rædsom dag, hvor jeg havde tabt intet mindre end 4-0 til Sindarov i løbet af finalematcherne, ikke så specielt frem til, at mit kort ville blive trukket. Det skal dog siges, at jeg igen havde sat mange gode stillinger over styr. Jeg satte mig til rette og ventede i et par minutter, som føltes som en evighed, på startskuddet.

I kampen fik jeg en forberedelse fra en af de tidligere kampe ind og kunne derfor spille de første mange træk hurtigt, hvilket gav lidt selvtillid tilbage. Det blev en lang og intens kamp, som bølgede op og ned – om end mest ned mod slutningen, indtil jeg fik reddet mig ud i et klart remisslutspil.

Javokhir Sindarov (2659)
Jonas Bjerre (2624)
Siciliansk / B 90

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. h3 e5 7. Sb3 Le6 8. f4 b5 9. fxe5 dxe5 10. Dxd8+ Kxd8 11. Lg5 Sbd7 12. a4 b4 13. Sd5 Le7 14. Td1 Lxd5 15. exd5 Se4 16. h4 h6 17. Le3 Ld6 18. Sa5 f5 19. Ld3 Sg3 20. Th3 f4 21. Sb7+ Kc7 22. Sxd6 Kxd6 23. Lf2 Sh5 24. Le2 Shf6 25. Tb3 a5 26. c3 bxc3 27. Txc3 Thc8 28. Tc6+ Txc6 29. dxc6+ Kxc6 30. Lb5+ Kc7 31. Ke2 e4 32. Ld4 Td8 33. Lc3 Ta8 34. b3 e3 35. Kf3 g5 36. hxg5 hxg5 37. g3 fxg3 38. Kxe3 g2 39. Tc1 Sd5+ 40. Kf2 Kd6 41. Td1 Kc5 42. Ld4+ Kd6 43. Lb2 S7b6 44.

Kxg2 Ke6 45. Kg3 Tc8 46. Te1+ Kf7 47. Tf1+ Ke6 48. Te1+ Kf7 49. Ld4 Tc2 50. Te5 Td2 51. Lxb6 Sxb6 52. Txg5 Tb2 53. Tf5+ Ke6 54. Tf3 Ke5 55. Td3 Sd5 56. Kf3 Sb4 57. Te3+ Kd4 58. Lc4 Sc6 59. Td3+ Kc5 60. Td5+ Kb6 61. Ke4 Th2 62. Tb5+ Kc7 63. Ke3 Th3+ 64. Kd2 Th2+ 65. Kc3 Th3+ 66. Kb2 Th2+ 67. Ka3 Td2 68. Th5 Kb6 69. Tb5+ Kc7 70. Ld5

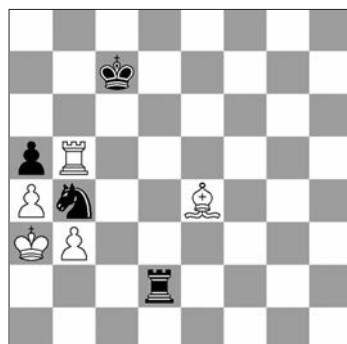

Vi havde begge været nede på de sidste sekunder i mange træk her.

70... Sb4

Trækket, som jeg havde luret på de sidste mange træk, havde indtil videre ikke virket på grund af Txa5.

71. Le4??

71... Ta2

Skakmat! Hele holdet brød ud i jubel. På magisk vis var jeg endt som helten, der sikrede turneringssejren.

0-1.

Jonas Bjerre havde det svært mod Javokhir Sindarov, men i allersidste øjeblik, var det danskeren, der trak det længste strå.

Foto: Maria Emilianova.

Jonas Bjerres første store indtog på verdensscenen endte med pokal og guldglimmer.

Foto: Maria Emilianova.

VOR MAND I HAVANA

Jonas Bjerre vandt Capablanca Memorial i den cubanske hovedstad og skrev sig ind på en legendarisk vinderliste, hvor Bent Larsen blev første dansker for 56 år siden.

Af Jonas Bjerre

Capablanca Memorial er en gammel og meget traditionsrig topturnering. Det var i den turnering, at Fischer spillede per telefon, og det var også i Cuba, at Bent Larsen vandt tilbage i 1967.

Niveauet er desværre faldet en smule de seneste år, hovedsageligt af finansielle årsager vil jeg gætte på, men turneringen har stadig noget specielt over sig. Både på grund af den rige historie og den spændende lokation.

Havana er uden sammenligning det mest specielle sted, jeg har spillet en skakturnering i mit liv. Der var heldigvis god tid til at nyde det, hvilket uden tvivl var en af grundene til min succes i turneringen. Når man har det godt, spiller man godt!

Jeg havde tre hele dage uden skak på turen, som alle sammen blev brugt på sightseeing sammen med min klubkammerat fra Skanderborg, Rasmus Svane. Vi gik lange ture i den smukke og meget varme hovedstad og så de store seværdigheder fra revolutionstiden. Vi behøvede ikke selv at kunne finde vej, da vi dårligt kunne bevæge os ud af hotellet uden at blive opsøgt af lokale.

De lagde alle sammen ud med den samme smøre om, hvordan de også har en søster der bor i Danmark, at der ikke er nogen kriminalitet i Havana siden revolutionen, og cigarer, chicas og salsa. Udenlandsk valuta rækker langt i Cuba. En af dagene fik vi tilfældigvis en lang rundvisning af en mand, som viste sig at være far til

Habana Libre - hotellet der endnu en gang var spillestedet for Capablanca Memorial.

Foto: Det cubanske skakforbund.

den stærkeste 10-årige pige, som spiller skak i Cuba!

Vor mand i Havana

Overskriften henviser til Graham Greenes roman af samme navn fra 1958. Romanen er en koldkrigsfarce om en britisk agent i det Cuba, der stod overfor en kommunistisk magtovertagelse. I skaksammenhæng blev udtrykket "Det er vor mand i Havana" anvendt i Skakforeningen Odysseus i 1970'erne, når man var ved at vinde i lynskak.

Jonas Bjerre følte sig godt tilpas i Havana.

Foto: Det cubanske nyhedsbureau.

Jeg havde også en god rytme på dagene med runder. Jeg slap aldrig helt af med jetlag og havde derfor god tid inden kampene til både at forberede, gå i poolen og slappe af (og tage de usædvanligt utilregnelige elevatorer hele vejen op til 23. etage).

Skakmæssigt gik alting min vej, og jeg lå inden sidste runde delt nummer 1 med brasilianeren Alexandr Fier, som var flyvende på 6/8 og havde bedre korrektion end mig. I sidste runde skulle jeg spille mod Rasmus, som heller ikke kunne være helt tilfreds med en remis:

Rasmus Svane (2621)
Jonas Bjerre (2606)
Siciliansk / B 52

1. e4

Rasmus overraskede og tog mig ud af min forberedelse allerede i træk 1!

1... c5 2. Sf3 d6 3. Lb5+ Ld7 4. c4

En moderne variant. Hvid går efter en Maroczy-opstilling.

4... Sf6 5. Sc3 g6 6. Lxd7+ Dxd7 7. d4 cxd4 8. Dxd4 Lg7 9. 0-0 0-0 10. Dd3

Jeg huskede ikke teorien, men syntes selv under kampen, at jeg kom op med en interessant idé her. Desværre var det ikke helt så smart, som jeg havde håbet.

10... Tc8 11. Ld2

Overdækker springeren på c3 for at kunne spille b3 uden at løbe ind i nogen tricks.

11... Sa6 12. De2 Dc6!? 13. b3 Sc5

Jeg slap aldrig helt af med jetlag og havde derfor god tid inden kampene til både at forberede, gå i poolen og slappe af.

14. Tae1!

Eneste træk og noget kluntet at skulle tage det tårn, troede jeg. Desværre gør det ikke så meget, da hvid nu har ideer som Sd5 eller e5.

14. Sd4 Dd7 truer Sfxe4, hvid har intet bedre end at gå tilbage; 14. Tfe1 Sfxe4!

14... e6 15. e5 Se8 16. Td1 a6 17. exd6 Sxd6 18. Se5

Her havde jeg et vigtigt valg at tage. Jeg vil gerne sætte min dronning på c7, hvor den beholder en vis kontrol over de sorte felter, og lægger pres på e5-springeren. Men det kræver, at jeg ser en taktisk finesse.

18... De8?

18... Dc7! 19. Lf4, og jeg troede, bindingen ville være for ubehagelig, men 19... g5! 20. Lg3 (20. Lxg5? Sde4! 21. Sxe4 Dxe5 er afgørende) 20... Sf5, og jeg når at eliminere hvids løber med en god stilling.

19. Lf4 Td8!

19... Sf5? var oprindelig min plan, som jeg var meget tæt på

bare at spille. Heldigvis opfattede jeg her, hvor partiet var på vej hen og nåede at bryde den dårlige trend, inden det var for sent. Efter fx 20. g4 Se7 21. b4 Sa4 22. Se4! ville min stilling være helt mast.

20. Sg4!

De sorte felter omkring min konge er meget svage, og jeg skal igen træde varsomt for at overleve.

20. b4, og det ser umiddelbart ud til, at hvid kan snuppe en vigtig bonde på g6, men efter 20... Sa4 21. Sxa4 Dxa4 22. Sxg6 Sf5 23. Se5 Dxb4 er stillingen langt fra klar.

20... Sf5 21. Le5 Df8!

I denne meget kritiske stilling tog kampen en twist, som jeg i mit liv kun har oplevet to steder, i Cuba og i Jetsmark. Strømmen gik, og alt lyset slukkede! Det var ikke første gang, det skete i løbet af turneringen, og cubanerne virkede da heller ikke overraskede. Det er åbenbart noget, der sker ret ofte i Havana. Så tager man bare en pause og går rundt og snakker lidt, indtil lyset kommer tilbage. I den her afgørende kamp var det dog noget frustrerende, da vi begge var nede omkring 20 minutter, og Rasmus var i trækket i en stilling, hvor jeg oplagt var på hælene. På den anden side er jeg sikker på, at afbrydelsen også forstyrrede Rasmus' koncentration gevaldigt.

21... De7? 22. Lxg7 Kxg7 23. De5+ f6 24. Sxf6 Dxf6 25. Dxc5 Dxc3 (25... Txd1 26. Sxd1) 26.

Normalt sidder Rasmus Svane og Jonas Bjerre på samme side af brættet for Skanderborg, som her i denne sæsons ligamatch mod Øbro (Viktor Haarmark og Ruben Nunez).
Foto: Thomas Vestergård.

Dc7+ med afgørende fordel.

22. Sf6+ Kh8 23. b4?!

Springeren er fanget, men jeg har et mellemtræk.

23. g4! var måden at sikre en klar fordel til hvid: 23... De7 24. gxf5 Lxf6 25. fxc6!, og b4 bliver ubehageligt, hvis jeg slår igen.

23... De7 24. bxc5 Lxf6 25. g4?!

25. Lxf6+ Dxf6 26. Se4 var stadig en fornuftig fordel til hvid. Strukturen ser fin ud for mig nu, men problemet er, at g4 er en idé eventuelt fulgt af g5, hvids springer har d6-feltet, og min konge er stadig lidt udsat.

25... Lxe5

25... Sd4!? var faktisk muligt, vi missede begge det sidste træk i varianten: 26. Txd4 Txd4 27. g5 Tg4+!

28. Sd5 Dd7!?

26. Dxe5+ f6 27. De4 Sh4

Her følte jeg, at det værste var overstået. Jeg begyndte endda at blive lidt optimistisk, da trenden er på min side, og hvid har nogle svækkelser.

En smule provokativt at gå ind i tårnets sigte, men det kan ikke udnyttes.

29. g5?

Efter 29. Df4 Tf8 var min idé 30. Sxf6 Dc6 31. f3 e5! 32. Dh6! Hvid vinder springeren tilbage, men sort kan ikke stå dårligst længere.

29... fxc5 30. De5+ Dg7 31. Dxc7+ Kxc7 32. Sc7 Txd1 33. Txd1 Tc8 34. Sxe6+ Kf6 35. Td6 Sf5 36. Tb6 Tc6

Slutspillet er remis, men hvid skal være præcis.

37. Sc7?

37. Txc6 bxc6 38. Sf8 = med ideen Sd7+ og Sb8, hvis jeg flytter h-bonden.

37... Txb6 38. cxb6 Se7?

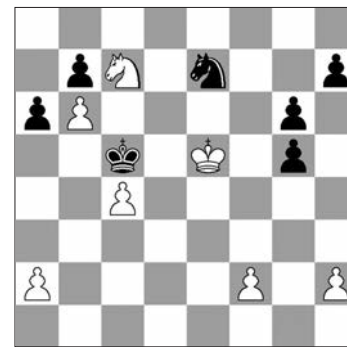
Nervøst spil fra os begge op til træk 40.

38... Sd4! var det rigtige træk, der udover at stoppe Sxa6 også holder hvids konge væk fra centrum. 39. Kg2 Ke5 fx 40. Kg3 Sc6 41. Kg4 h6 fulgt af Kd4 og gå efter bønderne vinder for sort.

39. Kg2 Ke5 40. Kf3 Kd6 41. Ke4

Hvids konge nåede at blive aktiv, objektivt er det inden for remisgrænsen nu.

41... Kc5 42. Ke5

42... g4 43. Ke6 Sc8 44. Sxa6+ Kxc4 45. Sc7 Sxb6 46. Se8 Sa4

Hvid er ved at have remisens inden for synsvidde nu. Min eneste chance var, at Rasmus nærmede sig en slem tidnød.

47. Sd6+

47. Kf6 er i tide og var nok den

simpleste måde at holde remis: 47... Kd3 48. Kg7 Ke2 49. Kxh7 Kxf2 50. Kxg6 Kg2 51. Kg5.

47... Kd3 48. Ke5

48. Sxb7 Ke2 49. Kf6 Kxf2 50. Kg5 h5 51. Sd6 er remis, fordi hvid også når at slå bønderne.

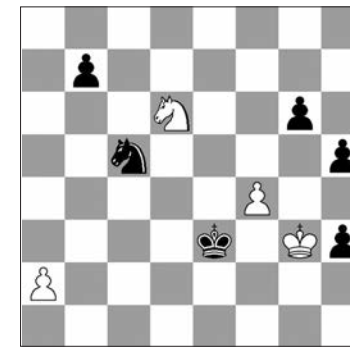
48... Ke2 49. Kf4 h5 50. Kg3?

50. Sxb7 Kxf2 51. Sd6 Kg2 52. Sc4! når lige akkurat at holde remis, men her var det allerede en meget kompliceret variant at finde med lidt tid: 52... Kxh2 (52... Sc5 53. Se3+ Kxh2 54. Sxg4+!) 53. Se5 g3 54. Sxg6 g2 55. Sh4!

50... Sc5?

50... b6! var bedst at starte med, fordi det gør Rasmus' idé mindre effektiv: 51. h3 gxh3 52. f4 Sc3 og vinder.

51. h3! gxh3 52. f4 Ke3

53. Sc4+?

53. f5! g5 54. f6 g4 55. f7 holder remis på et hængende hår: 55... Se6 56. Sxb7 h4+ 57. Kh2 Kf3 58. Sc5. Springeren når lige akkurat tilbage i tide.

53... Ke4 54. Sd6+ Kd5 55. Sc8 Ke6

Nu er det game over. Der er flere måder at vinde på, men jeg kan godt lide ideen om at fange springeren på c8.

56. Kxh3 Sa4 57. Kh4 Kd7 58. Sa7 Sc3 59. Kg5 Se4+ 60. Kh4 Sd6 61. a4 Ke6 62. Kg5 Kf7 63. f5 gxf5 64. a5 Ke6 65. a6 bxa6 66. Sc6 Sf7+ 67. Kxh5 Kd6 68. Sa5 Kd5 69. Kh4 f4 70. Kh3 Se5 71. Kg2 Kd4 72. Kf2 Kc3 73. Sb7 Kb4 74. Sd8 a5 75. Se6 f3 76. Ke3 a4 77. Sd4 Kc3 78. Ke4 f2 79. Se2+ Kd2

En perfekt afslutning på en super god turnering. Fiers parti endte hurtigt remis, og det blev dermed min uden tvivl største turneringssejr til dato og samtidig en prestigefyldt en af slagsen, som jeg er meget stolt af!

0-1.

Capablanca Memorial maj 2023

1. GM Jonas Bjerre	DEN 2602	*	1/2	1	1	1/2	1/2	1	1	1/2	1	7
2. GM Alexandr Fier	BRA 2589	1/2	*	1	1/2	1	1	1	1/2	1/2	1/2	6 1/2
3. GM Luis Quesasa Perez	CUB 2559	0	0	*	1/2	1	1	1/2	1/2	1	1	5 1/2
4. GM Rasmus Svane	GER 2623	0	1/2	1/2	*	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	4 1/2
5. GM Eduardo Iturrizaga	ESP 2637	1/2	0	0	1/2	*	1/2	1/2	1	1	1/2	4 1/2
6. GM Raunak Sadhwani	IND 2627	1/2	0	0	1/2	1/2	*	1/2	1	1	1/2	4 1/2
7. GM Carlos A. Cabrera	CUB 2586	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	*	1	1/2	1	4 1/2
8. GM Omar A. Quintana	CUB 2528	0	1/2	1/2	1/2	0	0	0	*	1	1/2	3
9. GM Lelys Duany Martinez	CUB 2521	1/2	1/2	0	1/2	0	0	1/2	0	*	1/2	2 1/2
10. GM Elier Miranda Mesa	CUB 2516	0	1/2	0	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	*	2 1/2

Vindere af Capablanca Memorial

1962: Najdorf	1987: Garcia Palermo og Verduga	2006: Ivanchuk
1963: Kortjnoj	1988: Azmajparasjvili	2007: Ivanchuk
1964: Smyslov og Uhlmann	1989: A. Rodriguez	2008: Dominguez
1965: Smyslov	1990: Remón	2009: Dominguez
1967: Larsen	1991: Neverov	2010: Ivanchuk
1968: Kholmov	1992: Urday Caceres	2011: Ivanchuk og Quang Liem
1969: Kortjnoj og Suetin	1993: Hebden	2012: Ivanchuk
1971: Hort	1994: Van Wely, Miles og Zapata	2013: Almasi
1972: Lein	1995: Miles	2014: So
1973: Smyslov	1996: Miles	2015: Yangyi
1974: Andersson	1997: Leko	2016: Ivanchuk
1975: Andersson	1998: Hübner, Morovic og Zilberman	2017: Sasikiran
1976: Gulko	1999: Miles	2018: Shankland
1977: Romanisjin og G. Garcia	2000: Volzjin	2019: Ivanchuk
1979: Svesjnikov	2001: Vallejo Pons	2022: Niemann
1980: Zapata og Ftacnik	2002: Bruzón	2023: Bjerre
1981: Tsesjkovskij	2003: Granda	
1983: Psakhis	2004: Dominguez	
1984: A. Rodriguez og Knaak	2005: Ivanchuk	
1985: Ivkov		
1986: Garcia Palermo og Granda		

De vandt ikke

Boris Spasskij (1962), Mikhail Tal (1963) og Bobby Fischer (1965) har deltaget i Capablanca Memorial uden at vinde.

Dansk Skak Union holdt ekstraordinært delegeretmøde den 10. juni i Fredericia. Formålet var at få vedtaget Hovedbestyrelsens forslag til en ændring af unionens love, som beskrevet i Skakbladet nr. 2.

Efter en kort debat blev HBs forslag – på opfordring fra 6. Hovedkreds – vedtaget med en lille tilføjelse, så DSUs sidste delegeretmøde træffer beslutning om, hvilken almen velgørende organisation, som eventuelt skal tilgodeses. Samtlige 919 fremmødte stemmer vedtog tilføjelsen.

Enkelte andre spørgsmål blev stillet og besvaret af FU. Efter en lille halv time kunne dirigent Steen Juul Mortensen hæve det ekstraordinære møde.

Coming WriteUpp, senior-EM i Polen!?

Endnu en gang var danske hold med ved senior-EM. Det danske hold i +50-gruppen klarede sig bedst og vandt pengepræmie, ligesom holdets topscorer Niels-Peter Nielsen vandt guld på 3. bræt.

Af Niels-Peter Nielsen

Overskriften hentyder til vores holdnavn. Da vi fik at vide, at vi ikke måtte hedde Danmark 1, skulle vi finde på et andet navn. Jeg har en kammerat, som er medejer af et firma, der gerne ville sponsorere os, men desværre nåede vores tøj ikke at blive færdigt inden afrejsen – så det må blive næste gang. For informationer om firmaet henvises til google.

Da Jan Nordenbæk tidligere på året vandt DM i seniorskak i +50-gruppen var en del af præmien et rejsegavekort på 4.000 kroner til et seniorskakstævne. Vi (Jan og undertegnede) kiggede derfor på mulighederne og faldt over EM for 4-mandshold i Swidnica i Polen 11. til 21. juli 2023.

Vi fik samlet et hold til pokalstævnet i Skanderborg og forsøgte efterfølgende at overtale vores holdkammerater til at tage med til Polen, men børn, arbejde og andre undskyldninger ødelagde det projekt.

Under pokalstævnet havde Poul Rewitz kontaktet os og informeret om, at han var interesseret i at deltage ved EM, hvis vi kunne samle et hold. Vi manglede derfor kun en, men helst to spillere mere. Flere meldte deres interesse, men få dage før tilmeldingsfristens udløb var vi slået hjem til start og igen nede på tre spillere. Poul meddelte, at han havde en interes-

seret fjerde mand, og vi fik derfor Bjørn Egil Sand med. Det ændrede lidt på holdopstillingen, hvor planen var at Jan skulle spille 3. bræt og undertegnede 4. bræt. Nu røg vi begge lidt op på holdet, men det gik vist meget godt alligevel.

På slidte dæk

Vi kørte i to biler. En fra Aarhus med Bjørn og Poul og en københavnerbil med Jan og Niels-Peter. I vores bil var humøret højt, og Jan fik under en pause forklaret, at vi kørte i den ældste af hans biler, da dækkene på den var slidt ned og skulle skiftes, og det måtte da være billigere i Polen. På den baggrund kom vi til at tilbringe et par formiddage i diverse skumle polske baggårde på jagt efter en troværdig vulkanisør.

Det var ikke det eneste sideprojekt, vi havde. Min nevø var på afrejsedagen blevet far, og da den lille nye verdensborger, Esther, skal tilbringe de første år af sit liv på den legendariske adresse Skakvej 11! Så måtte der simpelthen købes "et eller andet" med hjem til hende fra Polen. Vi tilbragte derfor noget tid på at gå rundt og kigge på børne-/babytøj. På tredjedagen fandt vi en fin lille kjole, men der var ingen størrelse på den. Det fik Jan til at konkludere, at jeg bare skulle købe den, for som han sagde: "Hun vokser ind i den på et tidspunkt".

Jan havde skaffet os indkvartering på et hotel 500 meter fra et af de officielle hoteller til stævnet, men til gengæld til cirka halv pris. Vi havde et stort dobbeltværelse med to senge, eget bad og udgang til en terrasse med sauna, jacuzzi og koldtvarmbad. Det var helt ok de første dage, men i weekenden, da hotellet var fyldt op, og de andre gæster holdt "poolfest" til klokken 4 om natten, var det knapt så spændende.

Afslapning inden 1. runde, og ja det er en vandflaske. Foto: Jan Nordenbæk.

Turneringen startede med, at vi mødte de fjerdeseedede skotter. Et vigtigt opgør hvis vi ville spille med om præmierne. Bjørn kig-

gede forholdsvist tidligt i partiet over på holdlederen (Niels-Peter Nielsen), idet hans modstander havde tilbudt remis. Jeg nikkede anerkendende, og vi var godt i gang med matchen. Remis med sort mod en +2000-modstander var bestemt godkendt (Bjørn oplyste senere, at han aldrig har haft over 1800 i rating). Vi spillede med matchpoint, og med kun fire spillere på holdet er det ekstremt vigtigt, at holdlederen har styr på, hvordan vi står rundt omkring, og hvem der må tage remis. Taber man et enkelt parti skal der jo hentes 2½ point af tre mulige i de sidste partier for at vinde matchen.

Jan havde forberedt mig et par timer om formiddagen, og jeg kvitterede ved at glemme en sidevariant, vi kort havde været forbi – noget med ”at på e5 må du ikke slå, men du kan bare spille Sf3”. Jeg slog selvfølgelig og kom til at spille beton-ludo mod min skotske modstander, som – da jeg tilbød remis – tog imod med følgende ord: ”There is nothing to attack”.

Poul spillede et fint positionelt parti på 1. brættet, og Jan var i gang med det helt store med kvalitetsoffer og kongeangreb. Op mod tidskontrollen vandt Poul en officer, og Jan havde to-tre bønder og angreb for en kvalitet. Jan havde samtidig muligheden for trækgen-tagelse, og lod otte af sine sidste 12 minutter tikke af klokken, mens han ventede på resultatet i Pouls parti. Poul vandt sikkert, og jeg var sikker på, at Jan nu ville tage trækgen-tagelsen, men nej, han byttede dronninger, spillede forkert og endte i et slutspil med fire-fem bønder for et tårn. Heromkring dryppede der kondensvand ned på brættet, og jeg måtte have fat i en turneringsleder. Det resulterede i, at partiet blev spillet færdig på 4. brættet. Jan endte med at vinde i forholdsvist sikker stil og dermed en samlet sejr på 3–1 uden neder-

lag – alle var kommet godt i gang med turneringen.

Ved jorden at blive

I 2. runde kom vi ned på jorden igen. Vi tabte til et stærkt slovakisk hold der stillede med GM Martin Mrva på 1. bræt og IM Marian Kantorik på 4. bræt. Poul forsøgte at spille kreativt i åbningen, men kom ind i en teorivariant, han ikke kendte. Det gik ikke så godt. Bjørn var overmatchet og tabte til den stærke slovak. Nordenbæk spillede langt hen ad vejen ok, men fraveg sin oprindelige plan – der havde givet lige spil – og blev pakket sammen på de bagerste rækker. Det var dømt til at gå galt. Jeg snød min modstander med en trækstilling i åbningen, og fik en teoristilling – som jeg oven i købet kendte. Jeg var derfor helt rolig, da min modstander på et tidspunkt tænkte i en halv times tid over et skinoffer i centrum. Jeg vidste, at det ikke var teoritrækket, og at der derfor måtte være en gendrivelse. Han valgte klogeligt en af hovedvarianterne, hvorefter jeg kvitterede med h3, som jeg efterfølgende syntes var et frygteligt træk – men Nordenbæk kunne oplyse, at en nordmand ved navn Carlsen havde spillet det samme træk i en identisk stilling tidligere i år, så helt dårligt var det nok ikke. Jeg holdt sammen på stillingen og fik afviklet til et lige slutspil, hvorefter jeg tilbød remis i et forsøg på at undgå et 0–4-nederlag. Han tog imod og dermed et nederlag på ½–3½.

Konspirationsteoretikere vil hævde, at vores magre resultat kan skyldes, at der ved 2. rundes start var indført metaldetektorer ved indgangen til spillelokalet.

Som optakt til kampen mod slovakkerne havde Nordenbæk slæbt mig med på café for at smage polsk kage og kaffe. Pænt og indbydende så det ud, men lad mig slå fast med

det samme, at skinnet bedrager. Kagen bestod af lige dele kagecreme og lige dele husblas, og det giver en meget bastant konsistens, der bestemt ikke er behagelig at sætte tænderne i. Derfor havde holdlederen (undertegnede) besluttet sig for en anden optakt til 3. rundes opgør mod England 3. Vi fandt et lokalt værtshus og gik i gang med at teste de forskellige lokale øvarianter, og der var mange – og de fleste smagte fremragende.

Polsk kaffe og kage.

Foto: Niels-Peter Nielsen.

Det lokale øl var bestemt de 14 kroner værd, som den kostede per halvliter.

Foto: Niels-Peter Nielsen.

Vi var derfor mere end parate til at møde England 3. Bjørn var igen først færdig. Han spillede en sici-

lianer med modsatte rokader, og efter dronningafbytning tilbød modstanderen remis, hvilket blev accepteret af såvel holdleder som Bjørn. Nordenbæks modstander spillede aggressivt og kreativt, men Nordenbæk havde styr på det, tog en officer og afværgede truslerne. Det så godt ud, lige indtil han valgte et træk, der tabte omgående... (Se side 38).

I mit eget parti spillede jeg opfindsomt i en hollænder og stod rigtig godt. Omkring træk 20 syntes jeg, at der skulle være noget afgørende, men jeg kunne ikke finde det. Heldigvis kiggede jeg lige på uret og opdagede til min gru, at jeg havde omkring 18 minutter tilbage inden tidskontrollen. Nu skulle der trækkes hurtigt.

Paul Dupre (1917) Niels-Peter Nielsen (2066)

I denne stilling havde jeg sikkert i et lynparti spillet Tae8 à tempo, hvilket ifølge maskinerne er +3 til sort. Nu spillede jeg i stedet Dd4 for at forenkle stillingen. Det er ifølge computeren helt lige, men ak jeg fulgte op med yderligere en række tvivlsomme træk og endte med at tabe en kvalitet. På dette tidspunkt havde Nordenbæk tabt og Bjørn spillet remis, så der skulle point på kontoen og helst et helt et af slagsen. Jeg havde lidt småtricks med mit løberpar, og ved

fælles hjælp lykkedes det mig at vinde et tårn. Jeg havde nu to minutter til de sidste otte træk inden tidskontrollen, og med løberpar mod tårn lykkedes det både at klare tidskontrollen og at vinde partiet. Poul vandt ret stilrent på 1. brættet og dermed en sejr på 2½–1½.

Efter denne for holdet nær død oplevelse blev både kage og øl inden runderne droppet i resten af turneringen.

Nøgleopgør

I 4. runde skulle vi spille det, vi selv betegnede som et nøgleopgør mod de engelske damer. Hvis vi fik matchpoint i det opgør – og efterfølgende vandt de tre pligtsejre i runderne 5–7 som dr. ELO forudsagde – kunne vi i sidste runde spille mod England 2 om bronze-medaljerne.

Bjørn kæmpede længe mod overmagten, men et tidligt bonde-tab og et tvivlsomt bondefremstød på kongefløjen gjorde, at stillingen ikke stod til at redde.

Min modstander forsøgte at overraske mig med Jänisch Gambit i åbningen, men jeg havde heldigvis spillet mod lige præcis denne variant i 6. runde af den københavnske holdturnering (tak til William Hørup fra Øbro for at forberede mig!).

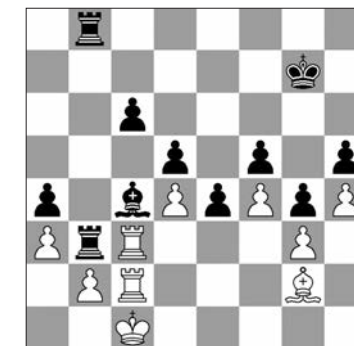
Jeg valgte samme variant som i det parti, hvorefter det var min modstander, der blev overrasket. Jeg

fik en god springer på e5, og hun fik løberparret. Jeg stod lidt over, men hun fandt hele tiden de bedste træk, og da vi tager remis, er stillingen lidt bedre for sort. Det bedste ved det parti var, at jeg efterfølgende kunne proklamere at ”når jeg tilbyder remis, så tager Nunn imod!”, at det så var Petra Fink og ikke John er en anden sag. Jan Nordenbæk stod

lidt bedre positionelt, men tog imod et remistilbud, da Poul havde en klar gevinststilling. Desværre valgte Poul et træk der kostede stillingen og partiet (se diagram side 38). Vi endte derfor med et ærgerligt 1–3-nederlag.

Runderne 5–7 bragte de tre pligtsejre, og i runde 5 spillede jeg mit vel nok bedste træk i hele turneringen. I følgende stilling trækker sort og vinder:

Czeslaw Stec (1653) Niels-Peter Nielsen (2066)

44... e3! 45. Opgivet. 0–1.

I 6. runde udspillede Bjørn med sort den tidligere litauiske mester Regina Buriene, men et øjeblik uopmærksomhed og et dårligt træk kostede hele pointet. (Se diagram side 38).

Under jorden

Inden 7. runde havde Jan Nordenbæk og undertegnede været på en af de udflugter, arrangørerne stod for.

Den gik til den underjordiske by, et stort anlagt Nazi-projekt, hvor man i 1943–45 forsøgte at bygge en underjordisk by inde i Uglebjergene.

Så er vi klar til at gå under jorden!?

Underground City.

Fotos: Niels-Peter Nielsen.

Vi kom direkte fra udflugten til runden, og jeg fik derfor ikke min eftermiddagslur, hvilket gjorde mig lidt træt. Jeg prøvede med et tidligt remistilbud mod min polske modstander, der også havde været med på udflugten. Og kort efter kunne jeg med en gin og tonic følge med i, hvordan Jonas Vingegaard satte tingene på plads på enkeltstarten i Tour de France. I denne runde forsøgte Nordenbæks modstander sig med Caro-Kann. Det slap han ikke godt fra, på et tidspunkt tænkte Nordenbæk længe, inden han afviklede til et vundet springerslutspil. Som han sagde efterfølgende: "Jeg var jo ved at sætte ham mat, men jeg kunne godt se, at springerslutspillet bare vandt." Da vi senere gennemgik partiet over lidt øl, kom Poul med følgende visdomsord: "Det gode ved springerslutspil er, at hvis man

hopper i en gaffel, kan man højest tabe en bonde!"

Bjørn viste i denne runde en imponerende fighterånd. Han

tabte en ren centrumsbonde i åbningen, men fik sig kæmpet tilbage og holdt remis. Poul vandt uden problemer på 1. brættet.

Klar til at spille mod de fire engelske stormestre (alle sidder th.).

Vi var nu klar til opgøret mod de engelske storfavoritter fra England 1.

Jan Nordenbæk kæmpede godt, og det lykkedes ham at holde remis mod GM John Emms. Han spillede en af de varianter, Emms angiver i en af sine mange bøger – jeg tror, at Jan havde fire-fem bøger af Emms med på turen, og de blev alle signeret dagen efter partiet.

Emms signerer et par af sine bøger til Jan Nordenbæk.

Foto: Niels-Peter Nielsen.

Jeg må med skam melde, at jeg ikke så så meget af Bjørn og Pouls partier, jeg havde rigeligt at se til i mit eget, men et samlet nederlag på 1½–2½ var bestemt godkendt.

Niels-Peter Nielsen (2066)
Keith C. Arkell (2392)
Caro-Kann / B 15

Inden partiet talte jeg lidt med Jan Nordenbæk om, hvordan dette

parti skulle gribes an. Vi blev enige om, at remis var et ok resultat, og den bedste vej til remis var at spille aktivt.

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sc3 g6

Han vil åbenbart ikke ud i nogen større teoriduel.

4. Sf3 Lg4 5. Le3 dxe4 6. Sxe4 Dd5 7. Sed2 Sh6 8. h3 Lxf3

Allerede her rykker remisens nærmere, efter denne afbytning er det ikke svært at forestille sig noget med uligefarvede løbere.

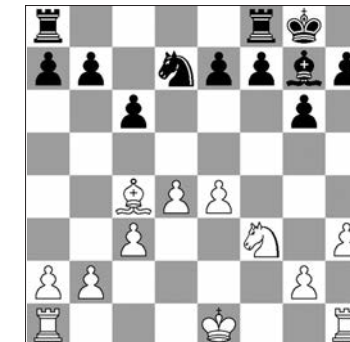
9. Dxf3 Sf5 10. Lc4

Kigger ned mod f7 og tvinger vel nærmest sort til at bytte dronninger.

10... Dxf3 11. Sxf3 Lg7 12. c3 Sxe3

Ellers spiller hvid Lf4 og har en god stilling samt løberparret.

13.fxe3 Sd7 14.e4 0-0

Her er e5 sikkert bedst, men det kan på sigt give nogle problemer på f7, og han ville sikkert ikke komplicere for meget.

15. e5

Her var jeg godt tilfreds med min stilling.

15... e6 16. 0-0

Straks Sg5, der truer slag på e6, er stærkere.

16... Lh6 17. Tad1 Sb6 18. Lb3 Sd5 19. Lxd5 cxd5 20. Td3 b5 21. Sh2 a5 22. Sg4 Lg5 23. a3 b4 24. axb4 axb4 25. cxb4 Ta4 26. Tb3 h5

Her giver Sf6+ lige spil, hvis han slår den, ellers vinder Sd7 fulgt af

Sc5 for hvid. Jeg havde set det, men var i tvivl om, hvad jeg skulle slå tilbage med og ville også gerne beholde min springer.

27. Sh2 Tfb8 28. Sf3??

Kæmpefejl. Her overså vi begge 28... Taxb4 29. Txb4 Le3+.

28... Le7

Efter partiet var Keith utilfreds med dette træk, den skulle have været til h6, hvor den er mere aktiv og blandt andet dækker c1. Jeg var, og er, ikke uenig.

29. b5 Ld8 30. Kf2 Kf8 31. Ke3 Ta5 32. b6 Ke8 33. Tc1 Kd7 34. Tc5 Ta6 35. b7 Tb6 36. Tcc3 T8xb7 37. Txb6 Txb6 38. b3 Le7 39. Td3 Ta6 40. Td2 Ta1 41. Kd3 Lb4 42. Tf2

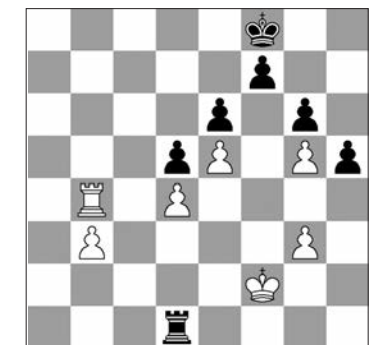
Jeg forsøger at skabe modspil mod f7.

42... Ke8 43. Te2 Le7 44. Tb2 Kd7 45. h4

Et forsøg på at dominere løberen, der kostede 10 af mine sidste 25 minutter på klokken. Det var en svær beslutning, men springeren tager alle de rigtige felter.

45... Td1+ 46. Td2 Th1 47. Tf2 Ke8 48. g3 Ta1 49. Kc3 Tc1+ 50. Kd2 Tc7 51. Kd3 Tb7 52. Kc3 La3 53. Ta2 Tc7+ 54. Kd3 Lb4 55. Tc2 Ta7 56. Tc8+ Kd7 57. Tb8 Le7 58. Sg5 Lxg5 59. hxg5 Ke7 60. Ke3 Ta1 61. Kf2 Td1 62. Tb7+ Kf8 63. Tb4

Her står tårnet lidt passivt, men det er svært at se, hvordan sort skal komme videre, hvis ikke han vil spille som i partiet.

63.. Td3 64. Kg2 Kg8 65. Kh3 Kg7 66. Kg2 Te3 67. Kf2 Te4 68. Kf3 Tg4 69. Ta4

Et nøgletræk, der sikrer modspil med b-bonden, hvis han slår på g5, stillingen er remis, men skal spilles præcist.

69... Txg5 70. b4 Tf5+ 71. Ke2 h4 72. gxh4 Tf4 73. b5 Txxh4 74. Tb4

Tårnet i nakken på fribonden.

74... Th8 75. b6 Tb8 76. b7

Her fik jeg et nyt problem, jeg kunne med al tydelighed mærke, at jeg havde indtaget for meget væske i løbet af dagen og med kun omkring seks minutter tilbage på klokken, var det for risikabelt at gå på toiletet, der lå udenfor spillelokalet. En sådan udflugt ville kræve en tur gennem metaldetektoren for at komme tilbage i lokalet, og det kunne nemt koste et par minutter.

At Keith valgte at tænke 18 minutter over sit næste træk gjorde ikke situationen bedre. Heldigvis var stillingen forholdsvis nem at holde.

76... Kh6 77. Ke3 Kg5 78. Tb1 Kh4 79. Th1+ Kg3 80. Tg1+

Her tilbød jeg remis.

80... Kh2 81. Tb1 Kg2 82. Kf4 Kf2

Og her var det så Keiths tur til at tilbyde remis. Jeg brugte lige et minut på at regne det hele igen og spillede så:

83. Tb2+ Ke1 84. Kg5 Kd1 85. Kf6 Kc1 86. Tb5 Kc2 87. Kxf7 g5 88. Kxe6 g4 89. Kxd5

Og sort opgav, g-bonden kan altid stoppes med manøvren Tc5+ fulgt af Tc7 og Tg7.

1-0.

To scenarier

Inden sidste runde mod England 2 havde jeg regnet på de forskellige scenarier, vi ville blive nummer fire i turneringen, uanset hvordan det gik. Jeg ville få en topscorer-

præmie, uanset hvordan det gik. Ved nederlag ville jeg få bronze, og ved sejr ville jeg få guld. Remis ville give mindst sølv og guld, såfremt Arkell ikke vandt over sin slovakiske modstander.

Jeg snød min modstander i åbningen. Han fortalte efterfølgende, at han havde brugt et par timer på at kigge på Hollandsk, og de var spildte, da jeg besvarede hans d4 med d5. Vi kom ind i en slaver, hvor jeg havde en sidevariant parat, som blandt andre spilles af Martin Percivaldi, Jan Gustafsson og Vallejo Pons. Desværre afveg min modstander, og da han lidt senere tilbød remis, tog jeg imod. På dette tidspunkt havde Nordenbæk allerede taget remis. Vi kunne nu følge Arkells opgør sammen med vores engelske modstan-

dere og en anseelig mængde fadøl – de var løbet tør for tonicvand på hotellet, så gin og tonic var desværre udelukket.

Jeg fik forklaret min engelske modstander, at hvis Arkell tabte, ville han få bronze på 3. brættet, så jubelen var stor, da det blev det endelige resultat. Bjørn og Poul tabte deres partier, og vi sluttede således turneringen af med et 1-3-nederlag, men glæden over min guldmedalje overstrålede det resultat.

Forplejningen var generelt fremragende, og prisniveauet til at have med at gøre. Vores aarhusianere fandt en god italiensk restaurant ikke så langt fra hotellerne. Her spiste man fremragende til en fornuftig pris.

Vores dagsrytme var nogen-

lunde som følger:

9.00: Morgenmad.

9.30: Tjekke holdopstillinger og forberedelse mod dagens modstander(e).

12.00: Ud i byen og få noget at spise og se på lidt kultur (vi besøgte faktisk adskillige kirker, heriblandt Fredskirken).

14.00: En halv times hvil inden dagens runde klokken 15.00.

Efter runden et par øl og hyggeligt samvær, samt aftensmad.

Det tog hårdt på Jan Nordenbæk, at han skulle lave forberedelser for os begge – men jeg er i hvert fald godt tilfreds og har besluttet, at det er på tide at investere i ChessBase! Jeg vil gerne slutte med en stor tak til Per Holst, som nærmest agerede juniorleder og tog sig af de yngste og nytilkomne i flokken. Han sørgede for, at vi ikke på noget tidspunkt gik ned på væskemangel, og derudover var han faktisk også et hyggeligt selskab.

Uklare regler

Inden 8. runde, hvor vi stod overfor de fire engelske stormestre fra England 1, mødte vi tidligt op på spillestedet. Dette på grund af, at vores holdleder skulle tale et alvorsord med arrangørerne.

Det stod på dette tidspunkt klart, at kampen om 4. pladsen stod mellem det engelske kvindehold og os, og da der var fire præmier samt en præmie til bedste kvindehold, var det væsentligt at få afklaret, om man kunne vinde mere end en præmie.

Præmien til bedste kvindehold var på 500 euro, mens 4. pladsen kun gav 300 euro, og derfor var vi sikret præmie, hvis hvert hold kun kunne vinde en præmie – som det er normal kutyme de fleste steder.

De første to turneringsledere jeg talte med delte mit synspunkt med

kun én præmie per hold, men henviste i øvrigt til hovedturneringslederen, som var af en anden opfattelse.

Han lovede dog at tjekke reglerne.

Kort efter vendte han tilbage med en melding om, at der stod ikke noget i reglerne, og at han derfor havde kontaktet det europæiske skakforbund.

Fem minutter inden rundestart hev hovedturneringslederen mig til side og informerede om, at meldingen fra det europæiske skakforbund var, at der kun kunne vindes én præmie per hold.

Jeg kunne derfor kort før rundestart informere mine holdkammerater om, at vi var sikret en præmie!

De danske hold i 65+

Danmark havde to hold med i den ældste gruppe +65. De fleste på disse hold havde deltaget ved disse stævner før, og de var allerede godt i gang med kolde fadøl, da vi på ”juniorholdet” ankom til spillestedet et par timer inden captains meeting aftenen før selve turneringsstarten.

Begge mandskaber gav udtryk for, at de håbede på en god og hyggelig turnering, og det overordnede mål var at vinde et eventuelt indbyrdes dansk opgør.

Et sådant opgør stod på tapetet i 7. runde, og det blev et opgør, der kunne være gået begge veje. Mogens Thuesen udspillede Jens Kølback på 1. brættet, men måtte sande Allan Stig Rasmussens berømte ord ”Det er aldrig for sent at tabe et skakparti”. I en stilling med kvalitet og to bønder i overvægt overså han, at tårnet stod i slag ...

På 2. brættet spillede Peter Mikkelsen og Per Holst et spændende parti, hvor Holst førte med et par bønder, men blev bange for en fri

h-bonde i et tårnslutspil og tilbød remis. På 3. brættet vandt Poul Erik Nørgaard Olesen over John Mortensen efter et godt slutspil. Endelig vandt Steffen Cordes et omskifteligt parti mod Sten Juul Mortensen, og således var det SK 2023, der fik håneretten, om end den sikkert har haft en lidt bitter eftersmag, når man tænker på, at det hele blev afgjort af Mogens Thuesens kæmpfejl i en stilling, hvor man med rette kunne have forventet, at Kølback havde givet op.

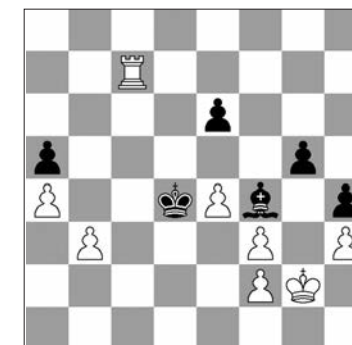
De to hold spillede vidt forskellige turneringer. SK 2023 spillede en ok turnering og vandt de opgør, hvor de var favoritter.

De nåede undervejs at spille mod samtlige medaljetagere og sluttede af med et hæderligt 1-3-nederlag til de slovakiske guldvindere. SK 2012 rodede rundt i bunden hele turneringen og formåede aldrig rigtigt at få spillet til at fungere.

Det er aldrig for sent ...

Fire eksempler på Allan Stig Rasmussens berømte citat ”Det er aldrig for sent at tabe et skakparti”:

Mogens Thuesen (2094) Jens Kølback (2148)

I denne stilling spillede Mogens Thuesen Kf1??

Coming WriteUpp.

Fra venstre Poul Rewitz, Jan Nordenbæk, Niels-Peter Nielsen og Bjørn Sand.

Poul Rewitz (2217)
Susan Lalic (2258)

Poul Rewitz spillede Txd4?? (b4! vinder).

Jan Nordenbæk (2162)
Haran Rasalingam (1826)

Jan Nordenbæk spillede Txb8?? (Sxa4 vinder nemt).

Regina Buriene (1840)
Bjørn Sand (1781)

I denne gunstige stilling spillede Bjørn Sand Dd5?? Hvid spillede Lxh6 og vandt.

+50-gruppen 1

1. England I
18 MP 29½ BP
2. Slovakiet I
16 MP 26½ BP
3. England II
14 MP 26 BP
4. Coming WriteUpp
10 MP 18½ BP
5. England Women
10 MP 17½ BP

Coming WriteUpp

1. FM Poul Rewitz
4/9
2. Jan Nordenbæk
5½/9
3. Niels-Peter Nielsen
6½/9
4. Bjørn Sand
2½/9

Bræt 3

1. Niels-Peter Nielsen, CWU
(2066), 6½/9
2. Martin Dobotka, Slovakiet
(2210), 6½/9
3. Richards Holmes, England II
(2270), 4½/7
4. GM Keith Arkell, England I
(2392), 5/8

+65-gruppen

1. Slovakiet 18 MP
26½ BP
2. England I
16 MP 25 BP
3. Lower Silesia, Polen,
11 MP 18½ BP
11. SK 2023
9 MP 19½ BP
16. SK 2012
5 MP 13½ BP

SK 2023

1. Jens Kølbæk
4/7
2. Peter Mikkelsen
3½/7
3. FM Jørgen Jørgensen
3/7
4. John Mortensen
4/7
5. Steffen Cordes
5/8

SK 2012

1. Mogens Thuesen
3½/8
2. Per Holst
3½/7
3. Poul Erik Nørregaard Olesen
4/7
4. Steen Juul Mortensen
1½/7
5. Finn Andersson
1/7

Titelforsvar

Det rent kinesiske opgør om verdensmesterskabet for kvinder mellem den forsvarende mester Ju Wenjun og Lei Tingjie endte med sejr til førstnævnte, der har været verdensmester siden 2018. VM-matchen blev først afgjort i 12. og sidste parti, hvor det lykkedes Wenjun at nå de krævede 6½ point ved at vinde med de hvide brikker. I alt blev en halv million euro fordelt med 300.000 til vinderen og 200.000 til taberen.

Hjemmesejr

Paulius Meskenas fra Køge Skakklub fortsatte sin opadgående kurve ved at vinde sin egen klubs Køge Lang Sommer-Weekend. De ni runder var et hårdt race mellem Paulius Meskenas, Mikkel Manosri Jacobsen og Kush Bhagat fra Indien. Førstnævnte scorede 7½ point og endte et halvt point foran de to forfølgere. Førstepremien var på 5.000 kroner.

Støtteforening nedlagt

Dansk Skak Unions Støtteforening eksisterer ikke længere. Det har foreningens medlemmer besluttet ved en urafstemning. DSUS har siden starten i 1963 været et stort aktiv i finansieringen af særligt internationale turneringer i Danmark. Foreningens midler bliver i henhold til vedtægterne overdraget til DSU.

Ingen sag

Amerikaneren Hans Niemann har fået afvist sit erstatningskrav på

Ju Wenjun fra Kina blev på ny kronet som skakkens dronning. Foto: Stev Bonhage.

700 millioner kroner mod Magnus Carlsen. Det har en domstol i den amerikanske delstat Missouri besluttet. Niemann sagsøgte sidste år den daværende norske verdensmester for ærekrænkelse.

Pokalskak

Aarhus/Skolerne vandt i elitegruppen i det traditionsrige pokalstævne, der i pinsen blev spillet i Skanderborg. SK 1968 og Jetsmark fulgte efter på de næste pladser. Øvrige vinderhold: Læseforeningen (bredde), 4 Jacks (+50), Nordre (+65) og 9. Hovedkreds

(junior).

Betænkt af FIDE

GM Jens Kristiansen fra Bornholm var blandt de ti navne, der i år modtog FIDEs seniorstøtte på 2.500 euro. Hvert år betænker FIDE i alt 10 spillere, trænere eller arrangører på over 65 år.

Rettelse

Til fotoet nederst på side 22 i nummer 2 var det retteligt den tidligere kvindevorldsmester Xie Jun, der stod ved siden af Ding Liren.

Kronborg Chess Open 2023

Hotel Marienlyst dannede en perfekt ramme for afholdelse af den 50. udgave af Kronborg Chess Open. 122 skakspillere nød de luksuriøse omgivelser tæt ved vand og natur. Turneringen blev vundet af GM Valery Kazakouski.

Af René Weichel

Hvert år i Kristi himmelfartsferien er der Kronborg Chess Open i Helsingør. De seneste år er turneringen blevet afholdt på Hotel Marienlyst. Hotel Marienlyst har på kun to år udviklet sig til en luksuriøs strandspa, hvor krop og

sjæl smelter sammen til en helt særlig oplevelse.

Hotellet er også en perfekt ramme til at spille skak – med udsigt til Kronborg og kig til Øresund var spillehumøret derfor ekstra højt. Spillerne var – udover de smukke omgivelser – også glade for stolene og gulvtæppet som gør,

at der er væsentlig mindre støj end ved trægulve som ofte giver støjgener.

2023 var et særligt år for skakinteresserede i Helsingør og omegn. For det første blev det fejret, at Kronborg Chess Open blev spillet for 50. gang, for det andet var der rekordmange deltagere. Med 122 deltagere har turneringen slået den tidligere rekord på 112 deltagere i 1980. For det tredje var det første gang at to stormestre deltog i turneringen. Derfor var det også naturligt, at Helsingørs borgmester Benedikte Kiær holdt velkomsttale og spillede det første træk.

Kronborg Chess Open blev afviklet for første gang i 1971 og kunne have fejret 50-års jubilæum i 2021 (desværre under coronaen). Kronborg Chess Open har i de seneste par år vokset sig til den største internationale turnering i Danmark og den andenstørste skakturnering i Danmark målt på antal deltagere. I 2023 deltog i alt 122 skakspillere, heraf 40 spillere fra udlandet – blandt andet fra Indien, Kina, Tyskland, Holland, Sverige og Norge for at nævne nogle lande.

Helsingør Skakklub har et af Danmark største juniorhold og blandt dem en række juniorspillere fra Ukraine. Helsingør Skakklub valgte at sponsorere tre ukrainske juniorspillere, som derfor fik mulighed for at deltage i turneringen. Skakken viste endnu engang, at det er vigtigt og muligt at samles

Spillerne var meget begejstrede for stolene og udsigten over Øresund fra terrassen.

Foto: Helsingør Skakklub.

om vores fælles passion for at udøve spillet på tværs af lande og overbevisninger.

I 2023 var der som noget nyt tilføjet en åben GM-gruppe med mulighed for at score titelnormer. Denne gruppe spillede ni runder med start onsdag til søndag. De øvrige grupper spillede syv runder med start torsdag. I GM-gruppen deltog blandt andre to stormestre. Den ene stormester var 22-årige Valery Kazakouski fra Litauen, og den anden stormester var 32-årige Erik Blomqvist fra Sverige. Turneringen blev vundet af førstnævnte.

GM-gruppen

1. GM Valery Kazakouski	(2524),	Litauen	7½.
2. IM Jakob Leon Pajeken	(2417),	Tyskland,	6½.
3. GM Erik Blomqvist	(2521),	Sverige,	6.
4. IM Peng Chen	(2423),	Kina,	5.
5.-6. FM Mikkel Manosri Jacobsen	(2341),	BMS,	4½.
5.-6. IM Björn Thorfinnsson	(2364),	Island,	4½.
7. IM Jonas Hacker	(2435),	Tyskland,	3½.
8. IM Andreas Skytte Hagen (2363),	Næstved,	3.
9. FM Manu David Suthandram R	(2332),	Indien,	2½.
10. FM Tobias Valentin Rostgaard	(2322),	BMS,	2.

Borgmester Benedikte Kiær foretager turneringens første træk.

Foto: Jesper Simonsen.

Helsingør Skakklubs formand René Weichel sammen med turneringsvideren Valery Kazakouski. Foto: Jesper Simonsen.

Der var rekorddeltagelse i den 50. udgave af Kronborg Chess Open.

Foto: Jesper Simonsen.

Andenpladsen gik til Leon Pajeken, Tyskland og tredjepladsen til Erik Blomqvist, Sverige. Derudover fik kinesiske FM Zhaoqi Liu ny titel. Med mere end 2400 i rating og tre tidligere normer kan han nu kalde sig IM.

Helsingør Skakklub har igen alle årene været drivkraft bag Kronborg Chess Open-turneringen og altid i tæt samarbejde med de lokale kræfter. I år var det primært Rema 1000 som hovedsponsor og Hotel Marienlyst, som lagde lokaler til.

Af Jan Løfberg

IM-gruppen var Mikkel Manosri Jacobsen tæt ved at score sin tredje IM-norm. Med 4½ af 7 manglede han blot en remis i de to sidste runder, men han tabte til først Pajeken og derefter Blomqvist. Normen ville ikke have været nok til at udløse IM-titlen for Mikkel i tilfælde af 2400 i

rating. FIDE har åbenbart lavet nye regler, så det nu kræves, at en af de tre normer skal være scoret enten i en schweizerturnering med mindst 40-deltagere, ved et OL, ved et nationalt mesterskab eller ved en titelgivende FIDE-turnering, f.eks. FIDE World Cup.

Under øverste gruppe blev der spillet fire mesterklasser og 10 basisklasser med otte deltagere i hver gruppe. Indimellem er det meget forfriskende at se, hvad der præsteres i basisklasserne. Dennis Madsen fra Helsingør Skakklub vandt basis 9 med 6½ af 7. Her er hans gevinst fra 6. runde:

Dennis Madsen (1443)
Vihaan Angara (1300)
Blackmar-Diemer / D 00

1. d4 d5 2. e4 dxe4 3. Sc3 Sf6 4. f3 exf3 5. Sxf3

Computeren er meget klar i sin dom: minus 1,0. Jamen sådan er

Gambitspilleren Dennis Madsen.
Foto: Jesper Simonsen.

det jo, Blackmar-Diemer Gambit går for at være ukorrekt – en bonde er en bonde. Ingen stormstre kunne drømme om at spille gambitten. Det er ligegyldigt i denne sammenhæng.

Dennis Madsen har spillet BDG i årevis og er i den grad inde i de væsentligste varianter og angrebsideer. Madsen har fået, hvad han ønsker. Han ville i den grad have ærgret sig, hvis sort havde afslået gambitten og spillet 2... e6 (Fransk) eller 2... c6 (Caro-Kann).

Fordelen for hvid er nu, at han givetvis er langt bedre inde i sagerne end sort.

5... e6

Computeren foretrækker, at løberen skal ud over g7, altså 5... g6.

6. Lc4 Lb4 7. 0-0 Lxc3?

Sikkert for at ødelægge den hvide bondestilling. Men brikkerne skal ud begyndende med Sc6, men selv om Sort siden får denne springer ud med tempo, så er det alt for sent. Efter afbytningen på c3 står hvid allerede bedst.

8. bxc3 h6?

For at forhindre Lg5. Hvid benytter sorts tempotab til at sætte tryk på de hvide felter i den sorte borg. Sort burde have spillet 8... c5, men hvid fortsætter fordelagtigt med enten 9. Se5 eller 9. La3.

9. Se5!

Under første gennemspilning pegede computeren straks på 9.

De1, men et splitsekund efter kom den på teksttrækket! En og anden kunne sikkert også finde på at spille 9. La3 for at forhindre roka-den, men som vi skal se, er det overhovedet ikke en god idé at rokere.

Teksttrækket er helt i Madsens ånd. Man skal spille, som man kan. Får man ros kan man beskedent svare: "Jeg bestræber mig stedse på at gøre fyldest."

9... 0-0

Sort går lige ind i løvens gab. Sb8 skal udover d7 i en fart, men hvid har en stor bevægelsesfrihed, og fordelene er ikke til at tage fejl af.

10. La3! Te8

Taber på grund af den kombination, som hvid ser om to træk. Det er heller ikke nemt at se, at sorts bedste chance var at give kvaliteten. Sorts dronningfløj sover.

11. Tf4?!

Hvis jeg kender Dennis Madsen ret, er det for at opstille en slags Aljechin-kanon med Tf4, Df3 og Tf1.

11... b6

Nu skal der ske noget med den sorte dronningfløj, men igen var Sbd7 bedste kampchance.

12. Sxf7!

Bang! Det kunne også være spillet et træk tidligere.

12... Kxf7 13. Dh5+ Kg8

Sort kunne også spille 13... g6, men det ændrer ikke ved, at det hedder minus 7,2 i bedste variant.

14. Dg6?

For kreativt. Hvid skal fortsætte i den hårde stil med 14. Txf6! Efter 14... Dxf6 rydder hvid baglinjen med 15. Dxe8+. På 14... gxf6 skakker hvid sig til en mat på en eller anden måde.

Efter teksttrækket får sort en unødvendig chance for at vende begivenhederne på hovedet med 14... Sbd7! (igen!). Det forhindrer ofret på f6. Sort vil have Sb8 ud med tempo – og får det.

14... La6 15. Lxa6 Sxa6

Nu er den med. Faktisk kunne hvid have slået på f6 i stedet for at bytte løbere. Efter 15... Lxc4 er 16. Tf7 dødeligt.

16. Taf1 Sd5 17. Tf8+

Hvid ser den oplagte gevinst, men Tf7 er meget hurtigere.

17... Txf8 18. Txf8+, opgivet.

Sort kunne have kæmpet videre med 18... Dxf8 19. Lxf8 Txf8 20. Dd3, men mismodet havde sikkert bredt sig. I stedet for teksttrækket kunne hvid have indkasseret på e6 først, men man kan ikke klandre et træk, der får modstanderen til at opgive.

1-0.

Et fint parti af hvid, som hele tiden havde klare angrebsideer.

Konventum i 2024

Næste år kommer skakken tilbage til Konventum i Helsingør. Kronborg Chess Open 2024 bliver afholdt for alle fra 9. til 12. maj og for GM-gruppen fra den 8. til 12. maj.

Så til næste år bliver der endnu mere at fejre og glæde sig til, eftersom Helsingør Skakklub fylder 100 år i 2024!

Haubro er tilbage

Sidste års danmarksmester Martin Haubro føjede en flot turneringssejr til sit CV, da han vandt ØBRO & CXU International i København i overbevisende stil.

Af Jan Løfberg

Martin Haubro vandt sensationelt DM i 2022 med en stormesternorm. Resultaterne for ham har siden været meget svingende; endda med en generel nedadgående tendens. Martins kompromisløse stil vil være kendt af Skakbladets faste læsere. Faren ved at spille optimistisk og risikovilligt er, at man er ekstra sårbar, når visirer er slået op.

Af en eller anden årsag undgik Martin Haubro tabspartier i ØBRO & CXU International, der spilledes i Skakforeningen ØBROs

lokaler. I særlig grad kom dette bag på hovedpersonen selv, men også for en del af os andre. I løbet af de ni runder opnåede Martin fire gevinster, og han sejlede dermed over målstregen med remiser i de to sidste runder som en fortjent vinder af den åbne turnering. Det blev ikke til en GM-norm i denne omgang, da man skal score mindst syv point af ni mod et snit på 2380 for at levere en ratingpræstation på mindst 2600. Martins snit var desværre for lavt, så derfor gik han målrettet efter præmiechecken på 8.000 kroner i stedet for at score så mange point som muligt.

I løbet af turneringen mødte Martin alle fem spillere på den delte andenplads. Med fire point mod denne kvintet var BMS-spillerens sejr særdeles overbevisende.

Det blev til en IM-norm til turneringens store overraskelse Erdene Baasansuren fra Mongoliet. Ingen danskere scorede normer i denne omgang. Dog er det endnu en gang værd at fæstne sig ved, at Nicolai Kistrup i de fleste turneringer er lige ved og næsten. Nicolai skulle i sidste runde vinde over svenskeren Ludvig Carlsson for at score en IM-norm, men Nicolai måtte strække våben til sidst.

Turneringen var atter et flot initiativ af Danmarks største skakforening, som nu har ikke færre end 160 DSU-medlemmer.

Martin Haubro har netop spillet 6. h4 mod Stellan Brynell. I forgrunden Viktor Haarmark Nielsen (tv.) og Isak Storme.

Foto: Jesper Simonsen.

Erdene Baasansuren fra Mongoliet delte andenpladsen.

Foto: Jesper Simonsen.

Martin Haubro kommenterer

Martin Haubro (2386)
Stellan Brynell (2397)

Fransk / C 16

Hvid mod Stellan, som jeg aldrig tidligere havde slået. Det var 4. runde, efter at jeg havde været i store problemer i både 2. runde og 3. runde, hvor jeg begge gange slap afsted med en remis. Følte mig ude af form, men optimistisk.

1. e4 e2 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 b6 5. a3 Lf8

Out of (my) book. Men er man i tvivl, er h4 altid godt!

6. h4 La6 7. Lxa6 Sxa6 8. h5 h6 9. Sce2

Vil besvare c5 med c3, holde centrum og bygge op på kongefløjen. Får den ikke c5-feltet, er springeren på a6 offside. På c7 har den ingen fremtid.

9... Dd7 10. Le3 Se7 11. Sh3 Sb8 12. 0-0 Sbc6 13. b4

Stellan nævnte efter partiet, at han havde misset b4 – og pludselig mangler springerne felter.

13... 0-0-0

13... Sf5 14. Dd3 Le7 15. Ld2 er også meget ubehageligt med g4 på vej, og sort kan ikke åbne f-linjen.

14. Dd3 Kb7

14... f6 15. f4 De8 så jeg ikke under partiet, men dette var et meget reelt alternativ. Hvid må ofre h5 og gå all in på dronningfløjen – og partiet bliver noget andet.

15. Ld2 a6 16. a4 Sb8 17. b5! g6

17... a5 18. Df3 Sf5 19. c4 var planen – for så at følge op med c5. Sort kan ikke tåle at slå den, men heller ikke tåle at tillade c6.

18. bxa6+ Ka7 19. Tfb1 c6

20. La5! Sc8 21. Lxb6+ Sxb6 22. a5 Sc4 23. Tb7+ Dxb7 24. axb7 gxf5

24... Kxb7 25. Tb1+ Ka7 26. Db3 er mat.

25. a6

Kan aldrig slås.

25... Le7

En overraskende svær stilling. Man har flere brikker – men springeren på c4 får hele sorts stilling til at hænge sammen. Så ...

26. Sc1 h4 27. Sb3 Tdg8 28. Kh1 Tg7 29. Sd2

29. Dc3.

29... Sxd2

29... Sb6 var et must.

30. Dxd2 Thg8

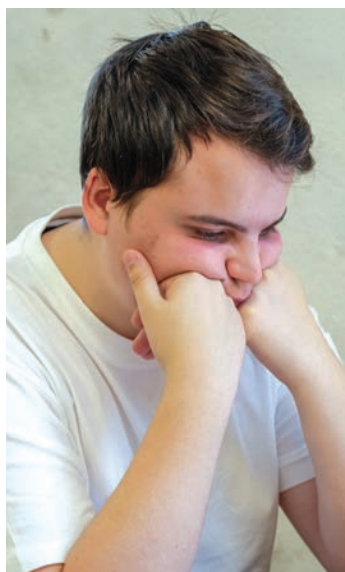

31. Da5 Ld8 32. Dc5+ Lb6 33. Dxb6+ Kxb6 34. a7 1-0.

Ludvig Carlsson (2373)
Martin Haubro (2386)

Jeg havde her 4½/6, og det var nok til en delt førsteplads – og her vinder jeg faktisk mit sidste parti. Til min egen overraskelse var vigtigste ingrediens i turneringssejren, nok at jeg faktisk ikke tabte nogen partier. Det var dog ikke, fordi det

Ludvig Carlsson overså hovedtruslen mod Martin Haubro.

Foto: Jesper Simonsen.

ikke var tæt på runden efter mod Stuvik Holm, men jeg slap med skrækken.

Sort mod Ludvig Carlsson. Super-teoristærk, spiller næsten alt – og havde tidligere i turneringen udfordret Andreas Skytte Hagen med hvid, så min gameplan var egentlig at spille solidt, og at en remis var okay. Vi ender i en ”dobbel stonewall-struktur” og forventede, at alt blev byttet i g-linjen og remis. Computeren angav generelt, at det var de blinde, der sloges, indtil jeg spottede en mulighed i denne stilling, hvor hvid netop havde spillet 30. Dc2-d1.

30... Lxe5! 31. fxe5

Refleksen, som ikke spotter motivet.

31. dxe5 Sxc5 er ikke nogen katastrofe for hvid, men det er klart nemmest at være sort.

31... f4 32. Lxe4 dxe4 33. Lf2 e3

Man vinder en officer og partiet.

34. Txxg7 Dxxg7 35. Lg3 fxxg3 36. Txxg3 Dh6 37. Txxg8+ Kxxg8 38. Dg1+ Kf8

0-1.

Slutstilling

Ni runder

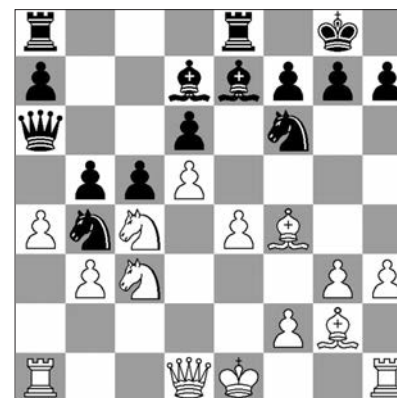
1. IM Martin Haubro, BMS (2386) 6½
2. IM Kristian Stuvik Holm, Norge (2480) 6
3. GM Stellan Brynell, Sverige (2397) 6
4. IM Ludwig Carlsson, Sverige (2373) 6
5. GM Jha Sriram, Indien (2315) 6
6. FM Erdene Baasansuren, Mongoliet (2278) 6
7. GM Boris Chatalbashev, Køge (2493) 5½
8. GM Jonny Hector, Sverige (2481) 5½
9. FM Jens E. Ingebretsen, Norge (2342) 5½
10. IM Virgili Vuelban, Tjekkiet (2195) 5½
11. GM Vladimir Hamitevici, Moldova (2494) 5
12. IM Jonas Hacker, Tyskland (2406) 5
13. FM Nicolai Kistrup, BMS (2339) 5
14. Carsten Simonsen, ØBRO (2201) 5

33 deltagere.

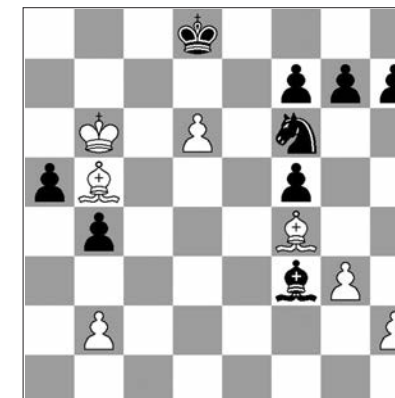
FIND PLANEN!

v/IM Silas Esben Lund

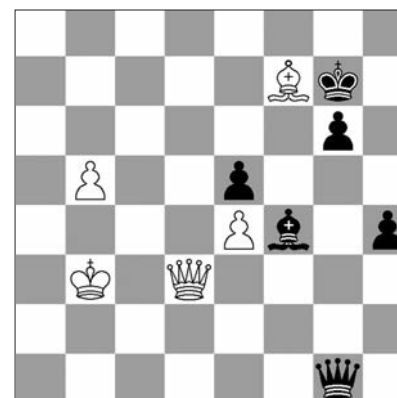
1. hvid trækker!

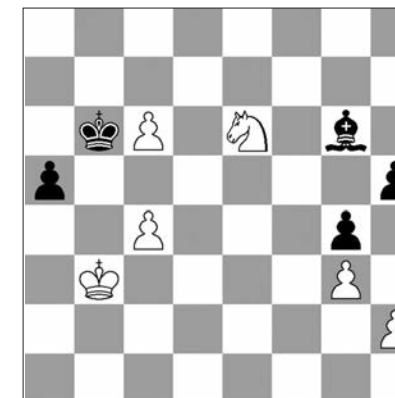
2. hvid trækker!

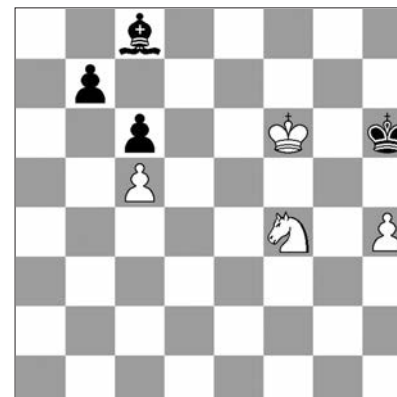
3. sort trækker!

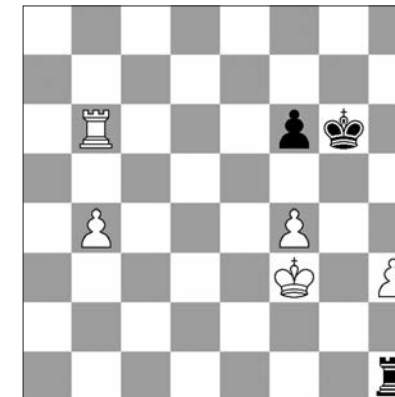
4. hvid trækker!

5. sort trækker!

6. hvid trækker!

Mindeord

Erik Carlsen 1955 – 2023

Foto: Thomas Vestergård

Med smerte har vi fået meddelelsen om, at vores mangeårige medlem, ven og formand gennem 36 år Erik Carlsen efter lang tids sygdom er gået bort.

Erik har gennem sit formandskab præget klubbens aktiviteter og ført klubben frem til at være en af Danmarks største klubber med en af landets største ungdomsafdelinger.

Eriks første opgave som formand i 1985 var at videreføre den store internationale turnering – Køge Open – som han selv var initiativtager til et par år tidligere. Der skulle indsamles en del penge til præmier, som kunne lokke stormestre og internationale mestre til Køge. Heldigvis havde Køge Skakklub stiftet en støtteforening, der gennem arbejde for Køge Handelsstandsforening fik samlet mange penge sammen, der kunne anvendes som præmier.

I 1985 involverede Erik Carlsen Køge Skakklub i arbejdet på Enø

Skaklejr, hvor flere af klubbens børn og unge deltog i sommerferien. Dette medførte, at initiativtagerne til lejren meldte sig ind i Køge Skakklub, hvorved Enø Skaklejr blev en del af klubben og børnearbejdet frem til 2000.

Gennem hele formandsperioden fungerede Erik Carlsen som turneringsarrangør for de hjemlige turneringer samt turneringsleder for holdturneringen. Sammen med bestyrelsen indrettede han den turneringsstruktur, som stadig er den overvejende i klubbens daglige drift.

I 1997 skulle Køge Skakklub fejre jubilæum. Vores mål var at afholde Danmarks hidtil stærkeste turnering. Der skulle igen skaffes en masse penge for, at det kunne lade sig gøre. I samarbejde med Lørdagsavisen og Hotel Niels Juel lykkedes det. Formanden lavede et særtillæg i Lørdagsavisen, der sammen med Køge Skakklubs støtteforening skaffede de nødvendige penge til at gennemføre turneringen. Nogle af verdens allerbedste stormestre blev inviteret, og et ratinggennemsnit på 2633 for de 10 stærkeste gjorde, at jubilæets mål blev opfyldt.

I 2003 besluttede delegeretmødet i DSU, at de individuelle danmarksmesterskaber fremadrettet kun skulle afholdes på hoteller for at give dem et mere professionelt snit. Igen viste Køge Skakklub initiativ og gik forrest. I 2004 og 2005 var Køge Skakklub vært ved disse mesterskaber på Hotel Hvide Hus.

Ved samme lejlighed havde Køge Skakklub sat sig som mål at komme forrest i rækken af skakbyer i Danmark. Jubilæumsturneringen og de to DM'er fik for alvor sat Køge på skaklandkortet, men for at kunne forblive på toppen af klubber i Danmark, måtte Køge Skakklub sætte sig nye mål. Det blev i første omgang at satse på børnearbejdet. Skolerne i Køge

blev involveret. Skakklubben tilbød skolerne SFO-skak, og tre skoler tog imod tilbuddet med aktiviteter hver tirsdag med en instruktør fra Køge Skakklub. Desværre forsvandt interessen fra SFO'erne for hurtig, så der skulle findes på noget helt andet for at aktivere børn og unge.

Køge Skakklub stiftede derfor Køge Skakskole, hvor børnenes forældre også blev involveret. Det blev en stor succes, hvilket kunne ses på stigningen på medlemstallet. Flere børn og unge, men også en del forældre meldte sig ind i klubben. En skole der i dag ni år efter fortsat er en stor succes. Skolen har udklækket flere danmarksmestre og gjort sig gældende både på nordisk og europæisk plan.

Træningsaktiviteterne blev udvidet, så der blev mere end en træningsdag samt en elitetræner, der tog sig af de talenter, der opstod. Der blev satset på det sociale samvær med træningsweekender og skakturneringer kun for børn. Samarbejdet mellem hovedkredsene blev udvidet og systemiseret, hvilket var til glæde for mange flere skakspillere end Køges egne.

På Eriks initiativ satsede Køge Skakklub især på samarbejde. Klubben indgik et samarbejde med naboklubberne – Skovbo og Solrød. Der blev arrangeret fælles turneringer, hvor det var nemmere at skaffe arbejdskraft til gennemførelse af disse. Der blev i den sammenhæng afviklet flere stormesterturneringer i samarbejde med Xtracon A/S som sponsor.

For otte år siden vedtog generalforsamlingen at oprette en eliteafdeling, der havde som mål at blive holddanmarksmester i løbet af tre år. Dette kunne ikke lade sig gøre, før man havde spillet sig op i divisionerne. Det gik heldigvis smertefrit. I mellemtiden nåede Køge Skakklub at blive pokalmestre.

Køge Skakklub er eksisterende

danmarksmester gennem de seneste fem år qua Eriks unikke arbejde, og i 2021 blev Køge nr. 4 ved European Club Cup.

Pudsigt er det, at Eriks for-

mandskab virke dækkede over mere end en tredjedel af klubbens 100-årige historie. I 1997 blev Erik udnævnt som æresmedlem.

Erik Carlsen. Du vil blive savnet!

Finn Stuhr,
Køge Skakklub

Mindeord

Foto: Jan Løfberg

Jørgen G. Nielsen 13.10.1942 – 21.05.2023

Et af Aalborg Skakforenings største fyrtårn gennem tiderne har desværre slukket lyset efter 66 år ved det tavlede bræt. I 1957 trådte Jørgen Gustav, eller "Plys", som han af uransagelige årsager blev kaldt (måske var det frisuren?), for første gang ind i foreningens lokaler, og den daværende formand Karl Sønderstrup kunne straks se, at det var et usædvanligt talent, man havde med at gøre. Måske vakte det mindelser om Bent Larsen, der dukkede op på samme måde syv år tidligere?

I klubturneringen 1958/59 rykkede man derfor straks talentet op

i A-klassen, og allerede i 1959/60 blev han klubmester med 12 af 13 foran en anden af klubbens stærke spillere Torben Kjeldsen. Ved påsketurneringen i 1961 blev Jørgen mesterspiller og deltagelsen i mesterklassen kulminerede med, at han i 1965 vandt den ene af disse på deling og dermed rykkede op i landsholdsklassen.

På Aalborg Skakforenings hold var han med til at spille klubben op i 1. division to gange, i 1963 og i 1965. I den sidstnævnte sæson var Jørgen endda flyttet til København, og det blev Københavns Skakforening, der fik glæde af ham de kommende år. Han vandt straks klubmesterskabet og ved KS's 100 års jubilæum i 1965 blev Jørgen derfor inviteret med til forenin-

gens stormesterturnering, men fik dog den tvivlsomme ære at blive prügelnabe og scorede blot to remiser i det stærke selskab. Partiet mod klubkammeraten Bent Larsen er blevet berømt i bogen "50 udvalgte partier 1948-69" (partiet hvor Bent ofrer dronningen for blot to lette officerer!).

Måske på grund af familiestiftelse og privat karriere som dygtig datalog i IBM kunne det tyde på, at Jørgen nu skakligt havde fundet sine begrænsninger, idet han i landsholdsklassen 1966 også blev nummer sidst med en beskedent score? Men Jørgen holdt dog stadig af de skaklige udfordringer og spillede divisionskak for KS, og i en periode 73-76 tilbage i Aalborg Skakforening, hvor han i en sæson scorede 6 af 6 på 1. bræt!

Ved påsketurneringen i 1979 i Nørresundby gjorde Jørgen comeback med bravur i kandidatklassen. Efter at have tabt 1. runde uden kamp (flyet fra Norge nåede ikke frem), tog han ellers fat og vandt syv partier på stribet og vandt klassen med 8½ af 11 (af 10!). Det gav så mulighed for at gøre det lidt bedre året efter i landsholdsklassen, hvor han scorede 4 point.

I 1987 flyttede han tilbage til Aalborg og repræsenterede derefter klubben de kommende mange år på 1. holdet. Han var således med til at spille klubben op i øverste liga i 2005, altså tre gange med 40 års mellemrum. Indtil 2014 spillede Jørgen i alt 196 kampe for

klubben med en scoringsprocent på 49. Rimeligt imponerende, da det oftest var på topbræt. I 1994 har Jørgen kommenteret to partier i Skakbladet. Det ene mod Curt Hansen blev remis og det andet blev vundet over Steffen Pedersen. Ved Politiken Cup i 1991 spillede Jørgen remis mod GM Hellers og IM Delchev. Spillestyrken fejlede skam ikke noget på en god dag! Jørgen opnåede at blive klubmester i Aalborg Skakforening fire gange, senest i 2010, altså 50 år senere end første gang. I korrespondanceskak (dengang man spillede det!) gjorde Jørgen det også fortrinligt, primært i internationale turneringer og var således med et ratingtal på 2488 nr. 10 på den danske styrkeliste i 1990.

Som person var Jørgen uforlignelig. Det var altid en festdag, når Jørgen kom på besøg hos min familie. På de mange ture med divisionsholdet kunne snakken gå så ivrigt, at man nogle gange næsten glemte at dreje fra på motorvejen sydover. Jørgen vil blive savnet!

Fra Aalborg Amtstidendes skakspalte, der havde Karl Sønderstrup som redaktør, kan man finde følgende perle:

”Spaltens læsere vil sikkert huske omtalen af hans klubmesterskab 1960 i provinsens ældste skakklub til trods for, at han kun havde spillet i klub i ca. tre år. Med dette mesterskab følger selvsagt retten til at spille på klubbens førstestepsplads. Dette har han gjort nogle gange nu med det fine resultat, at han har scoret 5 point af 6 mulige og kun tabt til den stærke (og jævnaldrende, *red.*) mesterspiller Erik Pedersen fra Nørresundby Skakklub, der som bekendt ved påsketurneringen i Aalborghallen var lige ved at ryge op i landsholdsklassen.

Godt nok er Erik en meget stærk spiller, men nederlaget ærgrede

alligevel Jørgen, og da der straks efter bød sig en lejlighed til revanche, udnyttede han denne chance 100 %. Det var i en omkamp om amtsmesterskabet i A-rækken, og foruden revanchen hjalp pointet Aalborg til at vinde over sidste års provinsmestre fra Nørresundby Skakklub med 3½ p. mod 2½. Altså ikke mere end lige ”til øllet”.

Erik Pedersen, Nørresundby
Jørgen Nielsen, Aalborg
Kongeindisk / E 81

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 0-0 5. f3

Eller 5.e5 Se8 og hvid har ikke opnået noget særligt, da det hvide centrum kan angribes med d6 og c5.

5... d6 6. Sge2 e5 7. Lg5 exd4

Dette træk forsyner den jugoslaviske stormester Pirc med et spørgsmålstegn, idet han henholder sig til et parti spillet i Portoroz 1958 mellem Benkö og Bobby Fischer, hvor trækfølgen blev 8. Sxd4 Sc6 9. Sc2 Le6 10. Le2 h6 11. Lh4 g5 12. Lf2 Se5, og sort er ganske uden modspil, fastslår Pirc. Jørgen er dog ikke bleg for at imødegå stormesteren! Han vil slet ikke spille 11... g5, men i stedet ophæve bindingen med De8, der direkte truer Sxe4, og sort står udmærket.

8. Sxd4 Sc6 9. Sc2 h6 10. Le3 Le6 11. Dd2 Kh7 12. 0-0-0 Se5 13. b3 a5 14. h3

Lidt bedre er måske f4.

14... a4 15. Sxa4 Lxc4

Meget stærkere end Sxc4.

16. Sc3 Le6 17. f4 Sc6 18. g4 De7 19. Ld3

Her er hvid lidt for omhyggelig og taber et vigtigt tempo i det tempoprægede opgør. Analyserne viser, at han øjeblikkeligt skulle have spillet f5 eller endog g5.

19... d5 20. e5 Se4 21. Lxe4 dxe4 22. Df2

Og her spilder hvid tempo nr. 2, da han ”glemmer” sorts gode forsværstræk Ta5. Sort skal under alle omstændigheder dublere i a-linjen. Nu får han lejlighed til det med tempo.

22... Ta5 23. Sxe4 Tfa8 24. Lc5 De8 25. f5?!

Det skrider til himlen, at sort vil ofre på b3. Nu er han tvunget der til.

25... Lxb3 26. axb3 Dxe5 27. f6 Ta1+ 28. Kd2

Tårnet kan selvfølgelig ikke slås, da hvid så mister dronningen.

28... Td8+ 29. Ke3 T1xd1 30. Txd1 Txd1 31. fxe7 Kxe7

Her var hvids sidste chance, at sort skulle forivre sig og straks spille 31... f5. Der ville da følge 32. gxf5 gxf5 33. g8D+ Kxg8 34. Dg3+ Dxe3 35. Sxe3 og chancerne er fifty-fifty.

32. Df3 Td5 33. La3 f5 34. gxf5 gxf5 35. Dg3+ Kh7

Under den sidste partifase har tidnødsspøgelset svævet i lokalet i håb om bytte. Han fik det, thi medens hvid her overvejede, om han skulle opgive straks, faldt hans vinge og satte dermed punktum for dramaet. Begge spillere har stor ære af partiet, thi den slags spil er god propaganda for skakken og vil sikre den tilhængere ud i al fremtid.”

*Bjarne Sønderstrup,
Aalborg Skakforening*

Lad mig begynde med en nyhed, som nok især retter sig mod københavnske og sjællandske klubber, idet det nu er muligt at købe de klassiske danske notationslister i forretningen Bedre til Skak, der – som de fleste ved – ligger på Frederiksberg. Ud over noteringslister, vil det også være muligt at købe udvalgte bogtitler fra Skaksalgets restlager. Se mere på bedretilskak.dk under menu-punktet ”Bøger”.

Hovedbestyrelsen besluttede på mødet sidst i august, at Divisionsturneringen ændres således, at der fra sæsonen 24/25 spilles i en landsdækkende Skakliga med 10 hold og fire 1. divisioner med hver otte hold. Det medfører en reduktion på samlet 16 hold, som fremover kommer til at styrke hovedkredsturneringerne.

Fremover bliver der altså ingen 2. division. Præcise detaljer om overgangsordningen besluttet og kommunikeret ud til divisionsholdene, inden sæsonen 23/24 begynder. I det kommende nummer af Skakbladet følger en detaljeret redegørelse for den fremtidige struktur, og hvad vi i DSU ønsker at opnå med den.

Dansk Skak Unions Støtteforening, har nedlagt sig selv. Støtteforeningens kapital er nu overført til DSU, og der er nedsat et udvalg, som forvalter de overførte midler efter samme retningslinjer som var gældende for Støtteforeningen. Udvalget udgøres af Støtteforeningens afgående formand og DSUs formand og kasserer.

FIDEs nylige beslutning om at begrænse transkvinders adgang til at spille i kvindeturneringer har sat sindene i bevægelse i mange lande. Undertegnede deler ikke FIDEs holdning i sagen, hvilket vist er fremgået ganske tydeligt i forskellige medier, og heldigvis ganske effektivt bakket op i medierne af blandt andre Marie Frank-Nielsen.

En deltager i en af sommerens mange danske turneringer har informeret mig om en episode, hvor en deltager har fremsat upassende og sexistiske bemærkninger overfor en kvinde som var til stede ved en runde. Jeg er nødt til at formulere meget klart, at det ikke må finde sted, og hvis det forekommer, skal der skrives hårdt ind, uanset om man er dommer eller arrangør. Den slags episoder hører ikke hjemme i vort regi, og man skal forvente, at der venter en hård konsekvens, hvis det godtgøres, at man har gjort sig skyldig heri.

Heldigvis er de gode historier i klart overtal. Med en succesrig sommerskakejr, mange turneringer med fine deltagerantal, og mange flotte præstationer. Tendensen til øget medlemstal ser fortsat god og stabil ud, det skyldes i høj grad klubberne, som laver et stort og godt stykke rekrutteringsarbejde. Tak til dem for det.

Efterårets EM for landshold ser meget spændende ud. I hvert fald har landstræneren fået samlet et rigtig stærkt hold, som man nok kan tillade sig at forvente nogle gode præstationer fra.

Lad mig slutte med ønsket om en god sæson til alle.

Poul Jacobsen, formand for Dansk Skak Union

Dansk dobbeltsejr i Fredericia

Jens Ramsdal og Nicolai Kistrup var tæt ved at score en IM-norm i Fredericia Skakforenings traditionsturnering i dagene omkring Kristi himmelfart. Det mislykkedes for begge, men Ramsdal delte dog turneringssejren i Middelfart Sparekasse IM med Jens Ove Fries Nielsen.

Med front mod fotografen: Viktor Haarmark og Jens Ove Fries Nielsen (med kasket) mod henholdsvis Machteld van Foreest og Nicolai Kistrup. Foto: Fredericia Skakforening.

FREDERICIA CHESS 2023 MIDDELFART SPAREKASSE IM

Bagerst: Stellan Brynell, Viktor Haarmark Nielsen, Jens Albert Ramsdal, Vladyslav Larkin og Jens Ove Fries Nielsen.
Forrest: Nicolai Kistrup, Ellen Fredericia Nilssen, Mikkel Vinh Løftgaard, Teimur Toktomushev og Machteld van Foreest.

Foto: Fredericia Skakforening.

Af Claus Marcussen

Atter i år blev der i Kristi himmelfartsdagene afholdt skakfestival i Fredericia bestående af Middelfart Sparekasse IM 2023, hurtigskak, skoleskak og EMT. Med samlet 136 deltagere en klar succes.

Der var i år ingen WIM turnering, da der simpelthen ikke var

interesse for det blandt de danske kvinder. Der kom en del henvendelser fra udlandet, men det er jo danske kvinder, som vi vil give turneringsmuligheder. Ærgerligt. For vi gerne vil promovere kvindeskakken. Skulle fire-fem stykker være interesseret i 2024, så bør de henvende sig til os. Vi er nemlig parate til at genoptage WIM-turneringen, så snart interessen er der.

Heldigvis ser det ud til, at der er en ny, ung generation på vej.

Vi syntes selv, at vi havde samlet et godt IM-felt. Og jeg tror, at de fleste vil give os ret. Et ungt felt med flere danske IM-kandidater kombineret med interessante udlændinge. Og atter i år et par ukrainere. Det er vigtigt for os at vise vores sympati og deres flag. Hele otte spillere havde en alder på

Fredericia IM-gruppe, maj 2023

IM Jens Ove Fries Nielsen	DEN 2377	*	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	6
FM Jens Albert Ramsdal	DEN 2366	1/2	*	0	1/2	1	0	1	1	1	1	6
FM Viktor Haarmark Nielsen	DEN 2328	1/2	1	*	1	0	1/2	0	1	1	1/2	5 1/2
IM Vladyslav Larkin	UKR 2468	0	1/2	0	*	1	1	1	1	0	1	5 1/2
FM Nicolai Kistrup	DEN 2319	1/2	0	1	0	*	1/2	1	1	1/2	1	5 1/2
GM Stellan Brynell	SWE 2403	1/2	1	1/2	0	1/2	*	1/2	0	1	1	5
WFM Ellen Fredericia Nilssen	DEN 2114	0	0	1	0	0	1/2	*	0	1	1	3 1/2
FM Machteld van Foreest	NDL 2299	1/2	0	0	0	0	1	1	*	1/2	0	3
FM Teimur Toktomushev	UKR 2239	0	0	0	1	1/2	0	0	1/2	*	1/2	2 1/2
Mikkel Vinh Løftgaard	DEN 2258	1/2	0	1/2	0	0	0	0	1	1/2	*	2 1/2

IM-norm = 6 1/2 point.

26 år eller mindre – kun de to erfarne titelholdere IM Jens Ove Fries Nielsen og GM Stellan Brynell var ældre.

En spændende spiller er Machteld van Foreest fra Holland. To af hendes fem brødre er de kendte stormestre Lucas og Jorden, sidstnævnte med knap 2700 i ELO. Men ligeså interessant er hendes forbindelse til Danmark og Fredericia-området. Hendes far Nicky er født på Fredericia Sygehus, og han boede de to første år i Middelfart. Ikke desto mindre havde Machteld aldrig været i Danmark.

Kampskak

Selve turneringen bød på kampskak. Hele 70 % af partierne sluttede med en vinder, og de fleste remiser blev der spillet længe på, før pointdelingen var en realitet.

Oplagte danske norm-emner var Jens Albert Ramsdal, Victor Haarmark og Nicolai Kistrup. Langt hen i turneringen havde to af disse stadig mulighed for at score de nødvendige 6½ point.

Bedst fra start kom Jens Ramsdal med 3½ af 4. Et nederlag i 5. runde blev straks i 6. runde revancheret med en gevinst. Jens skulle dermed score to point i de resterende tre runder. At det ikke lykkedes, skyldtes et nederlag til Ellen Fredericia, og Jens endte på 6 point.

Gevinsten blev væk

Modsat Ramsdal kom Kistrup langsomt fra start og skulle lave maksimum i de tre sidste runder. Men det var faktisk ved at lykkes, da han vandt i både 7. og 8. runde. Endnu en gevinst i 9. runde havde udløst en IM-norm. I det afgørende parti mod IM Larkin spillede Nicolai godt og var to bønder oppe, da katastrofen skete. Et enkelt træk, og fordelene blev ændret til mat i fire træk for modstanderen.

Jens Albert Ramsdal føjede endnu en turneringssejr til sin efterhånden lange sejrliste. I Fredericia var han kun et halvt point fra IM-normen.

Foto: Fredericia Skakforening.

Kom der så ingen normer? Jo, det gjorde der faktisk. Ellen Fredericia har jo tidligere scoret 3 WIM-normer, og de fleste tror at hun er WIM. Men faktisk er den ene aldrig blevet registreret af ukendte årsager. Men en flot slutspurt med tre gevinster i træk, scorede hun atter en WIM-norm.

Jens Ove Fries Nielsen fik langt om længe opfyldt sin drøm om at vinde sin klubs IM-turnering. Han

har været tæt på flere gange i otte forsøg. Nu lykkedes det endelig. Scoren på 6 point gav nemlig delt 1. plads sammen med Jens Ramsdal.

Og så kan jeg love, at vi er klar i Fredericia igen i 2024 for 10. gang. Her er Oscar Koch-Müller, Præstø, allerede sikker deltager, idet han vandt vores Kandidatklasse med 4½ af 5 – et helt point foran nr. 2, Lars Hansen fra SK 1968.

Jens Albert Ramsdal kommenterer

Nicolai Kistrup (2319)
Jens Albert Ramsdal (2366)
Fransk / C 18

Til DM i påsken fik jeg en ordentlig røvfuld af Nicolai, hvilket kostede mig mine chancer for at vinde Kandidatklassen, så jeg så frem til at få revanche. Nicolai har længe spillet rigtig godt, men har også haft et problematisk tidsforbrug lige så længe, jeg har kendt ham. Derfor forsøgte jeg tidligt i partiet at overraske Nicolai og få ham til at tænke selv.

1. d4 e6 2. e4 d5

Fransk. Ikke en åbning jeg er ekspert i, men eftersom Nicolai næsten udelukkende spiller 1. d4, regnede jeg med, at han heller ikke var på hjemmebane.

3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 Lxc3+ 6. bxc3 Se7 7. Dg4 Dc7 8. Ld3!?

Hertil kendte jeg teorien. Mig bekendt er hovedtrækket Dxc7, men Nicolai fortalte mig efter kampen, at han til en tidligere runde havde forberedt denne variant, som også giver hvid gode muligheder for at kæmpe for fordel.

8. cxd4 9. Se2 dxc3 10. Dxc7 Tg8 11. Dxc7 Sbc6 12. f4?!?

Her skulle 12. Lf4 have været spillet for at give hvid fordel. I partiet får løberen på c1 svært ved at finde et godt felt.

12. ... Ld7

Her var jeg godt tilfreds. Vi har fået en stilling, som ingen af os er særligt vant i, men som umiddelbart ser rigtig spændende ud. Samtidig har sort en masse initiativ, hvilket efter min mening gør det svært at spille den hvide stilling – hvorimod sort stadig har mange naturlige træk, f.eks. 0-0-0, d4 og Sd5.

13. Le3 0-0-0 14. Dxf7?!?

Nu får sort let ved at aktivere de sidste brikker.

14. ... Tdf8 15. Dh5 d4!

Bonden kan ikke tages. F.eks. 16. Sxd4 Db6! vinder en officer for sort.

16. Lf2 Txc2 17. Lg3?

Med planen Le4 og kvalitetsgevinst. Det er dog en kvalitet, sort giver med glæde, da hvid i så fald må affinde sig med, at sorts springer bliver et monster på e3.

17. ... Sd5 18. Le4 Se3 19. Lf2

Nicolai får, forståeligt nok, kolde fødder. 19. Lxc2 Sxc2+ 20. Kf2 Se3 er også stor sort fordel. Hvis sort spiller stille og roligt med Tgg8, kan hvid aflive springeren på e3, og sorts aktivitet med en springer på e3 og et tårn på 2. række vil dermed være et overstået kapitel.

19. ... d3!

Et træk jeg var glad for at se. Sort har brikker i slag alle vegne, men hvid har ingen god måde at fortsætte partiet på. F.eks. 19. Lxd3 Txf2! 20. Kxf2 Db6! Diagonalen er nu åben ned mod hvids konge. Ni-

colai er nødt til at afgive materiale for at overleve.

20. cxd3 Sc2+ 21. Kf1 Txf2+ 22. Kxf2 Db6+ 23. Kg2 Sxa1 24. Txa1 Db2

Sorts stilling er overlegen. a3 falder, og sorts bønder på dronningfløjen, særligt c3-bonden, er afgørende.

25. Tf1 c2 26. Sc1 Sd4 27. Kh3 Dxa3 28. Dh6 Tg8 29. Lh7 Td8 30. Le4 b5!

Nicolai kan kun se på, mens b-bonden marcherer op ad brættet.

31. Dg7 Df8 32. Dxf8 Txf8 33. Kg3 b4 34. Tf2 Tg8+ 35. Kh3 Tg1 36. Sb3 La4.

0-1.

Revanchen blev taget! Jeg nyder at spille med i de samme turneringer som Nicolai – udover, at han er utrolig rar og sympatisk at være sammen med, har jeg også en rigtig god score mod ham. Jeg tænker dog, at det er et spørgsmål om tid, før det vender. Han lader til at blive stærkere og stærkere for hver turnering og kunne også med sejr i sidste runde af denne turnering (hvor han undervejs stod klart til gevinst) have fået sin 2. IM-norm.

ved Marie Frank-Nielsen

Seje løbere og springere på dansegulvet

Denne gang byder Matmaskinen på et interview med de to skaksøskende Patrick og Isabella, hvis far Alex også er en ivrig skakspiller.

Navn: Patrick og Isabella Noumedem Hansen
 Rating: 1302/ 716
 Alder: 10 år/ 8 år
 Klub: Valby Skakklub/BMS

Er det sjovt at have en bror/søster/far der spiller skak?

Ja, for så er der altid nogen at spille skak med.

Ja, for så kan man lære skak.

Hvorfor spiller I skak?

Fordi det er sjovt

Fordi det er sjovt, og fordi jeg gerne vil vinde medaljer og pokaler.

Hvordan bliver man god til skak?

Man øver sig, spiller turneringer og laver opgaver.

Ved at øve sig.

Hvad er det sjoveste I har prøvet til en skakturnering?

Da jeg var på Rhodos sidste år og spillede EM i skoleskak og VM i lynskak/hurtigskak.

Vi boede på et fedt hotel med poolområde, og så var det sjovt at spille imod en masse børn fra hele verden.

Og så vandt jeg et langt parti på 104 træk over en rumænsk mod-

En koncentreret og målrettet Patrick under lejrturneringen på årets skaklejr.

stander efter at have spillet i over fem timer.

At vinde!

Hvad er det skøreste, der er sket i et af jeres partier?

Tror det var til skoleskak-DM for to år siden, hvor jeg blev nr. 2, hvor en af mine modstandere bare gik fra partiet uden at trække, da han fandt ud af, at jeg havde spillet en afdækkerskak, som ville vinde hans dronning. Han kom først tilbage syv minutter senere, da han havde tabt på tid.

En modstander troede, at jeg var skakmat, uden at jeg var det.

Patrick – du har jo været afsted til mange turneringer før – hvilke vil du fremhæve, og hvordan har det været?

Kronborg Chess Open, hvor vi spillede lige ud til Øresund, og jeg var ude på havnemolen og fiske med min far imellem to af runderne. (Vi fangede to rødspætter!)

Hvis I skal give et godt råd (eller flere) til andre børn, der gerne vil spille flere turneringer, hvad skulle det så være?

Gør det!

Junior grandprix-turneringerne i København er gode.

Ryk e- eller d-bonden to frem i første træk.

Hvordan var det at være på skaklejr?

Sjovt, man får mange nye venner. Alle er søde, og der er altid noget sjovt at lave.

Meget sjovt, jeg fik nye venner.

Har I en favoritspiller?

Magnus Carlsen.

Min far og Magnus Carlsen.

Hvad er det bedste skakråd, I har fået?

Brug tiden, og hvis du har fundet et godt træk, så kig efter et bedre.

Ikke at rykke springerne ud til siden i starten af spillet. De skal ind imod dansegulvet (centrum).

Hvad er skakspillere gode til udover skak?

Amanda Skytte og Isabella bruger en pause fra lejrturneringen på gymnastik.

Fodbold, rundbold og matematik.

Gymnastik.

Er der andre spil, som I er gode til?

Fodbold, jeg spiller i FC Nordsjælland.

Gymnastik, svømning og krig (kortspil).

Hvad er jeres favoritåbning?

Dronninggambit.

Ingen.

Har I en favoritbrik?

Løberen er den sejeste. Den er god til afdækkerskakker.

Dronningen, fordi det er den bedste brik.

Hvad drømmer I om som skakspiller?

At komme på det danske landshold til OL/VM/EM.

At vinde mange pokaler og medaljer.

Norway Chess 2023

Af Caroline og Kathrine Lindegaard Bruntse

Magnus Carlsen, Hikaru Nakamura, Anish Giri, Fabiano

Caruana og Wesley So var blandt de 10 spillere, der stillede op ved Norway Chess 2023.

Fra Danmark var vi 10 danske ungdomsspillere samt ungdomslandstræner Rasmus Skytte, der tog afsted til Norge for at deltage i Norway Chess Open. Den åbne turnering gav os mulighed for at spille 10 runder koordineret skak på 8 dage og fri adgang til at komme ind og se topgruppen spille i Finansparken.

I år blev Norway Chess Open afholdt på Clarion Hotel Energy i Stavanger. På hotellet boede alle spillerne, både eliten og dem der spillede med i den åbne turnering. Man kunne således være heldig at møde de kendte spillere til morgenmad eller i lobbyen.

Dagene i Norge var ret ensartede – ”næsten som en skoledag” – vi stod op, spiste fælles morgenmad med nogle af de andre danske spillere og deres familier, hvorefter det meste af formiddagen gik med forberedelse og afslapning inden dagens parti. De dage, hvor vi afsluttede vores parti i nogenlunde tid, fik vi noget at spise og tog ind for at se Magnus Carlsen og de andre spille.

I finansparken var der tv-stu-

dier, hvor kommentatorerne kommenterede på partierne, der blev spillet. En af kommentatorerne var Judit Polgár, som er den bedste kvindelige spiller nogensinde. De danske piger var virkelig spændte på at møde hende, da hun er vores idol. Blandt de danske spillere gik der hurtigt sport i at samle flest autografer på de medbragte skakbrætter. Norsk tv lagde mærke til dette og spurgte om de måtte interviewe os. Journalisten blev dog lidt overrasket, da han spurgte os om, hvem vores yndlingspillere er. En vidste det ikke, og pigerne svarede Judit ... ikke Carlsen som forventet.

Et af de partier man havde set frem til at se ved Norway Chess var Hikaru Nakamura mod Magnus Carlsen.

Der var ikke rigtig nogen af os, der nåede at se partiet, fordi Norway Chess Open blev spillet på næsten samme tid, og fordi Carlsen og Nakamura blitzede deres klassiske parti. Det endte med en hurtig remis, og så skulle de spille armageddon for at finde ud af, hvem der vandt, hvilket Carlsen gjorde.

Den sidste dag spillede vi om morgenen, og mange af danskerne besluttede, at den sidste fælles ting på turen skulle være tur til Prædikestolen. Prædikestolen er et svært tilgængeligt fjeldplateau 604 meter over Lysefjorden. Det var meget hyggeligt.

Det har været en rigtig god tur med skønne oplevelser, det kan godt anbefales.

Caroline Lindegaard Bruntse (1459)

Noa Brakestad (1626) Nimzoindisk /

1. d4 e6 2. c4 Sf6 3. Sc3 Lb4 4. a3 Lxc3+ 5. bxc3 b6 6. Lg5 Lb7 7. e3 0-0 8. Sf3 h6 9. Lh4 c5 10. Ld3 d6

11. e4

I stedet for e4 kunne man også have spillet 0-0 for at få kongen væk fra e-linjen, og man har ikke travlt med at få skubbet sine bønder frem.

11... Sbd7 12. d5 exd5 13. exd5

Her valgte jeg at slå med den forkerte bonde, fordi jeg var bange for b5, som er en langsigtet plan for sort. Når der bliver slået med e-bonden, opgiver jeg e-linjen, og min konge bliver svag.

13... Te8+ 14. Le2 De7 15. Ta2 Se5

Trækket er unøjagtigt, da hvid får mulighed for at rokere.

16. 0-0 Lc8 17. Lg3 Sfd7 18. a4 La6 19. Sd2 Sg6 20. Te1 Sde5 21. Ta1 Dd7

En stor brøler, da sort bare sætter en officer i slag.

22. f4 Te7 23. fxe5 Sxe5 24. Lxe5 Txe5 25. Lf3 Tae8 26. Txe5 Txe5 27. a5 bxa5 28. Txa5 De7

Sort skal jo prøve på noget. Her truer han Te1+.

29. Ta1 g5 30. Lh5 f5 31. Sf3 Te2 32. Txa6 g4 33. Ta1 gxf3 34. Lxf3 Te3 35. Dd2 f4 36. Kf1 Dh4 37. h3 Dg3 38. Te1 Dg5 39. Txe3 fxe3 40. Dd3 a5 41. Ke2 a4 42. Dc2 a3 43. Dc1

Her får sort en chance for at holde remis med Dg3 og bagefter Df2, men det spiller han ikke.

43... a2 44. Da1 Dh4 45. Kxe3 De7+ 46. Kd2 Da7 47. Ld1 Da3 48. Lc2 Kg7 49. Ke3 Kf6 50. Kf4 Kg7

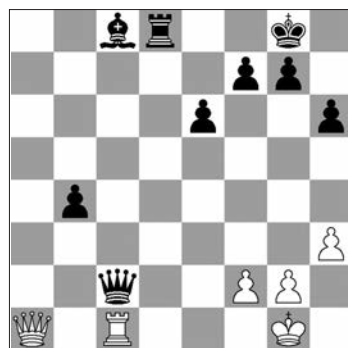
51. Kg4 Kf7 52. Kf5 Kg7 53. Ke6 h5 54. Kxd6 Da7 55. Kc6 Kf6 56. d6 Da6+ 57. Kxc5 Da5+ 58. Kd4 De5+ 59. Kd3 Dxd6+ 60. Ke2 De5+ 61. Kd1 Dd6+ 62. Ke2 De6+ 63. Kd3 Dd6+ 64. Ke2 De6+ 65. Kd1 Dd6+ 66. Kc1 Da3+ 67. Kd2 Dd6+ 68. Ld3 Dg3 69. Dxa2 Dxd2+ 70. Le2 Dxh3 71. Da6+ Kg5 72. Da5+ Kf4 73. Dxh5 De3+ 74. Kc2 De4+ 75. Kb3 Db1+ 76. Ka4 Da2+ 77. Kb4 Db2+ 78. Kc5 Da3+ 79. Kd4 Da7+ 80. Dc5 Dd7+ 81. Dd5 Da7+ 82. Kd3 Da2 83. De4+ Kg5 84. Dg4+ Kf6 85. Df4+ Kg6 86. Dd6+ Kf5 87. Df8+ Kg5 88. Dg7+ Kf4 89. Df7+ Kg5 90. Ke3 Da1 91. Df4+ Kg6 92. Ld3+ Kg7 93. De5+ Kg8 94. De8+ Kg7 95. De7+ Kg8 96. Dg5+ Kf7 97. Lg6+ Kg7 98. Lh5+ Kh8 99. Df6+ Kh7.

1-0.

Opgave 1

Maxy Dolek

Kathrine Lindegaard Bruntse

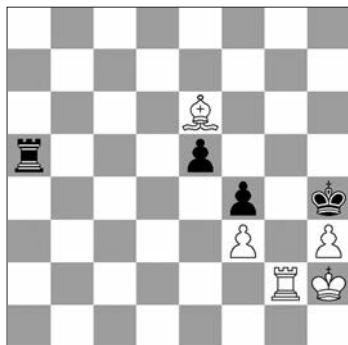
Kathrine har fået denne drømmestilling med de sorte brikker. Hvordan vinder sort lettest i denne stilling?

Løsning på side 61.

Opgave 2

Kathrine Lindegaard Bruntse

Gokey Serbes

Igen er det Kathrine, der er på spil. Denne gang med de hvide brikker, og efter at sort lige har spillet Ta5, kan hvid med et smart trick vinde et tårn, da sort ellers går mat. Kan du finde trækket?

Løsning på side 61.

Battlecat's corner

Lynangreb

I maj blev lyn- og hurtigskak-DM afholdt som et samlet stævne over en weekend. Jeg deltog i begge turneringer og var opsat på at prøve at tilføje et ekstra danmarksmesterskab eller to til mit CV.

Hurtigskakturneringen om lørdagen gik dog ikke ligefrem min vej, så den behøver vi ikke bruge alt for lang tid på at tale om! Jeg startede med et dumt nederlag i 1. runde og spillede ikke meget bedre resten af dagen og endte helt uden for præmierne.

Jeg var derfor ikke helt sikker på, hvad jeg skulle forvente af lynskakturneringen om søndagen. Denne turnering startede dog markant mere positivt for mit vedkommende, da jeg fik lov at spille følgende parti i første runde:

Store øjeblikke fra Norge

Fotos: Anne Mette Bruntse.

Peter Thorsbro (2165)
Mads Andersen (2615)
 Dronningbondespil / D 02

1. d4 d5 2. Sf3 c5 3. g3 cxd4 4. Lg2 Sf6 5. b3!?

Her huskede Peter nok forkert og glemte at rokere først.

5. 0-0 er hovedvarianten. Hvid vil gerne vente med at slå med springeren på d4, indtil sort har spillet Sc6, så han efter Sxd4 e5 har mulighed for at bytte på c6 og få en Grünfeldindisk i forhånden. Sort prøver derfor også at være smart og vente med 5... h6, hvorefter der har været spillet en masse partier med 6. b3 e6 7. Lb2 og nu enten 7... Lc5 eller 7... Le7. Som vi skal se i næste parti, havde jeg dog tænkt mig at gribe stillingen lidt anderledes an!

5... h5!?

Det ser enormt primitivt ud, men det er ikke så nemt at reagere imod som hvid! Ideen er lidt den samme som i en af de meget moderne Antigrünfeld-varianter 1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. h4! Her er en af pointerne 3... Lg7 4. Sc3 d5 5. h5!, hvorefter det er svært for sort at håndtere presset på kongefløjen og i centrum på samme tid.

6. Lb2 h4 7. Sxh4

h4-h3 var en alvorlig trussel, og 7. Sxd4 e5 var heller ikke nogen god løsning.

7... e5

Nu får jeg til gengæld et rigtig flot bondecentrum, mens hvids springer på randen ikke ser alt for køn ud.

8. 0-0 Sc6 9. c3

Prøver at bryde mit bondecentrum op, men nu kommer springeren på h4 pludselig i problemer.

9... e4!

Truer ... g5, hvorefter springeren er fanget! Der er ikke rigtig nogen god måde at forhindre det på. Peter prøvede det mest oplagte, men det gjorde bare ondt værre!

10. Dd2

10. Lc1 var måske det bedste forsøg, men efter 10... Sg4 11. h3 g5! får sort et afgørende angreb.

10... g5! 11. Dxg5 Lh6!

Nu var det dronningen, der endte med at blive fanget i stedet! Jeg endte med at vinde uden alt for mange problemer 20 træk senere.

0-1.

Godt begyndt er som bekendt halvt fuldenendt, men allerede i 2. runde kom der grus i maskineriet, da jeg blev udspillet og sat mat af Jesper Lauridsen! Jeg skulle derfor igen prøve at komme fra baghjul, men det gik heldigvis langt bedre end dagen forinden! Jeg begyndte at spille ganske hæderlig lynskak, og i 5. runde lykkedes det mig at overrumple Jacob Sylan med følgende lynangreb:

Jacob Sylan (2325)
Mads Andersen (2615)

Dronningbondespil / D 02

1. d4 d5 2. Sf3 c5 3. g3 cxd4 4. Lg2 Sf6 5. 0-0 h6 6. b3

Så langt så godt, men nu havde jeg en overraskelse klar!

6... h5!?

Selvom hvid har fået lov at rokere gratis i forhold til det forrige parti, så er denne idé stadig meget interessant. Man kunne også have spillet ... h5 trækker før, men computeren mener, at det er en smule bedre at gøre det, når hvid har spillet b3. Ideen er, at hvid

har lidt dårligere kontrol over c3-feltet og måske mangler Da4+ i nogle stillinger. 6... e6 er hovedvarianten.

7. h3

Jacob prøver at forhindre bondens fremmarch, men vi lader os ikke stoppe så nemt!

7... h4 8. g4 Lxg4!

Jeg kunne godt prøve at lade som om, at jeg bare er en fantastisk dynamisk spiller med en utrolig fornemmelse for materiale vs. initiativ. Sandheden er dog, at jeg havde set min computer foreslå trækket et par uger forinden ...

9. hxg4 h3 10. Lh1 h2+!

Det er ikke så tit, man får lov at spille h2+ i træk 10! Bent Larsen ville have været stolt af sådan en omgang sund "coffee house chess!"

11. Sxh2 Sc6

Sort har kun en bonde for officeren, men hvids kongestilling er meget åben, og sort har en masse ubehagelige planer i h-linjen.

12. Lg2

Man kunne prøve 12. Lf4 for at få lidt flere brikker rundt om kongen, men efter 12... e5 13. Lg3 e4 har hvid svært ved at befri sig, hvorimod sorts stilling nærmest spiller sig selv med ... Ld6 som det næste træk.

12... e5!?

Det ser så naturligt ud, men det giver hvid en god chance.

Bedre var 12... e6 fulgt af Ld6,

Dc7 og 0-0-0. Sort kan bygge angrebet langsomt op, fordi hvids kongestilling bliver ved med at være et problem!

13. c3?

Det er en utrolig svær stilling at forsvare i lynskak, og herfra er det allerede vundet for sort!

13. e3! var det eneste træk for hvid. Pointen er, at efter 13... e4 14. Te1! Ld6 15. Sf1! er bonden på g4 nu dækket i forhold til partiet.

13... Ld6 14. Te1 e4 15. Sf1 Sxg4 Dh4 kommer i næste træk, og hvids brikker kan ikke længere nå at komme kongen til undsætning.

16. cxd4 Dh4 17. Le3 Lh2+ 18. Sxh2 Dxh2+ 19. Kf1 Sxe3+ 20. fxe3 Th6! 21. Sd2 Tg6

Hvid går mat i næste træk. **0-1.**

Efter dette parti var jeg igen med i toppen af turneringen. På førstepladsen et halvt point foran lå Nicolai Kistrup, og det udviklede sig til lidt af et parløb mellem os to. Heldigvis havde jeg heldet og marginalerne på min side, da jeg først med nød og næppe reddede en remis i vores indbyrdes parti, og da Jesper Thybo senere slog Nicolai, så jeg i sidste ende vandt med et halvt points forspring.

Dermed vandt jeg mit andet lyn-DM! Den første titel var helt tilbage fra 2014, så forhåbentlig går der ikke lige så lang tid mellem nr.

2 og 3! Jeg var i hvert fald stor fan af det nye format, som minder mere om en normal turnering, og hvor det hele bliver afgjort et godt stykke inden midnat.

Så der skal lyde en stor ros til DSU for at afprøve denne nye turneringsform, og forhåbentlig er det en begivenhed, der vil blive gentaget i fremtiden!

Løsning på opgave 1:

1... b3 2. Txc2 bxc2 og sort vinder.

Løsning på opgave 2:

1. Lf7 Ta2 2. Txa2 og hvid vinder.

Klassisk opvisning af Nakamura

Amerikaneren vandt Norway Chess.

Den tidligere verdensmester Magnus Carlsen vandt ikke et eneste klassisk parti.

Af Jan Løfberg

Magnus Carlsen kom i Norway Chess ikke til at modbevise påstanden om, at han har mistet motivationen, når skakurene er sat til klassisk skak. Han vandt ikke et eneste klassisk parti i den stærke turnering med det underfundige resultatformat (3 point for gevinst i klassisk skak. Ved remis fik hver spiller 1 point, og der spillede Armageddon med 10 minutter til hvid og 7 til sort med tillægstid på 1 sekund fra træk 41 om yderligere et ½ point).

Hikaru Nakamura høstede frugterne af en god score i klassisk skak med 6 af 9 uden nederlag og fik yderligere 1½ point i de seks Armageddon-partier. Nakamuras landsmand Fabiano Caruana imponerede med fire klassiske gevinster, men tabte to partier. Carlsen vandt seks Armageddon-

Hikaru Nakamura røg op som nr. 2 på verdensranglisten efter sejren i Stavanger.

Foto: FIDE.

partier ud af otte og faldt således ikke helt igennem, skønt en 6. plads hører til sjældenhederne for ham.

Nakamura fik 750.000 norske kroner for sejren. Præmiesummen var på i alt 2,5 mio. norske kroner.

Slutstilling

1. Nakamura	USA	16½
2. Caruana	USA	16
3. Gukesh D	Indien	14½
4. Giri	Holland	13
5. So	USA	12,5
6. Carlsen	Norge	11½
7. Mamedyarov,	Aserbajdsjan	11
8. Firouzja	Frankrig	10½
9. Abdusattorov	Usbekistan	9
10. Tari	Norge	6

FIND PLANEN!

Løsninger til opgaver side 47

1. Carlos Guimard Lodewijk Prins

Skakolympiaden Amsterdam
1954

16. axb5!

Den stærkeste fortsættelse. Når hvid ofrer en kvalitet, er det generelt ønskværdigt at beholde så mange ekstra brikker på brættet som muligt.

Dog er 16. Sxb5! også muligt: 16... Lxb5 17. axb5, og hvis sort her vælger at vinde kvaliteten som i partiet med 17... Dxa1 (en anden mulighed er 17... Dxb5 18. 0-0 Ted8.

Computeren giver en afgørende fordel til hvid (ca. +3), men dette i en materielt ligevægtig stilling, som kan være svær at bedømme for et menneske.

Partifortsættelsen er meget mere konkret, fordi hvid tvinger sort til at vinde en kvalitet(!) 18. Dxa1 Sc2+ 19. Kd2 Sxa1 20. Txa1 står hvid også til gevinst.

Svækkelsen af d6 gør det svært for sort at angribe b5, som stort set er hvids eneste bløde punkt. Dog er det mere overbevisende at beholde Sc3 mod Ld7, da det gør det umuligt for sort at dække d6 – se partifortsættelsen.

16... Dxa1 17. Dxa1 Sc2+ 18. Kd2 Sxa1 19. Txa1

Sort er ikke i stand til at dække d6 her.

19... Ted8

19... Teb8 20. Sxd6.

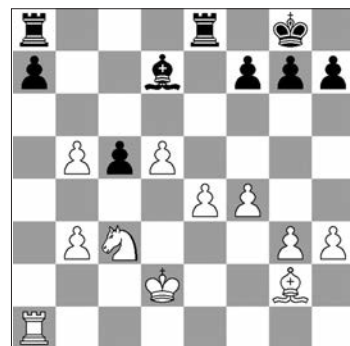
20. Lxd6

20. Sxd6 vinder også.

20... Lxd6 21. Sxd6 Se8

21... Lxh3 dur ikke pga. 22. Lxh3 Txd6 23. e5. En mulig fortsættelse er 23... Txd5+ 24. Sxd5 Sxd5 25. Lg2 Td8 26. Lxd5! Txd5+ 27. Kc3 h5 (27... Td7 28. b6!) 28. Txa7, og b5-bonden afgør.

22. Sxe8 Txe8 23. f4

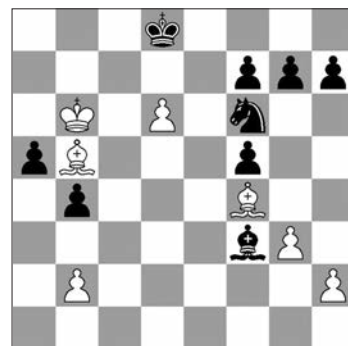
Sort bliver fuldstændig rullet over af hvids bønder.

23... Teb8 24. e5 a5 25. Lf1 h5 26. h4 Kf8 27. Lc4 Ta7 28. Ke3 g6 29. Kd2 Le8 30. Tf1 Ld7 31. e6 fxe6 32. dxe6 Le8 33. f5 gxf5 34. Txf5+ Kg7 35. Txc5 Kh6 36. Ke3 Tg7 37. Se4 Tb6 38. Sg5 Kg6 39. Kf4 Kf6 40. Se4+ Ke7 41. Ke5 Tg6 42. Tc7+ Kd8 43. Ta7 Lxb5 44. Sd6 Lc6 45. e7 mat.

1-0.

2. Vasilij Smyslov Larry Evans

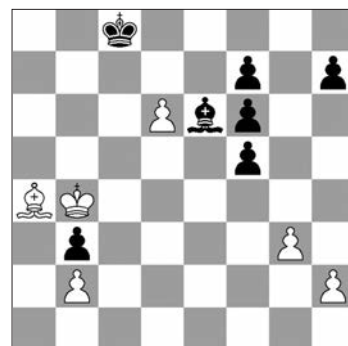
Skakolympiaden Helsinki 1952

39. Lg5!

Det ligefarvede løberslutspil er vundet for hvid.

39... Ld5 40. Kxa5 b3 41. Kb4 Le6 42. La4 Kc8 43. Lxf6 gxf6

Hvid har praktisk talt en merbonde, da sorts bondemajoritet på kongefløjen er irrelevant pga. trippelbonden på f-linjen. Hvid skal dog stadig spille præcist for at hive hele pointet i hus.

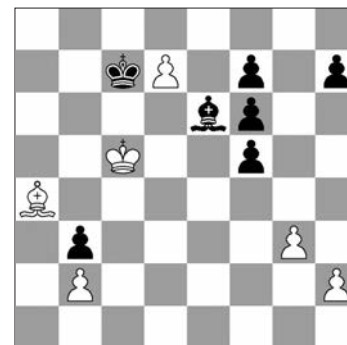
44. d7+!

44. Lxb3? Kd7! Pointen er, at hvid er nødt til at bytte løbere på e6, hvis han vil redde d6-bonden – med et bondeslutspil til følge, som er remis. 45. Lxe6+ fxe6 46. Kc5 e5 og sort er i stand til at skabe en fribonde med sin bondemajoritet på kongefløjen.

44... Kd8

44... Lxd7 45. Lxd7+ Kxd7 46. Kxb3. Denne gang med fjern fribonde og enkel gevinst.

45. Lb5 Kc7 46. Lc6 Kd8 47. La4 Kc7 48. Kc5

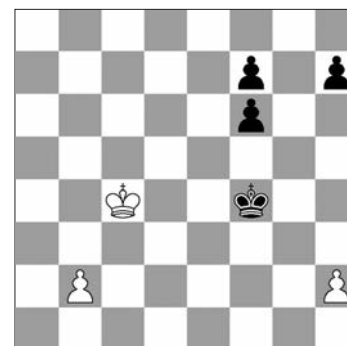
Sort er i træktvang og må tillade hvid at bryde ind.

48... Lxd7

48... Kd8 49. Kd6 Lc4. Nu leder 50. Lc6! Le6 51. Ld5 Lxd7 52. Lxb3 til noget nær partifortsættelsen. Dog er dette en bedre version, da hvids konge er brudt igennem til 6. række.

49. Lxb3

49. Lxd7 vinder også, hvilket computeren indikerer. Dog er det ikke så ligetil at bedømme dette bondekapløb, hvid skal finde et nøgletræk i det følgende diagram: 49... Kxd7 50. Kb4 Ke6 51. Kxb3 f4 52. gxf4 Kf5 53. Kc4 Kxf4

54. Kd4!; det eneste træk, der vinder!

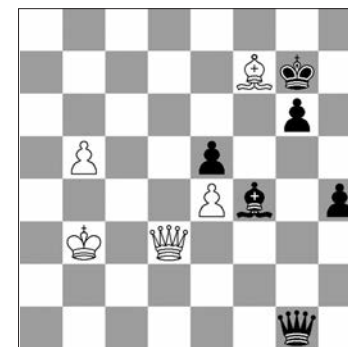
49... Le6 50. Ld5

Selvom hvid er en bonde bagud, så er han i praksis en bonde op.

50... Kd7 51. b4 Kc7 52. b5 Lxd5 53. Kxd5 Kb6 54. Kc4 Kb7 55. Kc5 Kc7 56. b6+ Kb7 57. Kb5 h5 58. h4 Kb8 59. Kc6 Kc8 60. b7+ Kb8 61. Kb6 f4 62. gxf4 f5 63. Kc6 f6 64. Kd6 Kxb7 65. Ke6 opgivet. 1-0.

3. Berthold Koch Svetozar Gligoric

Skakolympiaden Helsinki 1952

50... Dg3!

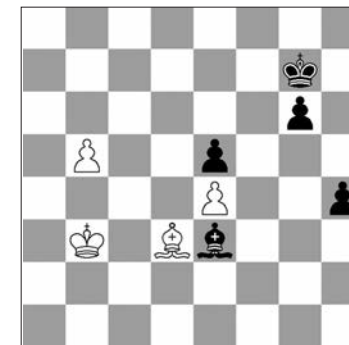
Den mest ligefremme, og derfor den bedste fortsættelse. Uligefarvede løberslutspil er meget strategiske, og det er muligt at se langt ind i fremtiden.

50... Kxf7? leder til evig skak: 51. Dd7+ Kf6 52. Dd8+! Kg7 53. De7+! Kh6 54. Dxb4+ osv. En alternativ løsning er 50... h3! 51. Dxb3 Dd1+ (51... Kxf7? 52. Dd7+ er igen remis ved evig skak.) 52. Kb4 Kxf7. Hvid har en del droningskækker her, men ikke på d7, og sorts konge kan undslippe skakkerne. Herefter har sort en løber ekstra og bør vinde komfortabelt, selvom hvid har et svagt håb om modspil med b-bonden.

51. Lc4

51. Dxb3 hxb3 og bonden forvandles.

51... Dxd3+ 52. Lxd3 Le3

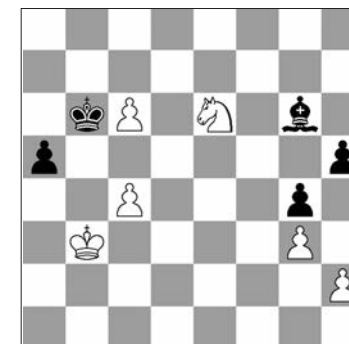
Det giver mening for sort at stoppe fribonden på b6 i stedet for b8, da det giver løberen ekstra frihed. Dernæst er sorts plan at skubbe fribønderne på kongefløjen uden at lade hvid lave en blokade på h3-g4, hvilket er nemt nok, hvis kongen først overføres til f4. Sorts løber kan dække e5-bonden, og faktisk kan sort lave en opstilling med løberen på b8, hvor den både stopper b-bonden og dækker e5.

Hvid kan ikke gøre noget mod denne plan, så derfor foretrækker jeg denne løsning frem for 50... h3, der trods alt er mere uklar.

53. Kc4 Kf6 54. Kd5 Ld4 55. Lf1 Kg5 56. b6 Kf4! 57. b7 La7 58. Kc4 g5 59. Kd3 g4 60. Opgivet. 0-1.

4. Isak Boleslavskij Hector Rossetto

Skakolympiaden Helsinki 1952

53. c7! Kb7 54. Ka4!

Hvids mål er først at eliminere a-bonden og dernæst få en stilling på brættet, hvor han kan bruge princippet om to svækkelser.

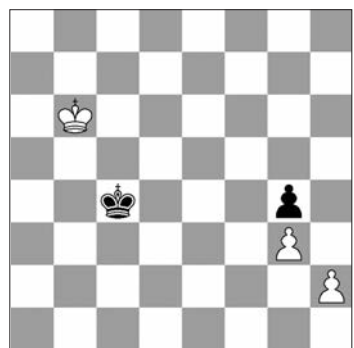
54... Lf5

54... Lf7 dur ikke pga. 55. Sd8+. Sort ville ellers gerne forsøge at angribe c4.

55. Sd4!

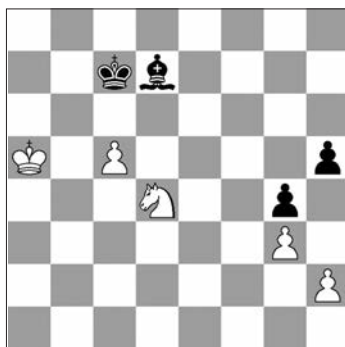
Dette træk er typisk svært for hvid at finde og spille. Det er fristende at gå direkte efter h5-bonden, men hvid bør i stedet gå efter en stilling, som kan falde til ro, og hvor hvid kan vinde teknisk. Sådan en beslutning kræver tålmodighed og erfaring med slutspil. I bund og grund skal hvid have tillid til at princippet om, at to svækkelser leder til en gevinst. Det gør det i de fleste tilfælde, og dette er bestemt et af dem.

55. Sf4? Ka6! og sort redder a-bonden og holder balancen: 56. Sxh5 Ld7+ 57. Ka3 Kb6 58. Sf6 Kxc7! Sorts redning er, at bonde-slutspillet er remis, selvom han er bagud med en bonde: 59. Sxd7 Kxd7 60. Ka4 Kc6 61. Kxa5 Kc5 62. Ka6 Kxc4 63. Kb6

Begge spillere skal faktisk passe på her. Hvid har en merbonde, men sort har fastlagt den. Sorts redning er det terræn, som bonden på g4 giver, idet han kan tage oppositionen via 5./7. række eller c-/e-linjen: 63... Kd5! (63... Kd4?? 64. Kc6) 64. Kc7! (64. Kb5?? taber efter

Ke4), og nu holder sort remis med enten 64... Kc5! eller 64... Ke5 65. Kc6 Ke6!

55... Ld7+ 56. Kxa5 Kxc7 57. c5

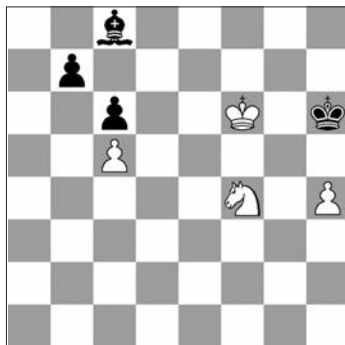
De to svækkelser er her sorts h5-bonde samt hvids fribonde på c-linjen ud fra devisen: min styrke er din svækkelse. Ved at kombinere angreb mod disse to svækkelser, kan hvid overbelaste sort. Hvid kan enten føre c-bonden frem eller prøve at overføre kongen til kongefløjen via de sorte felter. Han valgte den førstnævnte plan i partiet:

57... Kd8

Et træk som 57... Le8 vil tvinge hvid til at gå efter plan 2.

58. Kb6 Ke7 59. c6 opgivet. 1-0.

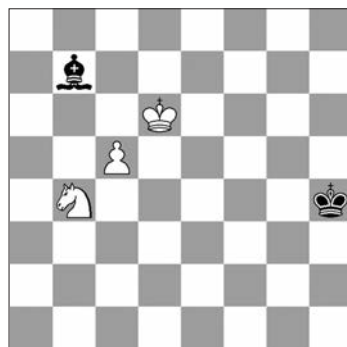
5.
Erwin L'Ami
Robin van Kampen
Reykjavik Open 2014

62... b6?!

Dette træk er ikke en fejl, men tvivlsomt, fordi der er en meget nem måde at holde remis på. I partifortsættelsen lykkes det sort at holde remis, med nød og næppe. Vi skal se den enkle måde at holde remis på senere.

Den nemmeste måde at holde remis på er: 62... Lg4! 63. Ke5 Lf3! 64. Kd6 Lh1! Sort opgiver simpelthen b7-bonden og venter med løberen på den lange diagonal, hvor den dækker c6. Hvids eneste gevinstforsøg er at frigøre springeren for at vinde c6-bonden, men sort kan så eliminere h4. Derefter behøver han ikke at involvere kongen i forsvaret mod hvids c5-bonde, idet den korteste diagonal foran bonden (e8-a4) er fem felter lang.

Det er mere end fire felter, som er det maksimum som kongen + springer kan dække i fællesskab. Dermed kan løberen håndtere bonden på egen hånd og nemt undgå at blive afskærmet. For eksempel: 65. Kc7 Lf3 66. Kxb7 Lh1 67. Kc7 Lf3 68. Kd6 Lh1 69. Se2 Kg6 70. Sd4 Kh5 71. Sxc6 Kxh4 72. Sb4 Lb7!

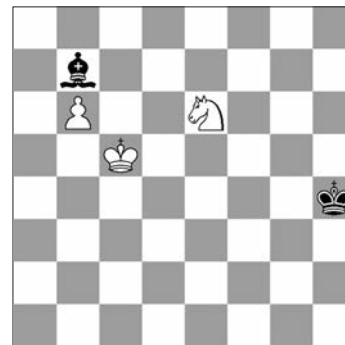

Hvid truede med at afskærme løberen på d5.

Som sagt behøver sort her ikke at involvere kongen i forsvaret mod c5-bonden – undtagen i ny og næ i form af et ventetræk.

63. cxb6 c5! 64. Ke5 Lb7!

Sorts to seneste træk var tvungne. Problemet for hvid er nu, at han må frigive springeren allerede nu (pga. c5-bonden), og sort kan dermed angribe h4-bonden tidligt.

65. Se6 c4! 66. Kd4 Kh5 67. Kxc4 Kxh4 68. Kc5

Sort holder her remis med det yderste af neglene:

68... Kg4 69. Kd6 Kf5 70. Sd4+

Efter dette træk er der ingen tvivl om resultatet.

70. Kc7 La8! (Efter 70... Lg2?? kan hvid afskærme løberen og forvandle bonden: 71. Sd4+ Ke5 72. Sc6+ Ke6 73. b7; 70... La6? 71. Sc5. Den korteste diagonal foran bonden (c8-a6) er kun tre felter, som hvid nemt kan kontrollere. Sort er derfor nødt til at forblive på den lange diagonal) 71. Sd8 Ke5 72. Sb7.

Løberen er fanget i hjørnet, men sorts konge er tæt nok på: 72... Kd5 73. Kb8 Kc6!

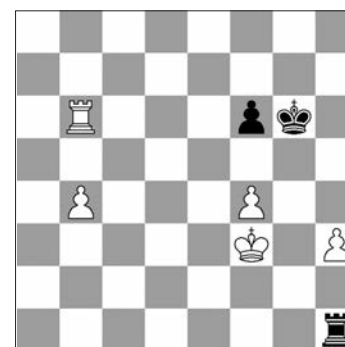
70... Ke4 71. Sc6 La8 72. Kc5 Lb7 73. Sa5 La8 74. Sc4 Kd3 75. Se5+ Kc3 76. Sc6 Kb3 77. Kb5 Kc3 78. Kc5 Kb3 79. Sd8 Ka4 80. Kd6 Kb5 81. Kc7 Lg2 82. b7 Lxb7

Godt kæmpet af den unge mand, selvom det var helt unødvendigt med så meget sved på panden.

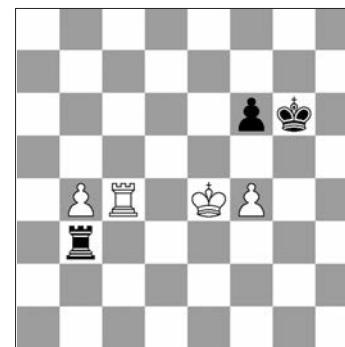
Remis. 1/2-1/2.**6.**

Ludek Pachman
Gösta Stoltz

Skakolympiaden Hensinki 1952

Tricket i denne stilling er at ofre h3-bonden og fokusere på at forvandle b-bonden. Og da begge hvids bønder (b4 og f4) er på 4. række, giver det mening at overføre tårnet til c4, hvor det forsværer begge bønder. Derefter kan hvids konge uhindret begive sig til dronningfløjen (c6) for at understøtte b-bonden. Med f4-bonden dækket fra siden, har sort intet modspil, efter at han er tvunget til at opgive tårnet for hvids b-bonde. Hvid vinder nemt med

53. Tc6! Txxh3+ 54. Ke4! Tb3 55. Tc4!

Hvids koncept er i virkeligheden så enkelt. Det eneste han behøvede var at fokusere på egne svækkelser og finde en god opstilling. Og med begge bønder på samme

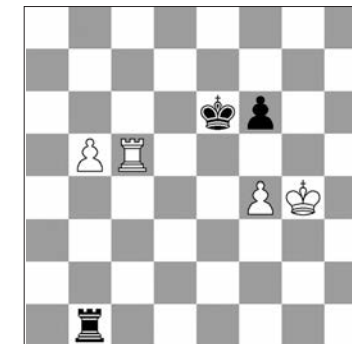
række, lå svaret lige for:

55... f5+ 56. Kd5 Kh5 57. Kc6 Kg4 58. b5 og vinder.

Partiet fortsatte i stedet med:

53. Tb8? Txxh3+ 54. Kg4

54. Ke4 Tb3 er også remis. Problemet er, at 55. b5 åbner op for 4. række og tillader sort at få modspil mod f4 med 55... Tb4+ 56. Kd5 Kf5. I sådanne stillinger kan sort ofre tårnet på b-bonden på det rigtige tidspunkt og så holde remis med bonde mod tårn.

54... Tc3 55. b5 Tc1 56. Tg8+ Kf7 57. Td8 Tb1 58. Td5 Ke6 59. Tc5**59... f5+!**

Snedigt, men ikke den eneste måde at holde remis på.

60. Kg5

60. Txf5?? Tg1+.

60... Tg1+ 61. Kh5 Th1+ 62. Kg6 Tg1+ 63. Kh7 Th1+ 64. Kg7 Tg1+ 65. Kf8 Tf1 66. Tc4 Tb1 67. Tc5 Tb4 68. Ke8 Txf4 69. Kd8 Tb4

Spillerne enedes om remis her.

Remis.

I øvrigt kan hvid også starte med 53. Ke4!

Gösta Stoltz (1904-1963).

Svensk stormester. Udgjorde sammen med Ståhlberg og Lundin "de svenske musketerer", der særligt i 1930 opnåede flotte resultater internationalt. I 1941 vandt Stoltz en stor turnering i München foran verdensmesteren Aljechin.

Fra kunst til virkelighed

Excelsior-temaet, som er kendt fra problemskakken, dukkede op i det "virkelige liv" – altså i et turneringsparti, da Jan Mose Nielsen vandt et unikt parti i Blindes Skakklubs jubilæumsturnering.

Af Kaare Vissing Andersen

En af de mere muntre historier i skattekisten af anekdoter og andre fortællinger fra skakspillet eventyrlige verden handler om tilblivelsen af den amerikanske problemkomponist Sam Loyds berømte skakopgave med fordringen "mat i fem træk" og temaet Excelsior.

Sam Loyd (1841-1911) var noget af en spøgefugl – en skakspillet humorist på linje med sin samtidige landsmand, forfatteren Mark Twain (1835-1910). Således er talrige af Loyds opgaver udtryk for hans evner til at se det finurlige, det bizarre og det paradoksale.

Som ganske ung førte Loyd en godmodig disput med en af sine venner, der ville vædde på, at han altid ville kunne udpege den brik, som satte mat i en komponeret

opgaves hovedvariant. Som svar skabte Loyd – nærmest som en joke – nedenstående opgave, idet han væddede en middag på, at hans ven ikke kunne udpege en brik, som ikke satte mat i nogen af løsningens varianter. Helt sikker på at få et gratis måltid pegede vennen umiddelbart på bonden på b2, hvorpå Loyd viste ham løsningen.

Sam Loyd, London Era, 1861

Mat i 5 træk

C+ 8+10

Løsning se side 70.

I 1867 deltog opgaven sammen med fem andre i en international skakproblemturnering, hvis motto var Excelsior (det engelske ord for altid opad, altid fremad), dengang i USA almindeligt kendt som titlen på et digt fra 1841 af den i sin tid berømte amerikanske poet Henry Longfellow (1807-1882). Dermed var problemskakken blevet beriget med endnu et temanavn, Excelsior, som strengt taget er fem eller seks træk i træk med den samme bonde, der går fra sit udgangs-

punkt til sit forvandlingsfelt og med sin forvandling straks sætter mat.

Sam Loyds opgave lever til fulde op til denne definition, som man dog af og til ser lempet lidt, som det ses i det klassiske opslagsværk "Chess Wizardry: The New ABC of Chess Problems" fra 1996 af John Rice, som giver temaet denne definition:

"Excelsior is a name given (by Sam Loyd) to a pawn, white or black, standing on its game-array square in the diagram, which marches down (KVA: up!) the board and promotes in the course of the problem's solution."

Når det ikke betones, at Excelsior-bonden skal foretage sine træk kontinuert (uafbrudt), er alle bondeforvandlinger jo sluttrækket på en Excelsior, hvormed temaet mister sin mening!

At skabe en direkte mat (dvs. en opgave med fordringen "mat i n træk") kræver stor teknisk kunnen af komponisten. Sam Loyds problem er en genial præstation. Endnu sværere end at skabe en direkte mat med Excelsior er det at komponere en studie med temaet.

Det er dog gjort, som vi skal se. Det kan heller ikke undre, at en Excelsior er noget ganske exceptionelt i partiskak – forudsat at den tabende part spiller rimeligt fornuftigt. For såvel studien som for de tre følgende partier gælder dog, at vi må tillempe den nævnte definition, så Excelsior-bonden ikke nødvendigvis slutter sin vandring ved med sin forvandling samtidig at sætte mat, men dog opnå en

klart vundet stilling. Det følgende parti, der blev spillet i Blindes Skakklubs 75-årsjubilæumsturnering i foråret 2023, må derfor betragtes som noget af en sensation!

**Jan Mose Nielsen, Taastrup (2009)
Martin Mandrup Hansen, Blindes Skk. (1539)
Dronningbondespil / D 03**

1. d4 d5 2. Sf3 Sf6 3. Lg5 e6 4. Sbd2 Ld6 5. e4 dxe4 6. Sxe4 Sbd7 7. Ld3 h6 8. Lh4 0-0?

Det er en alvorlig fejl at rokere til en side, hvor bondemuren er mørnet af et bondefremstød (her h7-h6), hvis modstanderen kan udnytte det ved at rokere til den modsatte side (som ikke har samme brist) og indlede en bondestorm mod den svækkede kongestilling.

9. De2 Le7 10. 0-0-0 c5 11. Kb1!

Et profylaktisk træk, hvormed hvid bringer sin konge væk fra de kommende begivenheder på midten af brættet, jævnfør noten til hvids 15. træk.

11... cxd4 12. Sxd4 Sb6

Her fristes man til med Sam Loyd at spørge: Hvilken brik kommer i hvert fald ikke til at afgøre partiet? En og anden vil jo nok pege på bonden på g2. Men se nu!

13. g4!

Martin Mandrup Hansen (tv) og Jan Mose Nielsen umiddelbart før det historiske skakparti, der blev spillet i 1. runde af Blindes Skakklubs jubilæumsturnering.

Bondestormen på den sorte kongestilling indledes – ikke i form af en lavine med 2-3 bønder, men af en nok så effektiv snebold, som indleder sin færd ad g-linjen.

13... Sbd5 14. g5 Sf4

En unik stilling med hele seks officerer og kun en enkelt, endda betydningsløs bonde i rektanglet d1-d4-f4-f1.

15. gxf6!

Et midlertidigt dronningoffer, som hvid ikke ville kunne tillade sig med sin konge på c1, idet sorts næste træk da ville ske med "skak!".

15... Sxe2 16. fxe7 Dxd4 17. exf8D+

Dermed har g2-bonden gennemført sin Excelsior-vandring,

ganske vist ikke med en mat, men dog med en klar gevinststilling. Der fulgte videre:

17... Kxf8

Alternativet var 17... Kh7 18. Sf6 mat eller 18. Sg5 mat.

18. Lxe2, opgivet.

Sort taber sin dronning eller bliver sat mat i bunden.

Med denne smukke sejr i 1. runde vandt Jan Mose Nielsen turneringens skønhedspræmie. Dertil levede han med sit danske ratingtal på 1976 (Elo 2009) op til favoritværdigheden ved at vinde turneringen med 6½ point af syv mulige.

1-0.

Opgør med en myte

Når man taler om temaet Excelsior, er det så godt som altid Sam Loyds opgave, man tænker på. Han er den store berømthed, og han gav ideen dens tematiske navn. Han må dog ikke alene dele æren med englænderen Robert B. Wormald (1834-1876), men endda affinde sig med, at Wormald fik publiceret et problem med ideen fire år før!

Sam Loyd.

Robert B. Wormald,
Illustrated London News 1857

Mat i 5 træk C+ 9+13
Løsning se side 70.

Wormald klarede sin stillede ambition (fem træk i træk med samme bonde og en matgivende forvandling) langt mere enkelt end Sam Loyd. Æstetisk svagt er det at gøre brug af tre indledende skakker, men smuk er den matgivende minorforvandling = underforvandling (forvandling til løber, springer eller tårn i stedet for til dronning). At der er tre indledende skakker og kun en enkelt kort bivariant betyder, at Wormalds opgave er langt mindre kompleks end Loyds. Det tog kun mit testprogram POPEYE 0,234 sekunder at bringe løsningen på Wormalds mat i 5, mens det tog det samme program 1.781 sekunder at bringe løsningen på Loyds mat i 5, altså godt syv gange så lang tid.

I brede kredse lever myten – som antydet – om, at det var Sam Loyd, der komponerede den første skakopgave med Excelsior, men det var altså Robert B. Wormald! Det har gode kendere af problemskak vidst, siden de to opgaver så dagens lys i midten af 1800-tallet, men lad denne artikel være med til at aflive en myte ved at give en bredere kreds kendskab til Wormalds pioner-problem.

Robert B. Wormald.

Andre partier med Excelsior

Det ovenstående parti er såmænd heller ikke det første af sin slags. Der findes endda – ret så overraskende – et parti med Excelsior, som er ældre end Wormalds opgave fra 1857! For den præstation står den russiske mester Ilia S. Shumov (1819-1881).

Ilia S. Shumov
Carl Friedrich von Jänisch
Skotsk / C 44
Skt. Petersborg 1850

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 exd4 4. Lc4 Lc5 5. Sg5 Sh6 6. Sxf7! Sxf7 7. Lxf7+ Kxf7
Med den såkaldte tværbal vinder hvid nu officeren tilbage.
8. Dh5+ g6 9. Dxc5 d6 10. Db5 Te8 11. 0-0 Txe4 12. Dd5+ Te6 13. Lg5 De8

Sort har en bonde mere, men hans konge har det ikke trygt i borgruinen. Tiden er inde til at indlede et angreb på det bundne tårn.

14. f4! Kg7 15. f5 Te5 16. f6+ Kh8 17. f7 Kg7 18. fxe8S+

Heller ikke i dette parti slutter Excelsior-vandringen med en mat, men dog med en klar gevinststilling.

18... Txe8 19. Df7+ Kh8 20. Lf6 mat.
1-0.

Selv i nyere tids stormesterkredse har Excelsior vist sin charme. Her er det sort, som udfører det sjældne tema. Min kilde er Gary Kevin Ware: "Excelsior" fra 2009. Men måske er der bare tale om et "løst" parti under turneringen i Uppsala, som Westerinen vandt – men som Jan Erik Westman (1939-2023) åbenbart ikke deltog i – ifølge turneringstabellen (google)!

I øvrigt har jeg tilladt mig at erstatte de af Gary Kevin Ware anvendte initialer Y. E. med navnet Jan Erik. Indrømmet: En usikker kilde – men et morsomt parti!

Heikki Westerinen
Jan Erik Westman
Siciliansk / CB 95
Uppsala 1969

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 e6 7. Le2 Le7 8. 0-0 0-0 9. f4 Dc7 10. Kh1 Ld7 11. Lf3 Sc6 12. Sb3 Tac8 13. Te1 h6 14. Lxf6 Lxf6 15. Dd2

Hermed kan løjerne begynde.

15... b5 16. Tad1 b4 17. Dxd6 bxc3 18. e5

Eller 18. Dxd7 Dxf4.

18... cxb2 19. Dxd7 b1D

Udnytter, at hvids tårn på d1 er overbelastet og står i vejen for, at det andet tårn kan slå på b1. Med sit sidste træk i Excelsior-vandringen sætter sort ganske vist ikke mat, men opnår dog en klar gevinststilling i form af en kvalitetsgevinst. Der fulgte videre:

20. Dxc7 Dxd1 21. Txd1 Txc7 22. exf6 Sb4 23. fxf7 Kxf7 24. Td4 Tb8 25. c4 Sxa2 26. Ld1 Tb4 27. Opgivet.
0-1.

En studie

Særligt vanskeligt må det være at skabe en studie med Excelsior, men det lykkedes i 1958 for den russiske problemkomponist Vladimir Korolkov (1907-1987) ved at lade tema-bonden gå frem ved lutler slag og derfor nødvendigvis gøre brug af seks træk. Korolkov lod sin løsning ledsage af Henry Longfellows digt. Her nøjes vi med at ramme løsningen ind af første og sidste vers.

Vladimir Korolkov,
PROBLEM 1958

Hvid vinder 5+10

*The shades of night were falling fast,
As through an Alpine village
passed*

*A youth (The white pawn on b2.)
who bore,*

'mid snow and ice,

*A banner with the strange device,
Excelsior!*

Det bør bemærkes, at hvids gevinstmetode består i med sin dronning at skakke sig frem til en gevinst af sorts farligste kontravåben, bønderne på e2 og f2. Korolkov har maget det således, at dette netop sker med b2-bondens slående Excelsior-vandring ad diagonalen b2-h8.

1. bxc3+

Ikke 1. b7? e1D+ 2. Kc2 Dd2 mat eller 1. Kc2? e1D 2. bxc3+ Kc5 3. cxd4+ exd4 og sort vinder.

1... Kc5

1... Kxc3 2. Db3 mat eller 1... Kc4 2. Db3+ Kd3 3. Dc2+ Ke3 4. Dd2+ Kf3 5. Dd3+ Kg2 6. Dxe2 og hvid vinder.

2. cxd4+

2. Kb2? strander på 2... e1D 3. cxd4+ Kxd4 4. Dc2 f1D.

2... Kd6

2... Kxd4 3. Db2+ Ke3 4. Dd2+ osv. Eller 2... exd4 3. Df5+ eller 2... Kc6 3. Dc2+ eller 2... Kd5 3. Db3+ Ke4 4. Dc2+ Ke3 5. Dd2+ og hvid vinder.

3. dxe5+

3. Kc2? strander på 3... e1D 4. Db5 f1D 5. Dc5+ Ke6.

3... Ke7

3... Kxe5 4. Db2+ eller 3... fxe5 4. Dd3+ eller 3... Kc6 4. Dc2/De4+ eller 3... Ke6 4. Db3+.

4. exf6+ Kf8

4... Kxf6 5. Db2+ eller 4... gxf6 5. De4+ eller 4... Kf7 5. Db3+ Kg6 6. Dg3+ eller 4... Ke6 5. De4+.

5. fxf7+

5. Dh7? strander simplest på 5... f1D+ efterfulgt af 6... Dxf6.

5... Kg8

5... Kxg7 6. Db2+ eller 5... Kf7 6. Db3+ eller 5... Ke7 6. De4+.

6. gxh8D+

Efter 6. Db3+? klarer sort remis med 6... Sf7 7. b7 e1D+ 8. Kb2 De5+ 9. Ka3 f1D 10. b8D+ Dxb8 11. Dxb8+ Kxg7. Med 6. gxh8D+ er Excelsior-vandringen tilendebragt med en stilling, der er klart vundet for hvid.

6... Kxh8 7. Db2+ Kg8 8. Dxe2

Og tiden er inde til Longfellows sidste vers:

*There in the twilight cold and gray,
Lifeless, but beautiful he lay,*

*And from the sky, serene and far,
A voice felt, like a falling star,
Excelsior!*

Fra fantasiskakken

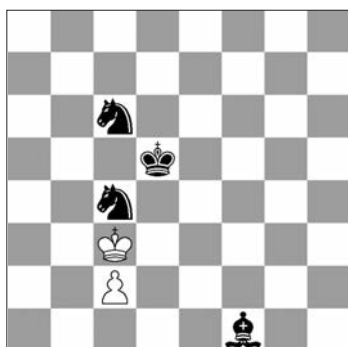
Hvor det synes vanskeligere at komponere en studie end en direkte mat med den strenge definition på Excelsior, altså hvor der sættes mat med bondeforvandlingen, og hvor der åbenbart heller ikke findes noget eksempel fra partiskak derpå, så findes der generen inden for problemskak, hvor det er ret let at skabe opgaver med den strenge definition på Excelsior.

Lad mig her nøjes med den "taknemmelige" fordring hjælpemat, hvor begge parter arbejder sammen på at nå det fordrede mål, og derfor med rette kan kaldes problemskakkens puslespil. Denne venlige fordring, som dog balanceres af et strengt krav om entydighed, giver – som vi skal se – selv mindre ånder blandt problemkomponister mulighed for at kreere en opgave med Excelsior.

I en hjælpemat, hvor altså sort og hvid arbejder sammen på, at hvid sætter sort mat, har man den konvention, at det er sort, der begynder, og at hans træk derfor skrives på den plads, hvor man normalt skriver de hvide – og vice versa for hvids træk. Ud over at opgaven, som sætter punktum for denne artikel, er en hjælpemat, så

har den en betingelse kaldet circe, som indebærer, at en slået brik opstår på sit udgangsfelt efter nogle ganske bestemte regler, som jeg her blot skal give nogle eksempler på: En slået hvid dronning opstår på d1, en slået sort løber på et sort felt opstår på f8, en slået hvid springer på et hvidt felt opstår på b1, en slået sort bonde på e-linjen opstår på e7 og et slået hvidt tårn på et hvidt felt opstår på h1. Et sådant tårn betragtes som "nyfødt" og kan derfor anvendes til rokade, hvis de øvrige betingelser for en sådan er opfyldt. Står der en brik på det felt, hvor en slået brik skal opstå, så udgår den slæde brik som i almindelig skak.

Kaare Vissing Andersen, Problemskak nr. 24, 4. kvartal 2013, opgave nr. 1113

Hjælpepat i 6 træk Circe C+ 2+4

Vi skal have ryddet c-linjen, så bonden på c2 kan påbegynde sin Excelsior-vandring. Samtidig skal sort spinde et matnet omkring sin egen konge. Dette kan kun ske på denne måde:

1. Sa7 Kb4 2. Sb6 c4+ 3. Kc6 c5 4. Kb7 c6+ 5. Ka6 c7 6. Lh3! c8L mat.

Indtil nu er alt forløbet som i almindelig skak, bortset fra at det sidste træk ikke kun er en skak, men en mat! Vi ser nemlig, at den forvandlede løber på c8 ikke kan

slås, fordi den da vil opstå på f1 med en skak! En såkaldt selvskak! Det var derfor, at den sorte løber skulle rømme feltet f1 – ellers kunne sort jo slå på c8, uden at den hvide løber ville opstå på f1. Vi ser også, at trækkene 6. Le2, 6. Ld3, 6. Lc4 og 6. Lb5 ikke duede, for da kunne 6... c8L besvares med 7. Sa7xc8(Lf1) eller 7. Sb6xc8(L),

uden at den opståede løber på f1 ville give skak. Endelig ser vi, at 6. Lg2 heller ikke duede, for da kunne 6... c8L+ besvares med 7. Lb7.

Mange almindelige skakspillere kimsrer ad denne slags opgaver, men inden for problemskikken siger vi: Alt er tilladt – undtagen det kedelige!

Løsning på opgaven fra side 66

1. b4!

Truer 2. Td5 fulgt af 3. Td1 mat og 2. Tf5 fulgt af 3. Tf1 mat. Sort kan udskyde matten med 1... Tc5, men efter 2. bxc5 sætter hvid mat i samlet set fem træk.

Derimod ser vi, at straks 1. Td5? og 1. Tf5? strander på bindingen 1... Tc5! Efter nøgletrækket (1. b4!) har sort forskellige forsvar, som dog højest kan parere en af de to trusler samt dette ikke-tematiske forsvar: 1... Txc2 2. Sxc2! a2 3. Td5 (eller 3. Tf5) 3... a1D 4. Sxa1 fulgt af 5. Td1 mat hhv. 5. Tf1 mat. Tilbage for sort er:

1... Tc5+ 2. bxc5!

Truer 3. Tb1 mat. Derfor

2... a2 3. c6!

Med de samme trusler som efter nøgletrækket.

3... Lc7

Herfra kan løberen gribe forstyrrende ind i Tb5's bestræbelser på via d5 eller f5 at sætte mat i bunden i de tilsammen forlangte fem træk. Finessen er nu, at springeren på a8 ikke kan komme væk efter

4. cxb7

hvorfor sort ikke kan hindre

5. bxa8(D/L) mat!

Matten er alene udført ved fem træk i træk af bonden på b2!

Løsning på opgaven fra side 68

1. d4+

Hvid indleder – stik imod problemskakkens æstetiske regler – med en skak. På dette punkt er Loyds opgave mere sofistikeret.

1... Kxd6 2. dxc5+ Kc6

Eller 2... Ke5 3. Lb2 mat.

3. cxb6+ bxc4 4. bxa7

Finessen er nu, at springeren på b8 ikke kan slippe væk, hvorfor sort ikke kan parere truslen

5. axb8S mat.

Kaare Vissing Andersen (født 1948) har været "dansk mesterspiller" siden 1969 og har fået publiceret godt 200 skakopgaver (Danmark, Sverige, Makedonien og Ukraine). Han arbejder især på, hvordan partiskak og problemskak kan inspirere hinanden – har komponeret snesevis af opgaver inspireret af manøvrer i partiskak samt skriver artikler og holder foredrag om, hvad der er fælles for de to nævnte grene af skakspillet.

SKAKbladet

ISSN 0037-6043

Online: ISSN 2246-5774

119. årgang, nr 3-2023.

Udgivet af Dansk Skak Union.

Redaktion:

Lars Schandorff og Jan Løfberg
att. Løfbergs Forlag
Svend Vonveds Vej 15
2300 København S.
Email: skakbladet@skak.dk

Indsendelsesfrist til nr. 4-2023

Deadline 1. november 2023

Udkommer primo december 2023

Uopfordret materiale aftales med redaktionen.

Abonnement og ekspedition

Danmark kr. 250 kr. pr. år inkl. moms og forsendelse.

Udlandet: kr. 350 år. år, inkl.

forsendelse.

Bestilles hos Dansk Skak Unions

kasserer (se nederst på siden).

Grafisk design og produktion

John Ovesen

Tryk

AKAPRINT

P.O. Pedersens Vej 26

8200 Aarhus N

Hvis Skakbladet udebliver eller der er andre problemer med leveringen, så skriv til formand@skak.dk NB. Hvis du flytter, så meld adresseændringen til din klubkasserer.

Næste nummer

Den 38. udgave af **European Chess Club Cup** spilles denne gang i **Durrës** på den albanske adriaterhavskyst. Fra dansk side deltager Nordkalotten og Brønshøj Skak Forening i mesterskabet, hvor over 80 hold er forhåndstilmeldt. Skakbladet rapporterer fra Balkanhalvøen.

Til **EM for hold** i Budva på den montenegrinske adriaterhavskyst sender Danmark et stærkt landshold med lutter stormestre. Landstræner Søren Bech Hansen har sat følgende mandskab: 1) Jonas Bjerre, 2) Mads Andersen, 3) Jesper Thybo, 4) Bjørn Møller Ochsner og 5) Allan Stig Rasmussen. Vi følger med i landsholdets præstationer.

Annoncer i Skakbladet

Priser:

Helside: 4.000 kr. / Halvside: 2.000 kr.
Mindre annoncer: 7 kr. pr. spaltmillimeter
Turneringsindbydelser halv pris.
Mimimumspris dog 200 kr.
Materiale leveret trykk klart: 7 % rabat.

Flere indrykninger, større annoncer og særlig placering samt information om deadlines, sidemål og filformater kan indhentes: Pris og vilkår aftales med redaktionen på skakbladet@skak.dk

Dansk Skak Union

Bankforbindelse:

Danske Bank

reg. nr. 3409

kontonr. 0011548938

Mobilepay 104378

www.skak.dk

Dansk Skak Union

Formand: Poul Jacobsen, Poul Jacobsen, Brovangen 8, 5464 Brenderup.
Tlf. 40 83 36 16. Email: formand@skak.dk

Kasserer: Poul Guldbæk Olesen, Akelejevvej 11, 8240 Risskov.
Tlf. 60 78 95 02. Email: kasserer@skak.dk

Udvikling: Arild Rimestad, Lilletoften 52, 1. th., 2740 Skovlunde.
Tlf. 42 26 04 66. Email: udvikling@skak.dk

Sekretær: Vakant

Organisation: Jesper Scherling Fris, Askevangelen 68, 3450 Allerød.
Tlf. 28 89 09 97. Email: organisation@skak.dk

Ratingkartotek: Jens Madsen, Email: ratingkomite@skak.dk

Godthaabskirken præsenterer i anledning af KULTURNATTEN 2023

KIRKE SKAK

Spil simultanskak • Løs skakproblemer • Hør en skakprædiken • Snak skak

Fredag d. 13.10.2023 kl. 18:00-24:00

Godthaabskirken
Nylandsvej 51, Frederiksberg
Adgang med Kulturpas

**KUL
TUR
NAT
TEN**